70 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 28. julija 2017

Leto LXX, št. 60, cena 1,85 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Zvezde evropskega zborovskega petja

Kranjski ženski pevski zbor Carmen manet je v soboto v Rigi osvojil prvo mesto na tekmovanju Evrovizijski zbor leta 2017 in tako ponesel kakovost in tradicijo slovenskega zborovskega petja prek meja naše države.

Alenka Brun

Ljubljana – Tekmovanje je letos potekalo prvič, udeležilo pa se ga je devet ljubiteljskih pevskih zborov iz držav članic EBU. Drugo mesto so osvojili Valižani, tretji so bili Latvijci.

Carmen manet je v preteklosti že dobil številne nagrade, a osvojitev evrovizijske lovorike je popolnoma druga zgodba. Ob izjemni priložnosti so v sredo na RTV Slovenija pripravili srečanje z zmagovalkami in njihovim dirigentom Primožem Kerštanjem. Prisluhnili smo zmagovalnima pesmima, ki sta bili spisani prav posebej za to priložnost in sta prepleteni s slovenskim ljudskim izročilom: Adrca in Ta na Solbici. Obe sta delo mladih skladateljev Katarine Pustinek Rakar in Sama Vovka. Ta na Solbici je v celoti avtorjevo delo, za prevod v rezijanščino pa je poskrbel dr. Matej Šekli.

V uvodnem delu so zbor nagovorili Danica Dolinar, urednica Uredništva glasbenih in baletnih oddaj TV Slovenija, pomočnica direktorice televizije Natalija Gorščak, nekaj stavkov pa je prisotnim namenil tudi urednik prenosa Daniel Celarec. Prav nihče od omenjenih ni skrival, da so zmage izjemno veseli. Zboru so podelili tudi RTV-jev kipec, kot zmagovalni zbor pa je na zborovski Evroviziji poleg modernega pokala prejel tudi snemanje plošče.

Zbor je za zastopanje Slovenije na prvem tovrstnem tekmovanju izbralo Uredništvo glasbenih in baletnih oddaj Televizije Slovenija s finančno podporo Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti.

▸ 6. stran

Zmage na zborovski Evroviziji kranjskega ženskega pevskega zbora Carmen manet so se veselili tudi na Televiziji Slovenija. En »utečen« selfie za slavnostni sprejem. / Foto: Tina Dokl

V nedeljo slovesnost pri Ruski kapelici

V nedeljo bodo pod Vršičem spret pripravili tradicionalno spominsko slovesnost pri Ruski kapelici. V Zgornjesavski dolini se je sicer Ruski teden začel že v ponedeljek.

Marjana Ahačič

Kranjska Gora – Osrednja slovesnost v spomin na ruske vojake, ki jih je pri gradnji ceste čez prelaz Vršič zasul snežni plaz, se bo začela ob deseti uri, tradicionalno pa se je bodo udeležili visoki predstavniki ruskega in slovenskega političnega in gospodarskega življenja. Častni pokrovitelj slovesnosti je letos minister za zunanje zadeve Karl Viktor Erjavec. Delegacijo Ruske federacije bo vodil ruski minister za zveze in množične komunikacije Nikolaj Nikiforov. V imenu Društva Slovenija Rusija bo zbrane na slovesnosti nagovorila Julija Mesarič.

Ruska kapelica, simbol povezanosti in spoštovanja med dvema narodoma /Foto: Gorazd Kavčič

Tudi letos bodo udeležence tako kot lani, ko se je slovesnosti udeležil ruski predsednik Vladimir Putin, do prizorišča vozili posebni avtobusi. Organizatorji zato obiskovalce prosijo, da v Kranjsko Goro prispejo do devete ure dopoldne in se nato vključijo v organiziran avtobusni prevoz. Brezplačni avtobusi bodo do ruske kapelice med deveto in deseto uro vozili vsakih 15 minut izpred hotela Kompas. Dostop do kapelice bo sicer mogoč tudi peš ali s kolesi.

Dogodki v okviru tako imenovanega Ruskega tedna se sicer v Zgornjesavski dolini vrstijo že ves teden.

▸ 3. stran

Postopki še niso zaključeni

Inšpekcijskim postopkom v zvezi z Eko resortom pod Veliko planino v Godiču skoraj dve leti po postavitvi tega turističnega naselja, ki še vedno nima vseh potrebnih dovoljenj, še kar ni videti konca.

Jasna Paladin

Godič – Potem ko je okoljska inšpekcija Matjažu Zormanu, lastniku Eko resorta pod Veliko planino, maja naložila, da mora sedemnajst počitniških hišic, ki naj bi bile postavljene na črno, do 6. avgusta porušiti, je investitor nedavno dobil nekaj zadoščenja. Ministrstvo za okolje je na drugi stopnji namreč odločbo odpravilo oziroma ugotovilo, da so inšpektorji kršili postopek. A kot je razvidno iz pojasnila Ministrstva za okolje in prostor, postopki še niso pri koncu, čeprav Eko resort pod Veliko planino ves ta čas nemoteno obratuje.

»Gradbena inšpekcija Inšpektorata RS za okolje in prostor pojasnjuje, da v zvezi z objekti Eko resorta pod Veliko planino vodi tri inšpekcijske postopke (leseni kozolec, sedemnajst tipskih lesenih hišic, gradnja manjših nastanitvenih hišic na kmetijskem zemljišču).

▸ 7. stran

AKTUALNO

Potujemo vse več in vse dlje

Na vrhuncu turistične sezone se največ dopustnikov hladi na obalah Jadranskega morja, a med Slovenci so vse bolj priljubljene tudi bolj eksotične destinacije.

3

GORENJSKA

Z bloka odpadla fasada

Prejšnji petek okrog pol enajste dopoldne je s stene stanovanjskega bloka na Ravnah v občini Tržič odpadla fasada. Velika sreča je bila, da tedaj nikogar ni bilo v bližini.

5

ŠPORT

Kar trije kolesarski dnevi

Že danes zvečer bo po ulicah Šenčurja potekal kolesarski kriterij. Kolesarski konec tedna se bo nadaljeval v Kranju, kjer bo jutri nočni kriterij, v nedeljo pa najprej dirka Po ulicah Kranja, za konec pa še Velika nagrada Kranja

11

ZADNJA

Kolesa za materinski dom

V Fundaciji Jureta Robiča, ki v akciji Juhuhu, kolo je tu, otrokom iz socialno šibkih družin podarjajo kolesa, so zbrali denar za kolesa in jih pripeljali v Materinski dom Gorenjske.

32

VREME

Danes in jutri bo večinoma sončno. V nedeljo bo spremenljivo oblačno, popoldne bo možna kakšna ploha ali nevihta.

18/28 °C

jutri: večinoma sončno

9 770352 666025

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Mestna knjižnica Kranj ima sedemdeset let

Mestna knjižnica Kranj, ena najsodobnejših in najlepših slovenskih knjižnic, letos praznuje sedemdesetletnico svojega obstoja. Že desetletja gre za široko odprto kulturno ustanovo, v kateri prispevajo in spodbujajo k izobraževanju ter raziskovanju, kulturnemu napredku in kakovostnemu življenju. Predvsem gre za neprecenljivo bogastvo človeškega znanja, sproščenega branja, gledanja filmov in poslušanja glasbe, druženja na prireditvah, skratka do vsega, kar svojim članom ponuja velika in sodobna knjižnica. Mestna knjižnica Kranj je splošna knjižnica, ki deluje na območju Mestne občine Kranj ter sosednjih občin Cerklje na Gorenjskem, Jezersko, Naklo, Preddvor in Šenčur.

Petim naročnikom Gorenjskega glasa podarjamo darilni bon za letno članarino v Mestni knjižnici Kranj. Darilni bon velja za odraslo osebo v vseh enotah Mestne knjižnice Kranj. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje: Kakšen je novi slogan Mestne knjižnice Kranj? Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 4. avgusta 2017, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj, ali na: koticek@g-glas.si.

Nagrajenka

V nagradni igri, ki je bila objavljena 18. julija 2017, prejme konopljino mazilo s CBD-jem in smiljem Meta Glavač iz Lesc. **Nagrajenki čestitamo!**

Ogoljufani z apartmajem

Na Facebooku je zaokrožila slaba izkušnja slovenske družine z neposredno rezervacijo apartmaja v Malinski na Hrvaškem. Ostali so brez vplačanega avansa in brez apartmaja. Z zadevo se že ukvarja slovenska policija, kot so sporočili, preiskujejo sume kaznivih dejanj, ki se nanašajo na ponujanje počitniških kapacitet na Hrvaškem. Javilo se jim je že okrog trideset oškodovancev.

Suzana P. Kovačič

Kranj – Naj povzamem izkušnjo družine Barbare Vidovič, ki jo je delila na družbenem omrežju predvsem zato, da se ne bi opekli še drugi. Marca letos je bil na spletnem oglasniku Bolha objavljen oglas, da se oddaja apartma v Malinski na otoku Krku za šestdeset evrov na dan. Apartma naj bi bil tik ob morju, zato se jim je cena za najem med poletno turistično sezono zdela mamljiva. Poslali so pošto na elektronski naslov Peter.maja.stojkovic@gmail.com. V tistem trenutku je družina stavila na zaupanje, danes vedo, da je bilo kar nekaj svaril, da le ni vse v redu s ponudbo apartmaja. Fotografij notranjosti apartmaja niso prejeli z izgovorom, da apartma prenavljajo, po elektronski pošti poslana pogodba ni bila podobna neki uradni pogodbi, predajo akontacije v znesku tristo evrov je Peter, ki je apartma oddajal (menda naj bi se skrival za več imeni), zahteval osebno na lokaciji v Sloveniji. Teden dni pred načrtovanim dopustom so njegovi kontaktni naslovi obnemeli. Ko je družina začela poizvedovati pri sosedih v Malinski, je prišlo grenko spoznanje.

Zveza potrošnikov Slovenije svetuje, da pri rezervaciji počitniške nastanitve ne gledate samo na ceno, saj je prenizka cena lahko tudi znak, da ponudnik nekaj prikriva oziroma sploh ne gre za resničnega ponudnika nastanitve.

Nihče tega človeka ni poznal, niti apartmaja. Izvedeli pa so od domnevnih Petrovih sosedov, da so samo v tednu dni že četrta družina s to slabo izkušnjo.

Barbari so se začeli na Facebooku odzivati s podobnimi izkušnjami, včeraj pa so nam s Policijske uprave (PU) Ljubljana sporočili: »Ta trenutek vam lahko potrdimo, da policisti PU Ljubljana preiskujejo sume kaznivih dejanj, ki se nanašajo na ponujanje počitniških kapacitet na Hrvaškem. Do sedaj je oškodovancev okrog trideset iz vseh koncev Slovenije. V povprečju pa so bili oškodovani za dvesto do petsto evrov.« Predkazenski postopek, ki je tajen, še poteka, zato več informacij niso posredovali.

Nekaj splošnih priporočil so dali v svetovalni pisarni Zveze potrošnikov Slovenije. Če gre za rezervacijo nastanitve v tujini v članici EU, se lahko potrošniki v primeru težav obrnejo po pomoč na Evropski potrošniški center (EPC). Prav tako naj preverijo, za kakšno spletno stran gre, kje ima sedež (potrošniki v EU so nekoliko bolje ščiteni kot v tretjih državah) in ali ponuja kakšno zaščito oziroma vračilo denarja v primerih, ko nastanitev ni takšna, kot je bila oglaševana oz. celo ostanejo brez nastanitve. Preverijo naj tudi pogoje plačila, npr. ali je možno nakazilo prek varnejših plačilnih storitev in ne neposredno na bančni račun. Vsekakor pa naj ne gledajo samo na ceno, saj je prenizka cena lahko tudi znak, da ponudnik nekaj prikriva oziroma sploh ne gre za resničnega ponudnika nastanitve. Ob rezervaciji naj po možnosti ne plačajo večjega dela vnaprej in se pozanimajo o morebitnih alternativnih nastanitvah, če bi se izkazalo, da gre za prevaro, ki naj jo nemudoma prijavijo policiji. Žal se ni mogoče popolnoma zaščititi pred prevarami, lahko pa z rezervacijami na preverjenih in bolj zaupanja vrednih posredniških spletnih straneh ter preverjanjem morebitnih referenc ponudnikov tveganje zmanjšajo.

Najvišja cena dimnikarske storitve

Danica Zavrl Žlebir

Kranj – Vlada je izdala sklep o določitvi najvišje dovoljene cene izvajanja dimnikarskih storitev. Zakon o dimnikarskih storitvah določa, da se znesek za izvedene dimnikarske storitve oblikuje kot zmnožek cene izvajanja dimnikarskih storitev in normativnega števila časovnih enot dela dimnikarskih storitev.

Najvišjo dovoljeno ceno dimnikarskih storitev določi vlada s sklepom v evrih na časovno enoto dela. Navedena cena je določena kot najvišja dovoljena cena, kar daje skupaj s prosto izbiro dimnikarske družbe uporabnikom tudi možnost, da si za dimnikarske storitve zagotovijo nižje plačilo od najvišje določenega plačila. Višino cene vlada določi ob upoštevanju cen storitev dejavnosti, za katere je predpisana podobna raven strokovne izobrazbe. Kot najvišjo dovoljeno ceno predlagajo 33 evrov (brez DDV) za uro izvajanja dimnikarskih storitev pri uporabniku.

Glede na to, da so te cene priporočene, s sklepom pa se določa maksimalna cena, in da dimnikarska družba uporabnikov, ki so njej najbližji, ne more zavrniti, če se uporabniki odločijo in izberejo njim najbližjo družbo, se je tako izračunani ceni dodal še dodatek v višini nekaj manj kot 10 odstotkov. Znesek za izvedene dimnikarske storitve vključuje tudi potne stroške, kadar je uporabnik od sedeža dimnikarske družbe oddaljen 25 km ali manj. Kadar je uporabnik oddaljen več kot 25 km od sedeža dimnikarske družbe, se temu znesku prištejejo potni stroški v višini 0,25 evra za vsak kilometer nad 25 kilometrov oddaljenosti.

Požari, kjer se shranjujejo nevarne snovi

Okoljska organizacija Alpe Adria Green je na vlado naslovila odprto pismo v zvezi s požari v objektih, kjer se shranjujejo nevarni odpadki.

Danica Zavrl Žlebir

Kranj – Več požarov v objektih s strupenimi snovmi je spodbudilo okoljsko organizacijo Alpe Adria Green (AAG), da se na vlado obrne z odprtim pismom, v katerem poudarjajo zlasti problem, kako so ta podjetja pridobila okoljevarstvena soglasja in dovoljenja, da so sploh začela izvajati svojo dejavnost. Pri pridobivanju teh je poleg ostale dokumentacije priložena tudi varstvena ocena, ki jo praviloma pripravijo gasilci, vendar je odločevalci ne upoštevajo vedno, čeprav je negativno mnenje podkrepljeno z dejstvi gasilcev.

V zvezi s tem v AAG, ki je sodelovala v več postopkih kot stranska udeleženka za pridobivanje omenjenih soglasij, navaja tudi dva primera z Gorenjskega. V primeru podjetja Ekorel v industrijski coni v Stražišču je leta 2014 gasilsko poveljstvo dalo negativno oceno, vendar ni bila upoštevana in zavrnjena je bila tudi pritožba. Sedaj je AAG vključena tudi v postopek pridobivanja okoljevarstvenega dovoljenja v Škofji Loki. Tudi tu je gasilsko poveljstvo pod vodstvom Andreja Štremflja po ogledu stanja v podjetju Ekologija ocenilo, da pogoji varnega obratovanja v podjetju na Trati niso zagotovljeni, zato gasilci ne prevzemajo odgovornosti za varnost, ker zanjo ni niti osnovnih pogojev. Gre za kompleks, kjer so okoli 60 let stari objekti, ki so popolnoma neprimerni za predelavo odpadkov.

Odločevalci za izdajo okoljevarstvenih dovoljenj naj se streznijo in prisluhnejo strokovnjakom, in ne politiki, pravijo v okoljski organizaciji Alpe Adria Green ob zadnjih treh požarih v Sloveniji in zahtevajo revizijo vseh doslej izdanih okoljevarstvenih soglasij in dovoljenj.

Na ta problem opozarja tudi Iniciativa moja Škofja Loka, ki jo podpisuje občinski svetnik Rolando Krajnik in prav tako naslavlja svoje zahteve na vlado in na ministrstvo za okolje, pri tem pa se sklicuje na ugotovitve gasilcev. Tako piše o premajhnem požarnem bazenu, o tem, da ni avtomatskih javljalnikov požara, da izven delovnega časa nimajo varnostnika, pa o delovanju Ekologije v neposredni bližini drugih industrijskih obratov in le 150 metrov od naselij ter blizu železnice in vodovarstvenega območja Sorškega polja. Problem vidi tudi v tem, da je bila stavba pred 60 leti zgrajena za potrebe predilnice, in ne za ukvarjanje z odpadki. Tudi ni podatkov, da bi lastnik vlagal v požarno varnost. V civilni pobudi so prepričani, da je edina opcija opustitev skladiščenja in obdelovanja nevarnih odpadkov v tem objektu. Navaja tudi, da je Ekologija brez potrebnih preverjanj pridobila uporabno dovoljenje. Razmere v Ekologiji tudi primerja s stanjem v vrhniškem Kemisu in izraža prepričanje, da bi ob morebitnem požaru na Trati prišlo še do hujših posledic kot na Vrhniki. Povedati velja, da se je po požaru v Kemisu odzvala tudi Občina Škofja Loka, ki bo pripravila register podjetij v občini, ki imajo opravka z nevarnimi snovmi.

V AAG zahtevajo, da morajo biti objekti z nevarnimi odpadki primerno komunalno opremljeni in na primernih lokacijah izven naselij in industrijskih con, imeti morajo vso protipožarno zaščito, ki jo vodi in vzdržuje poklicni gasilec. Od vlade zahtevajo, da izvede zunanjo revizijo vseh izdanih okoljevarstvenih soglasij in dovoljenj ter nadzor in revizijo teh dovoljenj v podjetjih, kjer se ukvarjajo z nevarnimi odpadki. Revizijo je ta teden ob obisku na požarišču v Zalogu pri Novem mestu sedaj napovedal predsednik vlade Miro Cerar.

Potujemo vse več in vse dlje

Na vrhuncu turistične sezone se največ dopustnikov hladi na obalah Jadranskega morja, a med Slovenci so vse bolj priljubljene tudi bolj eksotične destinacije. Po mnenju organizatorjev potovanj v tujino nevarnost terorizma ni zmanjšala turističnega toka.

Aleš Senožetnik

Kranj – V teh tednih beležimo vrhunec turistične sezone, ko se številni odpravijo na dopust tudi v tujino. Tradicionalno še vedno največ Slovencev poletni oddih preživijo ob Jadranskem morju. Daleč največ se jih odpravi na hrvaško obalo, kjer smo Slovenci denimo predlansko sezono ustvarili skoraj 7,9 milijona nočitev. Zanimanje pa je tudi letos veliko. Kot pravi Matjaž Čede iz kranjske Turistične agencije Odisej, si turisti na Hrvaškem vedno raje privoščijo oddih v mobilnih hišicah, ki jim omogočajo večjo fleksibilnost.

Po mnenju sogovornikov trenutne varnostne razmere v nekaterih državah niso bistveno vplivale na potovalne navade Slovencev. / Foto: Tina Dokl

Slovenci potujemo vedno dlje

Po besedah Borisa Lepojića iz Potovalne agencije Oskar iz Kranja, se številni odpravijo tudi v precej bolj oddaljene države. Med evropskimi največ zanimanja beležijo za Portugalsko pa tudi Islandijo, Irsko in Škotsko. Aranžmajev na Hrvaško sicer nimajo v ponudbi, a med balkanskimi državami stranke najraje izbirajo med Romunijo, Albanijo in Bolgarijo. Slovenci pa se kot narod, ki veliko potuje, odločajo tudi za bolj eksotične destinacije. »Med azijskimi državami je priljubljena Šrilanka pa tudi Indonezija. Vedno priljubljeni so nacionalni parki Severne Amerike, med državami Latinske pa Kolumbija, Peru in Kuba. Med afriškimi državami je letos izjemno povpraševanje po potovanjih v Tanzanijo,« pojasnjuje Lepojić.

Na vrhuncu sezone, ko so številne namestitvene kapacitete skorajda polne, so najbolj priljubljeni tisti aranžmaji, ki so še na voljo, napol v šali, napol zares pravi Matjaž Čede, ki sicer ugotavlja, da imata velik vpliv na izbiro destinacije cena letalske vozovnice in bližina vstopnega letališča, kar še posebno velja za Gorenjce. Tako so med oddaljenejšimi priljubljeni Sejšeli, Maldivi in Kuba, prav zaradi dostopnosti vozovnic. »Tudi sicer opažamo, da Slovenci potujejo vedno dlje. Še pred nekaj leti je bila Dominikanska republika prestiž, danes ni več tako, saj ni dosti dražje kot dopust v Grčiji,« pojasnjuje Čede.

Za varnost lahko največ naredimo sami

Na prevladujoče turistične tokove pa vplivajo tudi varnostne razmere v državah in vse bolj prisotna grožnja terorizma. Da je terorizem tveganje, ki nas bo spremljalo skozi življenje, je že lani za naš časopis povedal Andrej Šter, vodja konzularne službe na zunanjem ministrstvu. Prav na spletni strani ministrstva lahko popotniki dobijo aktualne informacije o razmerah v posameznih državah kot tudi kontaktne podatke o konzularnih predstavništvih, na katera se lahko obrnejo po pomoč v primeru težav.

A oba sogovornika se strinjata, da terorizem turistov ni prestrašil. »Mislim, da je prvi strah pred terorizmom popustil oziroma da so se ljudje nanj nekako navadili. Ljudje ne potujejo nič manj. Zaznavamo celo velik porast individualnih potovanj. Se pa spreminjajo destinacije. Nekdaj priljubljena Turčija in Egipt sta letos tako rekoč ''mrtvi'' destinaciji – z izjemo počitnikarjev v turističnih resortih,« dodaja Lepojić. Pri Odiseju precej aranžmajev prodajo prav za turistične resorte v Egiptu in Tuniziji. »Letala tja vozijo dvakrat tedensko,« pravi Čede.

Poleg objektivnih razmer v državi pa je ocena varnosti v posamezni državi precej odvisna od posameznika in njegovega ravnanja. »Lahko greste v popolnoma varno mesto in hodite po sumljivih četrtih. Večinoma se ljudje sami spravljajo v nevarne situacije. Pravila za večjo varnost na potovanju so jasna: že pred odhodom se pozanimajte o lokaciji, kamor potujete, na potovanju pa se izogibajte nevarnim soseskam, gibajte se v obljudenih delih in ne nasedajte sumljivim ponudbam, ki zvenijo predobro, da bi bile resnične,« še svetuje Čede.

V nedeljo slovesnost pri Ruski kapelici

1. stran

V petek, 28. julija, bodo tako Rusi sodelovali na gasilski veselici v Ratečah. V soboto bo ob 17.45 koncert Prazničnega zbora patriarške cerkve gospodovega razglašenja iz Moskve in KD Odmev, MePZ Kranjska Gora na trgu pred župnijsko cerkvijo Marijinega vnebovzetja (Borovška cesta), ob 18.30 pa spominska maša v tamkajšnji župnijski cerkvi, v soboto, 29. julija, pa v dvorani Vitranc še brezplačen koncert Mance Izmajlove in Natalie Kirillove.

»Lanskoletno najvišjo udeležbo državnih predstavnikov na slovesnosti ob stoletnici Ruske kapelice smo razumeli kot priznanje našim prizadevanjem za dialog in izmenjavo pogledov tudi takrat, ko okoliščine temu niso najbolj naklonjene,« je pred letošnjo slovesnostjo poudaril predsednik društva Slovenija Rusija Sašo Ivan Geržina. »Letos se veselimo ponovne udeležbe ministrov Erjavca in Nikiforova, ki že vrsto let uspešno sopredsedujeta slovensko-ruski medvladni komisiji za trgovinsko-gospodarsko in znanstveno-tehnično sodelovanje. Ker letošnji visoki ruski gost pokriva področje zvez in množičnih komunikacij, bi lahko rekli, da njegova udeležba odlično dopolnjuje simboliko našega temeljnega namena – srečevati se, pogovarjati se in komunicirati, sodelovati.«

Izteka se rok za doplačilo dohodnine

Kranj – Finančna uprava obvešča davčne zavezance, ki so prejeli informativne izračune dohodnine z datumom odpreme 31. 5. 2017 in imajo doplačilo dohodnine, da se rok za plačilo izteče 31. julija. Ta datum je sicer natisnjen na plačilnem nalogu, ki je sestavni del informativnega izračuna dohodnine. Zavezancem, ki so zoper informativni izračun dohodnine vložili ugovor, rok se je iztekel 30. junija, zneska ni treba poravnati, saj ugovor zadrži izvršitev. Ob tem na finančni upravi opozarjajo na pravico, da se odmerjeni davek lahko poravna v več obrokih. Najenostavnejši in najhitrejši način je plačilo na tri obroke.

k KOMENTAR
Cveto Zaplotnik

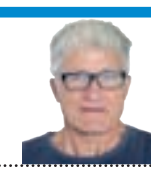

Pogled s kolesa

Lani in letos sem s kolesom obiskal čez tristo gorenjskih krajev od skupno 468, kolikor jih je na območju petih upravnih enot oziroma osemnajstih občin. Pogled s kolesa je drugačen kot recimo iz vozila. Usmerjen je pod kolo, na ceste, a zaradi manjših hitrosti, predvsem navkreber, je več časa za opazovanje in med postanki tudi za razglede.

Kaj opažam? Najprej zapišem nekaj, kar ni dvoma: Gorenjska je izjemno lepa. Tistim, ki si želijo, da bi Slovenija (in z njo vred Gorenjska) v prihodnje postala druga Švica, lahko povem: Švico že imamo, vsaj po lepotah naravnega okolja. Obiskal sem veliko krajev, tudi odročnih vasic, v katerih še nikoli nisem bil, odkrival nove razglede na Bled, Bohinj, Kranj, Lipniško dolino, užival med vožnjo po dolini Radovne ....

Ugotavljam, da je podeželje vse bolj urejeno in da je le malo vasi, do katerih vodi še makadamska cesta. Pravzaprav me preseneča nekaj drugega: številne stranske ceste, ki so glede na prometno obremenjenost manj pomembne in vodijo do manjših krajev, so celo bolje urejene in širše kot glavne, bolj pomembne. V kako slabem stanju sta, na primer, odseka ceste po Zgornji Bohinjski dolini pa od Bleda proti Rečici, odseka, po katerih se zlasti v poletni turistični sezoni prevaža na stotine in tisoče turistov! Ko sem v teh poletnih dneh s kolesom prehiteval skorajda stoječo kolono vozil v smeri z avtoceste proti Bledu, so se mi bolj kot turisti zasmilili domačini, ki to pot uporabljajo za vsakodnevno vožnjo v službo in nazaj ali za opravke v Radovljici, v Kranju. Zakaj so nekatere glavne ceste slabše kot stranske ali pretirano obremenjene, ne vem, a očitno v državi ni neke politike, ki bi znala presoditi, kaj so za Slovenijo glede cest prioritete in za katere ceste je pri razdeljevanju »evrov« treba nameniti več denarja.

V zadnjem času veliko berem in slišim o prizadevanjih države in občin za uveljavljanje trajnostne mobilnosti, v okviru katere naj bi spodbujali uporabo javnih prevoznih sredstev, kolesarjenje, hojo, uporabo električnih vozil ... Verjamem, da bi tovrstna mobilnost bolje zaživela v praksi, če bi imeli več kolesarskih stez, tako v mestih kot med posameznimi kraji. Na Gorenjskem jih imamo še dokaj malo, a tiste redke, recimo od Lesc do Bleda, po Zgornjesavski dolini ali po Bohinju, kažejo na to, da je usmeritev prava in da bi jih potrebovali še več. Med kolesarjenjem sem srečal tudi turiste, ki potujejo s kolesi po Sloveniji in Evropi, in so me recimo v Radovljici vprašali, kako bi se po kolesarski stezi varno pripeljali v Bohinj in v Ljubljano. Po kolesarski stezi? Težko vprašanje, še težji odgovor!

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog/ Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Gradnja knjižnice se bo zavlekla

Radovljiški župan Ciril Globočnik je še spomladi napovedoval, da bo nova mestna knjižnica v središču Radovljice odprta do občinskega praznika 11. decembra, a se bodo dela zagotovo za nekaj mesecev zavlekla, saj v stavbo ob vsakem večjem deževju priteče voda.

Marjana Ahačič

Radovljica – Letošnje obilno spomladansko in zgodnjepoletno deževje je pokazalo, da streha na novi radovljiški knjižnici, ki so jo pred več kot petimi leti začeli graditi v središču Radovljice, ne tesni. Zato se je radovljiški župan odločil, da obrtniška dela na objektu ustavijo, dokler se napake na strehi ne odpravijo. Ostala dela tečejo naprej po načrtu, a vendar bo, kot kaže, težava načrtovano decembrsko odprtje knjižnice prestavila v prve mesece prihodnjega leta.

Obrtniška dela stojijo, dokler izvajalec ne bo odpravil napak pri tesnjenju. /Foto: Gorazd Kavčič

»Vztrajamo, da je treba najprej in takoj odpraviti napake pri tesnjenju strehe. Dokler to ne bo urejeno, obrtniška dela v objektu stojijo, tako da žal lahko že zdaj povem, da knjižnica še ne bo odprta do občinskega praznika 11. decembra, kot smo še spomladi načrtovali. Ne bomo dovolili, da bi zaradi hitenja pozabili na napake, ki jih bomo potem še kdove kako dolgo obžalovali. Knjižnica mora biti zgrajena kakovostno, tudi če bo zato odprta nekaj mesecev kasneje,« poudarja župan Globočnik.

Gradnja nove radovljiške knjižnice se je začela že leta 2010, vendar je bila zaradi pomanjkanja finančnih sredstev že po letu dni prvič prekinjena, letu 2014 pa se je pri tretji gradbeni fazi zaradi stečaja izvajalca popolnoma ustavila. Takrat je občina stavbo knjižnice zaščitila, končana je bila komunalna oprema na odseku Kopališke ceste od vrtca do Kranjske ceste, cesta razširjena, opremljena z dvostranskim pločnikom in dodatnimi parkirnimi mesti. Lani je bila zaključena še zunanja ureditev Vurnikovega trga. Občina Radovljica je doslej za gradnjo knjižnice, pripadajočih garažnih mest, komunalne opreme in sofinanciranje zunanje ureditve trga v prvi fazi že namenila približno 2,9 milijona evrov, jeseni so z investitorjem podjetjem Javna razsvetljava podpisali še 2,4 milijona evrov vredno pogodbo za nadaljevanje gradnje. Opremo v vrednosti 450 tisoč evrov je Občina Radovljica kupila ter ustrezno uskladiščila že pred leti.

Gradnja radovljiške knjižnice se bo zavlekla /Foto: Gorazd Kavčič

Osvežitev v stiku z naravo

Kamp Špik v Gozdu - Martuljku so po tem, ko je bil skoraj desetletje zaprt, lani popolnoma obnovili in ga ponovno odprli za goste. Na višku sezone je gostov iz dneva v dan več, doslej so zabeležili obiskovalce iz več kot tridesetih držav.

Marjana Ahačič

Gozd - Martuljek – Družba Hit Larix je lani s skoraj milijonsko investicijo spet oživila Kamp Špik v Gozdu - Martuljku, in sicer na mestu, kjer je nekoč že bil, a so ga z namenom gradnje apartmajskega naselja pred skoraj desetletjem zaprli. Po prvo leto delovanja so zaključili s posodobitvami in novostmi za še udobnejše bivanje gostov, so zadovoljni lastniki. »Veseli smo, da smo še pred vrhuncem letošnje poletne sezone zaključili še drugo fazo obnove. Med drugim smo povsem prenovili najstarejši objekt v kampu, kjer je bila manjša trgovina, le redki pa se še spomnijo, da je prav v tem objektu nekoč delovala osnovna šola,« pravi Rado Urevc, vodja Kampa Špik v Gozdu - Martuljku. Mini market Jezerci je prostornejši, bolje založen in stalno odprt, tudi zunanjim strankam. V objektu pa je gostom kampa na voljo nov sanitarni blok in kemično stranišče.

Rado Urevc, vodja kampa Špik

V kampu deluje tudi nova klubska hiša, v kateri je gostinski objekt Bivak bar, ki služi skupnemu druženju ob spremljanju prenosov športnih in drugih dogodkov na velikem ekranu. V juliju in avgustu ob petkovih večerih na terasi bara pripravljajo tematska predavanja z video predstavitvami.

V teh dneh, torej na vrhuncu poletne turistične sezone, je v kampu dnevno okoli dvesto gostov, obisk pa še narašča. »Presegli smo obisk, ki smo ga beležili v lanskem letu ob tem času, sicer pa smo v prvem letu delovanja ustvarili skoraj 14 tisoč nočitev gostov, ki so k nam prišli iz več kot tridesetih različnih držav sveta: od Turčije do Finske in celo iz ZDA,« je še povedal Rado Urevc. Največ je Nemcev, ti so ustvarili 27 odstotkov nočitev, sledijo jim domači gostje, Slovenci z 22 odstotki, za njimi so po številu Čehi, Nizozemci, Belgijci, Poljaki in Italijani ter drugi.

Kamp v Gozdu - Martuljku leži v neposredni bližini Hotela Špik. Na treh hektarih površin je na voljo dvesto parcel za skupaj okoli šeststo gostov, ki so, kot pravi Urevc, predvsem ljubitelji miru in aktivnosti v naravi. »Prihajajo tako mladi, ki jim je Gozd - Martuljek dobro izhodišče za gorske ture, kot družine in starejši pari. Kljub temu da je kamp odprt šele eno leto, imamo kar nekaj takšnih, ki se redno vračajo,« je še povedal Urevc.

Med gosti so tako mladi, željni aktivnosti v alpskem okolju, kot družine in starejši ljubitelji narave.

Plačali kazen, smrad ostaja

Okoljska inšpekcija je družbi EKOGOR naložila plačilo deset tisoč evrov kazni in ji postavila nov rok za odstranitev kupa odpadkov na deponiji Mala Mežakla: 30. september letos.

Urša Peternel

Jesenice – Smrad iz Centra za ravnanje z odpadki (CERO) Mala Mežakla se tudi med poletjem ni zmanjšal. Nasprotno, kot je znova opozorila krajanka Simona Demšar s Spodnjega Plavža, je stanje katastrofalno, smrdi vsak dan, ne glede na vreme. Obljube družbe EKOGOR, da bodo uskladiščene mešane komunalne odpadke predelali do konca maja oziroma po kasnejših zagotovilih do konca junija, pa so ostale neizpolnjene.

"Vsekakor nam tovrstna situacija ni ne v ponos in ne v korist," priznavajo v družbi EKOGOR. Ker kupa uskladiščene težke frakcije niso odstranili do konca maja, jim je okoljska inšpekcija naložila kazen v višini 10 tisoč evrov. Obenem jim je inšpekcija določila nov rok za izvršitev odločbe, to je 30. september letos. Če tudi v tem roku ne bodo predelali odpadkov, bo sledila nova, višja denarna kazen. V družbi EKOGOR zatrjujejo, da bo kup odpadkov odstranjen pred predpisanim rokom, a konkretnega datuma si ne upajo napovedati, da to ne bi spet izpadlo kot prazne obljube, je povedala Tea Ulaga iz družbe Publikus, ki ima v lasti družbo EKOGOR.

Osemnajstega maja je na deponiji zagorelo, ogenj je zajel bale lahke frakcije. Izsledki kriminalistične preiskave požara še niso znani, v družbi EKOGOR pa še vedno menijo, da glede na sestavo odpadkov, način skladiščenja in mesto začetka požara (zagorelo je na robu kupa, vnele pa so se bale) obstaja velik sum, da je bil požar podtaknjen.

In zakaj jim še ni uspelo biološko obdelati mešanih komunalnih odpadkov, ki so jih celo lansko leto samo skladiščili, predelovati pa začeli februarja letos? Po besedah Tee Ulaga proces biostabilizacije zahteva svoj čas. Delajo z maksimalnimi zmogljivostmi, je zatrdila, za zamik pa je kriva tudi okvara na sortirni liniji, zaradi česar linija nekaj dni ni obratovala. Tako so tudi tiste mešane komunalne odpadke, ki so jih na novo pripeljali na deponijo, morali začasno uskladiščiti. Ker pa so v hali vse zmogljivosti zapolnjene, so te odpadke skladiščili v enem od boksov za biostabilizacijo. Ti boksi niso zaprti, prav tako odpadkov niso prekrili z membrano.

Težave pa imajo v družbi EKOGOR tudi z izvozom tako imenovane lahke frakcije na sosežig v tujino. Izvozno dovoljenje sicer že imajo, a v cementarni v Avstriji, kamor so jih prvotno nameravali odvažati, imajo zapolnjene vse zmogljivosti. Tako so zdaj začeli iskati druge možnosti in po zagotovilih so že blizu končnim dogovorom z drugim tujim prevzemnikom, je povedala Tea Ulaga.

Z bloka odpadla fasada

Prejšnji petek okrog pol enajste dopoldne je s stene stanovanjskega bloka na Ravnah v občini Tržič odpadla fasada. Velika sreča je bila, da tedaj nikogar ni bilo v bližini. Odpadlo fasado bo po priporočilu upravnika bloka treba popraviti najkasneje do začetka kurilne sezone.

Suzana P. Kovačič

Tržič – Fasada se je zrušila s stene bloka na Ravnah 23, še v torek dopoldne je bilo videti razdejanje. Ena od stanovalk (želi ostati neimenovana) z lastniškim stanovanjem v bloku je povedala, da so upravnika bloka Domplan Kranj pred nedavnim že opozorili na razpoke na fasadi in da je upravnik stanovalce zatem o tem pisno obvestil, kot zavarovanje pred nevarnostjo odpadanja ometa pa pred razpokano steno postavil gajbice. V bloku ima štiri lastniška stanovanja od skupaj petnajstih tržiška občina. Župan Borut Sajovic je skupaj z upravnikom še isti dan opravil terenski ogled, občina bo pri sanaciji sodelovala v deležu lastništva.

Blok je bil zgrajen leta 1984 in dograjen leta 1989, graditelj je bilo podjetje SGP Tržič. V upravljanju Domplana je od leta 2004. Upravnik nepremičnin pri Domplanu Damijan Kavčič je povedal, da so razpoke na fasadi spremljali tudi sami in lastnike stanovanj seznanjali z možnimi posledicami in možnimi sanacijami, zato so glede na razmere izvedli optimalno zaščito lokacije brez stroškov za etažne lastnike. »Ocenjujemo, da je preostali del fasade stabilen, ruševine niso nevarne. Odpadlo fasado bo treba popraviti najkasneje do začetka kurilne sezone, da ne bo prišlo do nepotrebnih energetskih izgub ob ogrevanju objekta. Trenutno imajo etažni lastniki v rezervnem skladu privarčevanih 19 tisoč evrov, vrednost izdelave nove fasade na zrušenem delu je ocenjena na približno deset tisoč evrov,« je pojasnil Kavčič, ki pričakuje tudi nepovratno subvencijo Eko sklada v višini do 1.400 evrov. Povedal je še, da je preostali del fasade na bloku načeloma v solidnem stanju, ne zadovoljuje pa sedanjim standardom toplotne izolacije objektov. Za sanacijo fasade je zadostno petdesetodstotno soglasje etažnih lastnikov, za pridobitev eko subvencije pa Eko sklad zahteva 75-odstotno soglasje etažnih lastnikov. »Manjšo škodo so utrpeli tudi lastniki naknadno vgrajenih rolet, ki so jih izvedli kot samovgradnjo in jim bo škodo morda priznala zavarovalnica, če imajo sklenjeno tako zavarovanje. Okenske police, ki so bile delno poškodovane ob zrušitvi fasade, pa se bodo morale ob sanaciji fasade zaradi spremenjene debeline izolacijskega sloja zamenjati,« je ocenil Kavčič.

Velika sreča je bila, da sredi belega dne, ko so fasadne plošče padle na travnato površino, nikogar ni bilo v bližini. Na tej strani je tudi parkirišče, prva parkirna mesta ob stavbi so bila prav tako na srečo prazna.

Fasada pa ni edina skrb

V stavbi je glede na dotrajanost in nesolidnost gradnje že več let prednostna naloga zahtevna sanacija strehe, za kar pa ni zadosti denarja. »Strošek sanacije ocenjujemo na več kot trideset tisoč evrov,« je opozoril Kavčič in dodal, »stavba ima sicer dva vhoda pod eno streho – Ravne 23 in 24. Etažni lastniki Ravne 24 nimajo ne namenjenih sredstev ne izglasovane večinske odločitve za sanacijo fasade ali strehe. Racionalna rešitev bi bila ravno celostna in istočasna prenova fasade in strehe z vsemi vzporednimi deli celotne stavbe, za kar pa ni ne potrebnega soglasja ne denarja.« Za pridobitev kredita npr. je zahtevano stoodstotno soglasje vseh etažnih lastnikov.

In koliko časa bo odpadla fasada še ležala pred blokom? »Po dogovoru z etažnimi lastniki se za odvoz materiala pridobivajo ponudbe, saj vsi želimo, da bi bil ta strošek čim nižji. Veliko etažnih lastnikov kot tudi izvajalcev del je v tem času na letnem dopustu, tako da odločitev o dnevu odvoza in nadaljnji sanaciji še ni dorečena,« je še pojasnil Kavčič in sklenil, »podobnih razpok na fasadi tega in sosednjih objektov v soseski, ki so bili grajeni v tistih letih, ni opaziti, bi pa priporočali etažnim lastnikom, da se ob prenovi fasade z dodatnimi izolacijskimi sloji odločijo za predhodno dodatno sidranje obstoječih fasadnih slojev.«

Tradicionalna družabna prireditev in vrhunska kulinarika

Od 30. julija do 6. avgusta bo v Beljaku potekala tradicionalna družabna prireditev Villacher Kirchtag/Beljaški semenj. Gre za največjo tovrstno prireditev v Avstriji.

Tradicionalna beljaška prireditev Villacher Kirchtag je že od samega začetka nekaj posebnega. Kar se je namreč 1. avgusta 1936 začelo kot manjša veselica, se je sčasoma spremenilo v največjo tovrstno avstrijsko prireditev, ki je znana daleč preko državnih meja. Več kot 450.000 obiskovalcev spremeni Beljak v tem tednu v velikansko veselico.

Mag. Gerda Sandriesser, namestnica beljaškega župana in predsednica društva Villacher Kirchtag, zagotavlja, da bo obisk enkratno doživetje. Od 30. julija do 6. avgusta si bodo gostje lahko ogledali kar 130 različnih nastopov. Med najbolj priljubljene spada festival pristne ljudske glasbe. Vsa okolica prireditvenega odra se bo spremenila v ogromo gostinsko površino, kjer bo možno uživati kulinarične dobrote beljaških kuharskih mojstrov, kot je npr. juha Kirchtagssuppe. Dobrote bodo pospremila tudi vrhunska vina in odlično pivo Villacher.

Na trgu Kaiser-Josef-Platz bo poskrbljeno za druženje in zabavo. Na dveh kilometrih ulic se bo predstavilo 230 ponudnikov z različnimi atrakcijami, tako da nikomur ne bo dolgčas. Joe Presslinger, poslovodja prireditvene družbe, je prepričan, da je ta zabaviščni park na območju celotne srednje Evrope resnično edinstven, je pa tudi edini te velikosti, ki se nahaja v samem srcu mesta. Predstavili se bodo tudi številni ponudniki, ki jih na celotnem območju Alpe-Jadran doslej še ni bilo. Želimo vam veliko zabave!

Informacije: www.villacherkirchtag.at

Najbolj brana Ogenj, rit in kače ...

Četrto leto od izida je knjiga Milene Miklavčič Ogenj, rit in kače niso za igrače še naprej najbolj brana knjiga, tokrat letošnjega poletja!

Milena Miklavčič / Foto: Tina Dokl

Danica Zavrl Žlebir

Kranj – »V torek popoldne je v Žireh grmelo in treskalo, in ko sem zvečer prižgala televizijo, je bila prva novica, ki sem jo slišala, o fascinantni branosti moje knjige. Kar zavriskala sem od veselja,« je ob novici, da je knjiga Ogenj, rit in kače niso za igrače v knjižnicah najbolj izposojana knjiga, povedala Milena Miklavčič. Ta uspeh pripisuje dejstvu, da knjiga nosi globoko sporočilo. Neka gospa ji je pred kratkim dejala, da je odgovore na svoje težave našla prav v tej knjigi. »Ob branju ljudje primerjajo svoje življenje in težave, ki jih doživljajo, in jih tako tudi sami lažje odpravljajo,« meni avtorica uspešnice, v kateri ji sogovorniki ne pripovedujejo le o spolnih in drugih navadah v prvi polovici prejšnjega stoletja, pač pa tudi o stiskah in težavah, ki so jih doživljale generacije naših starih staršev in staršev.

Nastaja pa že drugi del knjige Ogenj, rit in kače s podnaslovom Babice, hčere, vnukinje. Avtorica je prepričana, da današnje generacije doživljajo še težje zgodbe, kot so jih naše stare mame, ki so se na trpljenje pripravljale od malih nog. Danes pa mladi ljudje pričakujejo, da bo v življenju vse samo lepo, ne pa tudi na udarce življenja, ki pridejo prej ali slej. Raziskovanje, pogovori z ljudmi in pisanje njihovih zgodb so Mileni Miklavčič v užitek. Tudi če je beseda o hudem, ki ga ljudje doživljajo. V posebno veselje ji je, ko se ti ljudje iz svoje stiske nekaj naučijo in si pomagajo iz nje. Tudi sama pri tem ponudi roko, ko prisluhne njihovih težavam. In takih pogovorov ni malo, pravi Miklavčičeva, ki je svojo knjigo predstavila na okoli osemsto literarnih dogodkih. Pričakuje, da bo nova kmalu napisana in da bo predstavljena ob letošnjem knjižnem sejmu. Ob svojem uspehu pa poudari: »Če ne bi pisala Usod, ki izhajajo v Gorenjskem glasu (k čemur me je pred desetletji povabila nekdanja urednica Gorenjskega glasa Poldka Bogataj), tudi te knjige ne bi bilo. Usode so se prijele in danes jih berejo po vsej Sloveniji.«

Ministrica za zdravje obiskala Kliniko Golnik

Golnik – Ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc je v ponedeljek obiskala Kliniko Golnik in Kirurško ambulanto Bitenc, ki deluje v prostorih klinike. Oba izvajalca zdravstvenih storitev sta do konca junija opravila izjemno visok delež napovedanih pregledov in preiskav iz Enkratnega dodatnega programa (EDP 2017) za skrajševanje čakalnih dob. Klinika Golnik izvaja dodatni program na področju specialistične ambulantne dejavnosti ter CT-preiskav, do konca junija so opravili že 77 odstotkov letnega plana. Kirurška ambulanta Bitenc, ki izvaja zdravstvene storitve s koncesijo, je sodelovala že v EDP 2016 in je svoj napovedani dodatni program izvedla stoodstotno, v okviru EDP 2017 pa izvaja dodatne operacije hrbtenice, operacije kile, operacije žolčnih kamnov, ortopedske operacije rame in operacije na ožilju – krčne žile. Do konca junija 2017 so opravili že 71 odstotkov napovedanih dodatnih zdravstvenih storitev.

Peticija je bila potrebna

Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj naj bi s kratkoročnim posojilom v višini sedemsto tisoč evrov poplačala zapadle obveznosti do dobaviteljev. Župan Boštjan Trilar je pozdravil odločitev, da se ministrstvo najprej loti reševanja finančnih težav bolnišnice, peticija v podporo njeni ohranitvi pa ostaja »varovalka«. Vlada sicer še ni odločala o pripojitvi kranjske bolnišnice k jeseniški.

Suzana P. Kovačič

Kranj – Vlada še ni odločala o pripojitvi Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo (BGP) Kranj k Splošni bolnišnici (SB) Jesenice, zato na ministrstvu za zdravje v tem trenutku časovnice in poteka pripojitve niso želeli komentirati. Je pa ministrstvo za zdravje ministrstvu za finance predlagalo, da BGP Kranj odobri kratkoročno posojilo do enega leta v višini sedemsto tisoč evrov za poplačilo zapadlih obveznosti do dobaviteljev nad sto dvajset dni. Ministrstvo za zdravje je predlagalo tudi, da se za BGP Kranj pristopi k spremembi Zakona o izvrševanju proračunov na način, da bo za BGP Kranj omogočen reprogram posojila v posojilo z ročnostjo za obdobje do treh let, kot je bilo to z zakonom že omogočeno SB Izola, SB Jesenice, SB Ptuj in bolnišnici Topolšica. Še ne tako dolgo nazaj smo pisali o tem, da ima kranjska bolnišnica dva milijona skupne izgube, zapadle obveznosti pa so konec maja znašale že dober milijon evrov.

Prenova porodnega bloka

Z ministrstva za zdravje so tudi sporočili, da bo do konca avgusta objavljeno javno naročilo za obnovo porodnega bloka v BGP Kranj, rok za izvedbo investicije pa bo osem mesecev od podpisa pogodbe. Ministrstvo je potrdilo vse potrebne investicijske dokumente. Predmet investicije je izvedba gradbeno obrtniških in inštalacijskih del ter nakup potrebne opreme, s čimer bo izvedena obnova porodnega bloka s petimi porodnimi apartmaji. Porodni blok je star petdeset let, temeljni namen investicije pa je zagotoviti potrebne, zahtevam časa in dejavnosti primerne prostorske pogoje in opremo za varno in učinkovito izvajanje porodniške dejavnosti in nego porodnic ter novorojencev v BGP Kranj. Ocenjena vrednost investicije je 628.678,20 evra, od tega bo 598.910,20 evra v dveh letih prispevalo ministrstvo za zdravje, preostali del pa BGP Kranj. Javno naročilo bo objavljeno do konca avgusta, rok izvedbe investicije pa bo osem mesecev od podpisa pogodbe, so še sporočili z ministrstva.

»Skrb seveda ostaja«

Več kot sedem tisoč prebivalk in prebivalcev širšega območja Kranja in župani enajstih gorenjskih občin, katerih občanke so najpogosteje uporabnice BGP Kranj, je s podpisi jasno sporočilo, da zdravstvenih programov in samostojnosti kranjske bolnišnice in porodnišnice ne dajo. Kranjski župan Boštjan Trilar je zadnje aktualno dogajanje na nivoju ministrstva za zdravje včeraj povzel: »Menim, da je edini pravilni način, da se je ministrica oziroma vlada najprej lotila reševanja finančnih težav BGP v Kranju. Pa ne samo kranjske bolnišnice, temveč vseh zdravstvenih ustanov v Sloveniji, ki imajo finančne težave, ker bomo šele potem lahko sistematično in učinkovito reševali upravljanje zdravstvenih ustanov v Sloveniji. Skrb seveda ostaja. Peticija je bila potrebna, ker je obstajala nevarnost, da v porodnišnici ne bodo ostali vsi programi oziroma enak obseg programov, in to je še vedno odprta zadeva. Upam, da bo naslednji korak neka strokovna podlaga, dolgoročni načrt učinkovitega upravljanja zdravstvenega sistema. Za Gorenjsko pa tudi vso Slovenijo to pomeni celostno reševanje, ne samo enega dela. Tako kompleksna rešitev se potem predstavi javnosti in sam bi jo začel uresničevati postopoma. Če upoštevam svoje izkušnje iz gospodarstva, je pri spremembah v tako velikih sistemih treba na te spremembe pripraviti zaposlene, torej zdravstveno osebje, pa tudi paciente. Taki procesi trajajo tudi nekaj let.«

Zvezde evropskega zborovskega petja

1. stran

Dolinarjeva pojasni: »Izbrali smo ga v okviru našega uredništva in na osnovi poslušanja mnogih zborov, saj smo Slovenci narod, ki se lahko pohvali s številnimi res odličnimi zbori. Ampak tu ne gre za ''navadno'' zborovsko tekmovanje, ki jih je po svetu veliko. To je televizijska prireditev, pri kateri se poleg poslušanja tudi gleda.« Upoštevali so celostno podobo zbora, zborove reference so odlične in Carmen manet ima resnično izdelan nastop.

In vsi, ki smo spremljali izbor po televiziji ali prisluhnili novim zvezdam evropskega petja na sprejemu v avli Televizije Slovenija, smo prikimali. Ko vidiš in slišiš, kakšna je vez med pevkami in dirigentom, namreč dobiš občutek, da ozračje valovi.

Dekleta je celotno dogajanje navdušilo in še rahlo plavajo na valovih adrenalina. Zmaga je le drugačna od preteklih in niso je pričakovala. Kranjčanka Mateja Grašič, ki je na tekmovanju nastopila tudi v vlogi solistke: »Šele ko se začetno navdušenje poleže, te ujamejo občutki, začneš dojemati, kaj se je dejansko zgodilo. Tak nastop ti res da zalet.« Njihov dirigent Primož Kerštanj je ravno tako še pod vtisom zmage. »V danem trenutku smo želeli kar najbolje predstaviti Slovenijo, seveda pa je zmaga tudi potrditev, da delamo dobro. Mislim, da je fino, da se je to zgodilo – se bo malce odprlo za zborovsko sceno.« Nasmejana je tudi predsednica zbora Barbara Kušar: »To je velika referenca za prihodnje projekte. Vabila na koncerte, nastope, festivale dežujejo že sedaj, tako da mislim, da je pred nami polno zaposlena sezona.«

In potem ključno vprašanje: Vsi vemo, da država, ki zmaga na Eurosongu, gosti naslednjega. Bomo tako Slovenci drugo leto gostili zborovsko Evrovizijo? Odgovora (še) ni. Letos je bil dogodek prvič, tako da morajo organizatorji še razmisliti v tej smeri, analizirati uspešnost, gledanost in podobno, da bodo potem lahko odločili, kako naprej.

Samo Vovk, Barbara Kušar in Primož Kerštanj / Foto: Tina Dokl

Velika planina vse bolj obiskana

Na Veliki planini so od začetka poletne sezone v primerjavi z enakim obdobjem lani zabeležili 50-odstotno rast z nihalko prepeljanih potnikov.

Jasna Paladin

Pašniki s kravami in pastirsko naselje z lesenimi 'bajtami' na Veliko planino poleti vsako leto privabijo več obiskovalcev, predvsem tujcev.

Kamniška Bistrica – Poletna turistična sezona je na vrhuncu in z velikim obiskom se letos lahko pohvalijo tudi v družbi Velika planina. Ta naša največja pašna planina pri nas je bila kot turistična destinacija letos že prepoznana kot ena najboljših v Evropi, za kar so nedavno prejeli dve turistični priznanji, v družbi, v kateri upravljajo nihalko ter dvosedežnico in nekatere gostinske lokale, pa so zadovoljni tudi s konkretnimi številkami.

»Velika planina kot turistična destinacija se razvija, ponudba se povečuje, obisk pa je vsako leto večji. Tako smo od začetka poletne sezone zabeležili 50-odstotno rast prepeljanih potnikov na Veliko planino v primerjavi z enakim obdobjem lani. Od začetka leta 2017 pa beležimo kar 22 odstotkov več potnikov kot v letu 2016. Tudi v juliju smo zabeležili občutno več gostov, saj se je na Veliko planino z nihalko pripeljalo kar 54 odstotkov potnikov več kot v lanskem letu. Veseli smo, da se gosti za obisk odločajo za vožnjo z nihalko, saj je to varen ter ekološki način obiska Velike planine,« pravi direktor družbe Velika planina Leon Keder.

Za obiskovalce Velike planine v poletni sezoni vsako soboto organizirajo vodene oglede z lokalnim turističnim vodnikom, ki goste – med njimi je vse več tujcev – popeljejo po najlepših znamenitostih planine. Mednje sodi predvsem pastirsko naselje ali Veliki stan s Preskarjevo bajto, v kateri je urejen pastirski muzej, ter jama Veternica. Na Veliki planini so dobrodošli tudi gorski kolesarji, ki kolo lahko prepeljejo z nihalko, saj je na planini urejenih več kilometrov kolesarskih poti.

Za pestro dogajanje skrbijo tudi z različnimi dogodki. Člani Društva Rigelj Velika planina bodo tako jutri, 28. julija, ob 10. uri pred gostiščem Zeleni rob na Veliki planini pripravili že 21. tradicionalno tekmovanje harmonikarjev diatonične harmonike. Zavod za turizem, šport in kulturo Kamnik prihodnjo nedeljo, 6. avgusta, vabi na Dan trniča na Veliki planini, na katerem si bodo obiskovalci na delavnici lahko tudi sami izdelali ta znameniti velikoplaninski sir. Pastirji pa vabijo tudi na praznik Marije Snežne (5. avgusta) in praznik Marijinega vnebovzetja (15. avgusta).

Postopki še niso zaključeni

1. stran

Ti postopki so bili začeti v letih 2016 in 2017. V dveh postopkih je gradbena inšpekcija izdala odločbi, na kateri je zavezanec vložil pritožbi. Drugostopenjski organ, Ministrstvo za okolje in prostor (MOP), je odločbi inšpekcije odpravil ter vrnil v ponovni postopek. V ponovnem postopku sta bili izdani novi odločbi, ponovno vloženi pritožbi ter zadevi odstopljeni na MOP. Ministrstvo kot drugostopenjski organ je odločbo v zvezi z lesenim kozolcem ponovno odpravilo ter vrnilo v ponovni postopek. Izdana je bila nova odločba v zvezi s kozolcem, ki je bila po pritožbi v juliju odstopljena na MOP. V zvezi z gradnjo sedemnajstih tipskih lesenih hišic pa je bila v ponovljenem postopku izdana odločba odpravljena s strani MOP in vrnjena v ponovni postopek, ki še poteka, prav tako kot ugotovitveni postopek glede postavitve novih lesenih manjših nastanitvenih hišic na kmetijskem zemljišču, vse v sklopu eko resorta,« so nam pojasnili na ministrstvu.

Čeprav se je Eko resort pod Veliko planino v zadnjem letu in pol razvil v eno bolj obiskanih in priljubljenih turističnih točk na Kamniškem, ga vseskozi spremlja črn madež. Inšpektorji si namreč še vedno niso na jasnem, ali je naselje črna gradnja ali ne.

Spomin na prva ustreljena partizana

Združenje borcev za vrednote NOB Kamnik je v soboto pripravilo tradicionalno spominsko slovesnost ob Titanovi brvi na Perovem v spomin na dogodke, ki so se na tem območju odvijali 27. julija 1941.

Jasna Paladin

Spomenik na Perovem je posvečen Dominiku Mlakarju in Antonu Miklavčiču, ki sta zapisana kot prvi okupatorjevi žrtvi druge svetovne vojne na Kamniškem. / Foto: Občina Kamnik

Kamnik – V letih 1941–1945 je bilo kamniško območje med najpomembnejšimi žarišči narodnoosvobodilnega boja na Slovenskem in v partizane je takrat odšlo razmeroma veliko partizanov. Prvi okupatorjevi žrtvi na območju Kamnika sta bili ubiti na Perovem. Kamniška skupina je dobila nalogo, da ponoči 27. julija 1941 zažge vojaško skladišče bencina na Zapricah, minira smodnišnico, pretrga telefonske zveze s Kranjem, blokira vse ceste, ki vodijo v Kamniško okrožje, poruši mostova čez Kamniško Bistrico na Perovem ter napade še nekatere druge vojaške objekte v Kamniku. Akcija kamniške bojne skupine zaradi izdaje ni povsem uspela, skupina je pri današnji Titanovi brvi padla v zasedo in Nemci so ubili Dominika Mlakarja in Antona Miklavčiča, ki sta bili tako prvi okupatorjevi žrtvi na Kamniškem.

Ob spomeniku sta zbrane letos nagovorila predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Kamnik Matevž Košir in podžupan Igor Žavbi, ki sta opozorila na pomen ohranjanja spomina na vojno in žrtve, zaradi katerih smo danes svoboden narod s svojo državo. »Ne pozabimo, da je za slovensko besedo in za našo domačo zemljo tekla kri. Kri tistih, ki so verjeli, da je slovenski narod povsem enakovreden drugim narodom in da je slovenski jezik prav toliko pomemben kot drugi jeziki. Izgubljena so bila premnoga življenja, požgani številni domovi in premnogim sta bila ukradena brezskrbno otroštvo in mladost, tisti najlepši in najbolj brezskrben čas življenja. Zato se moramo tudi mi boriti, brez orožja, a kljub temu za svojo domovino, za svoj jezik in za svoje naslednike. Ne smemo dovoliti, da nas premagata apatija in ležernost. Ne smemo dovoliti, da se naše življenje preseli na splet in njegova socialna omrežja. Sprehodimo se po svoji občini in se z lastnimi očmi naužijmo nje lepote. Bodimo ponosni, da smo Slovenci, in ne dovolimo, da nam kdorkoli to vzame,« je med drugim poudaril podžupan Žavbi.

Ob jubileju tudi razstava in koncert

Navadno športni kolektivi okrogle obletnice praznujejo delovno, s pripravo tekmovanj. Tudi v kranjskem kolesarskem klubu so praznovanje šestdesetletnice začeli z organizacijo dirk, tik pred tradicionalnim kolesarskim praznikom pa so v sodelovanju z Gorenjskim muzejem pripravili razstavo o razvoju kluba. Na koncertu jutri zvečer bodo praznovali skupno stoletnico z Andrejem Šifrerjem, ki letos obeležuje štirideset let glasbene kariere.

Vilma Stanovnik

Kranj – Kolesarstvo je zagotovo eden izmed športov, zaradi katerega je Kranj znan kot športno mesto. Vse pa se je začelo leta 1957, ko so v Stražišču praznovali 35. obletnico ustanovitve Sokola in sedemdesetletnico tekmovalnega kolesarstva na Slovenskem. Kranjčani, ki so se navduševali za kolesarski šport, so v okviru Športnega društva Mladost 30. junija 1957 ustanovili Kolesarski klub Mladost. S skromnimi sredstvi, a z velikimi pričakovanji je bil storjen korak naprej na poti do vzpostavitve tekmovalnega kolesarstva.

»Začetke tekmovalnega kolesarstva v Kranju sta zaznamovala perspektivna tekmovalca Ciril Zupan in Franc Hvasti, ki je kolesarskemu športu posvetil vse svoje življenje. Pod generalnim pokroviteljstvom tovarne Sava Kranj se je Kolesarski klub Kranj temu primerno preimenoval. Savčani so z zlato generacijo kolesarjev tlakovali pot največjim uspehom. Klub je bil eden vodilnih kolesarskih kolektivov v nekdanji skupni državi s predstavniki v kolesarskih zvezah Slovenije in Jugoslavije. Kranjčani so tvorili jedro jugoslovanske kolesarske reprezentance. Uspešne generacije mladih kolesarjev so posegale po odličnih rezultatih tudi v samostojni Sloveniji. V Kranju je bila registrirana prva slovenska profesionalna ekipa,« je ob zbiranju arhivskega gradiva ugotavljala Alenka Pipan, ki so ji v Gorenjskem muzeju zaupali raziskovanje zgodovine prvega gorenjskega kolesarskega kluba in pripravo priložnostne razstave. Poimenovali so jo S požrtvovalnostjo in predanostjo do prvega kolesarskega kluba na Gorenjskem – 60 let kolesarskega kluba Kranj.

V avli Mestne občine Kranj je še do 4. avgusta na ogled razstava o zgodovini kranjskega kolesarskega kluba. / Foto: Gorazd Kavčič

»Z velikim veseljem in ponosom sem se lotila raziskovanja zgodovine kluba in priprave razstave,« je ob torkovem odprtju razstave v avli Mestne občine Kranj, ki si jo je moč ogledati še do 4. avgusta, povedala Alenka Pipan ter spomnila na nekatere zgodovinske mejnike kranjskega kolesarskega kluba. Med njimi zagotovo še vedno odmeva tudi uspeh Mateja Mohoriča, ki mu je kot edinemu kolesarju uspelo osvojiti naslov svetovnega prvaka v kategorijah mladincev in mlajših članov. Poleg tega se je v zgodovino kluba za vedno zapisal mladinec Blaž Bogataj, ki je postal evropski prvak. Zgodovino kluba so pisali in pišejo tudi številni drugi, od Bojana Ropreta, Tadeja Valjavca, Jana Polanca do Luke Mezgeca, prav tako pa klub slovi po organizaciji zglednih in odmevnih kolesarskih prireditev, od tradicionalnih dirk Po ulicah Kranja, Velike nagrade Kranja, Gira d´Italia, balkanskega prvenstva v kolesarstvu in drugih kolesarskih prireditev.

Ne glede na zaostrene gospodarske razmere in dejstvo, da je klub ostal brez dolgoletnega pokrovitelja, je ostal zvest svojim osnovnim načelom, strokovnemu delu z najmlajšimi ter profesionalnemu delu na najvišjem možnem rangu v kategoriji mladincev in članov. Fantom so se pridružila dekleta, kar priča o popularnosti kolesarskega športa in načrtnem delu z najmlajšimi selekcijami. »Kljub vsemu lahko rečem, da je klub trenutno v kar dobri kondiciji, čeprav ni tako, kot je bilo v najboljših časih. Imamo veliko tekmovalcev, naša želja pa je, da bi imeli spet profesionalno ekipo, vendar bo za to treba počakati še kakšno leto,« ob jubileju pravi direktor Kolesarskega kluba Kranj Matjaž Zevnik, ki je vesel, da so okroglo obletnico kluba združili s praznovanjem jubileja domačega glasbenika Andreja Šifrerja, ki je pred štirimi desetletji izdal svojo prvo ploščo z imenom Zobobluz.

»Med športom in glasbo je kar nekaj razlik, imamo pa tudi precej skupnega. Nekomu je všeč en šport, drugemu drug, tako kot so nam všeč različne zvrsti glasbe. Tako kot v športu tudi v glasbi pri ljudeh izbrskamo emocije. Glasba izpred štiridesetih let te vrne nazaj v mlada leta, uspehi športnikov, ko zmaga nekdo od naših, pa v nas vzbudijo ponos,« je pred sobotnim jubilejnim koncertom, ki ga je poimenoval 40 let norosti Andreja Šifreja, povedal glasbenik in povabil na sobotno praznovanje na Slovenski trg. Koncert, na katerem bodo Andrejevi gosti Eugene Hideaway Bridges, Dave Cooke in Mali oglasi, se bo začel ob 22. uri.

Praznik žetve

Suzana P. Kovačič

Žirovski Vrh – Turistično društvo Žirovski Vrh ta konec tedna pripravlja tradicionalno, že dvajseto prireditev Praznik žetve. Danes ob 19.30 vabljeni pod veliki šotor na premiero igre Ti očeta do praga, sin tebe čez prag, ki govori o odnosih med generacijami, časovno pa sega na začetek 20. stoletja in prikazuje razprtije med očetom in sinom, ki se prenesejo tudi na naslednji rod. Ob 22. uri bo sledila Petkova pumpa, zabava z dobro glasbo pod velikim šotorom. Jutri ob 19.30 bo ponovitev igre Ti očeta do praga, sin tebe čez prag, ob 21. uri bo nastopil Trio Šubic, ob 23. uri pa skupina Kingston. V nedeljo ob 10. uri bo voden pohod do mahovite medvedke Štefke z zbirnim mestom pri kmetiji Pr' Bukovc (pot je dolga tri kilometre in ni zahtevna), ob 12. uri bo na stojnicah domača ponudba, ob 13. uri se bodo začele zabavne kmečke igre ob šotoru, ob 15. uri bo sledil zabavno-etnološki program s predstavitvijo starih kmečkih opravil, ob 17. uri pa veselica z Ansamblom Galop. Organizator dodaja, da je voljo veliko parkirnih mest, dogajanje pa bo potekalo v vsakem vremenu, saj je na voljo velik šotor.

Anketa o zelenem turizmu

Škofja Loka – Občina Škofja Loka je del Zelene sheme slovenskega turizma, ki je celovito zasnovan nacionalni sistem za pospeševanje razvoja trajnostnega turizma v Sloveniji na vseh stebrih: okoljskem, družbenem in ekonomskem. Na poti do znaka Slovenia Green, ki bo predvidoma trajala do konca leta, tako prek različnih aktivnosti zbirajo podatke o trajnosti turističnega razvoja. S tem znakom se želijo na slovenskem, evropskem in globalnem trgu umestiti kot okolju in družbi prijazna destinacija. Da bi izvedeli, kako prijazna je zelena destinacija za ljudi, ki tu živijo, so za prebivalce Škofje Loke pripravili anketo, ki je objavljena na občinski spletni strani.

Stoprvič na krvodajalsko akcijo

Škofjeločan Zuhdija Mušedinović, stokratni krvodajalec, je ob letošnjem občinskem prazniku prejel posebno županovo priznanje. Ta teden pa je kri daroval stoprvič.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Zuhdija Mušedinović je kri daroval stokrat, torej petdeset litrov krvi, kar pomeni od osem do devet krvnih obtokov, je ob podelitvi posebnega priznanja krvodajalcu dejal škofjeloški župan Miha Ješe. Da je darovanje krvi največ, kar lahko damo drugemu človeku, ob številnih priložnostih poudarjajo tudi v Rdečem križu, kjer je Zuhdija prav tako že dobival priznanja. Ne gre za to, da bi se z njimi kitil, temveč jih je vesel, ker to pomeni, da ljudje opažajo dobra dejanja, in še lepše bi bilo, če bi jih kdo posnemal, pravi stokratni krvodajalec, ki smo ga zmotili, tik preden je odšel na svoj stoprvi odvzem krvi. Ta teden namreč v Škofji Loki poteka večdnevna terenska krvodajalska akcija.

Zuhdija Mušedinović je iz rok župana Mihe Ješeta ob občinskem prazniku prejel posebno priznanje. / Foto: Andrej Tarfila

»Krvodajalec sem sicer od leta 1976, ko sem kri prvič dal v vojski. Odtlej jo redno darujem, zadnja leta od dva- do trikrat letno. Poleg tega sem redno dajal tudi krvno plazmo, nazadnje letos, ko sem dopolnil šestdeset let, kolikor je zgornja meja za plazmo. Največkrat dam kri ali plazmo kar na zavodu za transfuzijsko medicino, saj mi vselej ni uspelo, da bi se pridružil krvodajalski akciji,« pove sogovornik in doda, da bo naslednjih pet let še daroval kri. Zuhdija je zadnjih pet let upokojen, pred tem je bil voznik najprej v Alpetourju, potem pa pred propadom v Viatorju - Vektorju. »Na splošno sem človek, ki rad pomaga,« odgovarja stokratni krvodajalec. »To je pomoč, ki drugemu lahko veliko pomeni, krvodajalca pa nič ne stane, prav tako ni škode za njegovo zdravje. Tega zavedanja med ljudmi manjka. Za kri ni drugega nadomestka, v zdravstvu je življenjskega pomena za bolnike in ponesrečence in zato je krvodajalstvo tako pomembno. Vsakemu med nami se lahko zgodi, da bo kdaj potreboval kri, sam je doslej, hvala bogu, še nisem.«

Sogovornik ugotavlja, da je med ljudmi danes premalo solidarnosti. Krvodajalcev bi bilo lahko več, zlasti med mladimi, a se sogovorniku zdi, da v poplavi informacij in reklam premalo poudarjamo pomen krvodajalstva. Dostikrat se ljudje sklicujejo na pomanjkanje časa, češ da zato ne darujejo krvi, a to je po sobesednikovem mnenju plehek izgovor. Prav tako ima odgovor za tiste, ki menijo, da se darovana kri prodaja. »Kri dam za dober namen, in če se z njo res trguje, gre to na dušo tistih, ki to počnejo,« pravi krvodajalec. Pritrjuje pa prepričanju, da danes delodajalci manj naklonjeno gledajo na krvodajalce.

Zlati časi preddvorskega rokometa

Klemen Arh iz Mač pri Preddvoru je oktobra lani z nalogo o zgodovini rokometa v Preddvoru magistriral na fakulteti za šport. Preddvorski rokometni veterani, ki vsako leto priredijo srečanje rokometnih generacij, pa so ga nagovorili, da svoje delo izda v knjižici.

Danica Zavrl Žlebir

Preddvor – Ker je bila to pripravljena financirati tudi občina, je knjižica izšla ravno v času, ko je bilo letos spomladi ponovno srečanje generacij. In minilo je ravno petdeset let, odkar se je v Preddvoru s prihodom profesorja športne vzgoje Jožeta Cudermana pojavil rokomet. Leto dni zatem je v preddvorsko šolo prišel še Božo Crijevič (Jože je treniral moško, Božo pa žensko ekipo, slednji je tudi igral v moški ekipi) in skupaj sta za rokometo igro navdušila toliko mladine, da so leta 1970 ustanovili Rokometni klub Preddvor. Tudi Klemen Arh je že kot šolar začel igrati rokomet. »To je bil v Preddvoru šport številka ena in sploh ni bilo vprašanja, s čim se bo ukvarjal vsak športu predani domačin,« pove Klemen, ki je po zatonu rokometa v Preddvoru igral v Cerkljah, zdaj pa se s to športno igro ukvarja kot trener preddvorskih osnovnošolcev. Tekmovalnega rokometa, kakršen je Preddvor poznal do leta 1990 (pri ženskah) in do leta 2001 (pri moških), danes ni več. Veteranska ekipa še igra na turnirjih, obstaja mini rokomet pod Klemenovim trenerskim vodstvom, živo je tudi srečanje generacij. In v spomin na preddvorski rokomet še vedno obstaja tudi rokometno društvo pod vodstvom Lojzeta Grašiča.

Klemen Arh s knjižico Zgodovina rokometa v Preddvoru

Zakonitosti rokometne igre so se spremenile, rokomet se ne igra več na prostem, ampak v dvoranah, teh pogojev pa v Preddvoru ni.

Najbolj fascinantno obdobje ženskega rokometa v Preddvoru je bilo v začetku osemdesetih let, ko so dekleta igrala v drugi zvezni ligi, moški pa so bili najuspešnejši na prehodu v devetdeseta leta, ko so igrali v drugi slovenski, ob osamosvojitvi pa v prvi slovenski ligi. Tudi mlajše selekcije so bile uspešne, pionirji so bili leta 1972 državni prvaki, pionirke pa leta 1976. In preddvorski rokomet ima tudi olimpijsko medaljo. Leta 1984 jo je iz Los Angelesa prinesla Alenka Cuderman, ki je kot edina Slovenka takrat nastopila za jugoslovansko reprezentanco. »To je bila prva ženska zlata olimpijska kolajna za Slovenijo, naslednjo je osvojila šele Tina Maze,« zatrdi Klemen Arh. Poleg Alenke Cuderman in obeh že omenjenih začetnikov preddvorskega rokometa iz leta 1967 Klemen navaja še nekatere legende. Med rokometašicami so bile še Veronika Markun, Jolanda Vreček in Ana Karničar, med moškimi Silvo Vidic, Marjan Arnež, kot mladinca sta v Preddvoru gostovala uspešna Tržičana David Špiler in Peter Pucelj, med začetniki rokometa Klemen omenja tudi Bojana Mehleta, med znanimi osebami pa igralca Kondija Pižorna in jezerskega župana Jurija Rebolja.

Klemen se je za magistrsko nalogo poglobil v arhive Rokometne zveze Slovenije, prihajal je tudi v arhiv Gorenjskega glasa in iz časopisnih pričevanj sestavljal zgodo o zlatih letih preddvorskega rokometa. Pri tem so mu s fotografijami in ustnimi pričevanji veliko pomagali tudi nekdanji igralci. Dragocen vir so predstavljali tudi bilteni, ki so jih izdajali v preteklosti. Poleg dejstev, ki jih je zapisal z namenom, da bo delovanje Rokometnega kluba Preddvor dokumentirano in zbrano na enem mestu, je nabral tudi veliko drobnih zanimivosti in anekdot. Na eni od tekem je bila tako gosta megla, da se ni videlo čez igrišče. Pri igri jih ni oviral niti sneg. Nekoč so preddvorski rokometaši v Tržiču zmagali z rezultatom 20:0, nekoč pa nekje z zelo nizkim rezultatom 8:7. Silvo Vidic je na eni od tekem dal kar 26 golov. Zanimivi so tudi spomini s krstov, ki so jih izvajali na pripravah, ali pa zbiranje denarja za klub. Pogozdovali so, belili v blokih, obirali sadje. V osemdesetih letih so si za ta namen omislili športno-zabavno prireditev Veseli Kalimero. Nepozabne so bile razburljive tekme Križnarjevega memoriala (v spomin na igralca Jožeta Križnarja), ki so se vrstile dvajset let, sedaj jih ne nadomestilo srečanje generacij.

Izhajal iz lastnega »gnezda«

Anton Bogataj je v petih knjigah zbral podatke o hišah in ljudeh, ki so nekoč živeli v krajih, ki so sodili pod oseliški vikariat. Kot zadnja je izšla Kronika vasi Stara Oselica in vasi Hobovše.

Mateja Rant

Škofja Loka – Raziskovanje zgodovine omenjenih krajev se je začelo z iskanjem podatkov o njegovi družini po očetovi strani. »Naš priimek je v teh krajih zelo pogost, Bogatajev je veliko, zato me je zanimalo naše 'gnezdo' in predniki po očetovi strani, ki izhajajo iz Fužin,« je razloge, ki so ga pripeljali do raziskovanja kronike domače vasi Podgora in okoliških vasi, opisal Anton Bogataj. Posebno zanimivo se mu je zdelo, ker je bilo v njihovi družini veliko dvojčkov, brskanje globlje po preteklosti pa ga je vodilo do vedno novih imen, zato se je odločil, da se bo raziskovanja lotil sistematično.

Anton Bogataj se je rodil v zaselku Pilovc v Podgori in tako je najprej nastala Pilovška kronika, 1. del, v kateri je zbral podatke o svoji družini in jih dopolnil z opisom vseh prebivalcev tega zaselka. Sledil je drugi del Pilovške kronike, v kateri je opisal zgodovino oseliškega vikariata od njegove ustanovitve v letu 1753. V svojih naslednjih delih je opisal še druge vasi, ki sodijo v faro Stara Oselica. Pred tremi leti je izšla Kronika vasi Fužine in vasi Kladje, leto zatem Kronika vasi Podgora in vasi Trebija, lani pa še Kronika vasi Stara Oselica in vasi Hobovše. Osnovne podatke o hišah in ljudeh v teh krajih je črpal iz oseliškega cerkvenega popisa Status animarum, številne zanimivosti iz življenja vaščanov pa je izvedel tudi iz pripovedovanj starejših faranov.

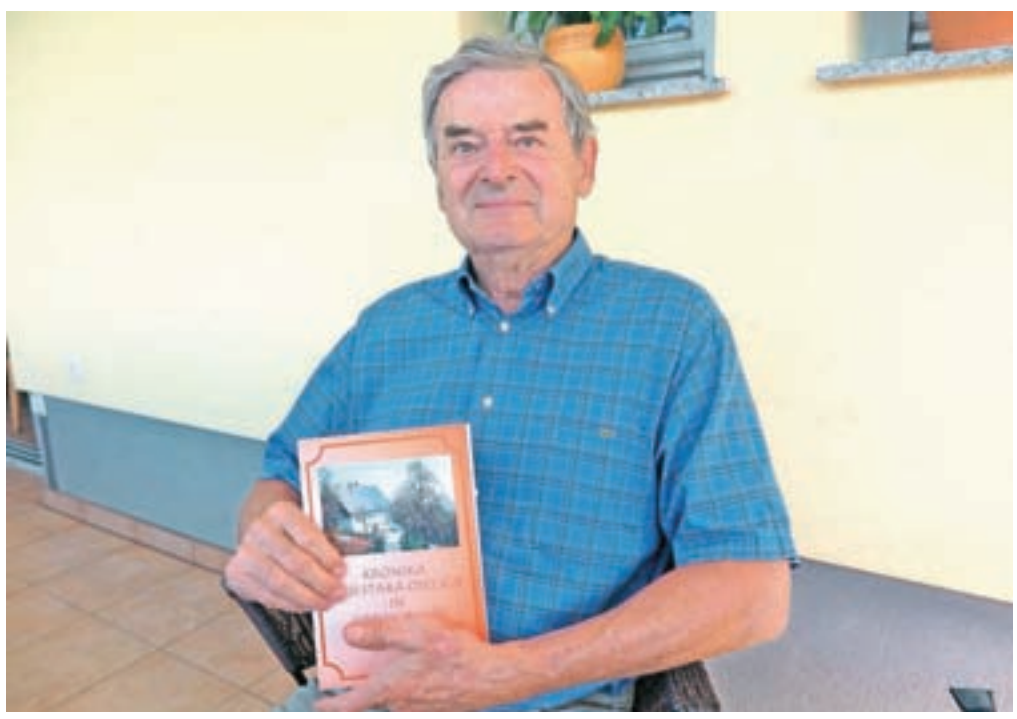
Anton Bogataj s svojo zadnjo knjigo

»Vsakega sem obiskal vsaj trikrat; najprej sem se prišel predstavit, čeprav me večina pozna, potem sem zbral fotografije in zapise, nazadnje pa sem jim še vse skupaj vrnil, se jim zahvalil in jih zaprosil za soglasje, da to objavim,« je razložil Anton Bogataj. V vseh petih knjigah je opisal 260 domačij, od tega jih je v zadnji knjigi 62. »Izpustil sem le tiste, ki so propadle oziroma so porušene ali pa mi zanje ni uspelo pridobiti dovolj verodostojnih podatkov.« Kot pravi, je želel izvedeti čim več o ljudeh, ki so nekoč živeli v teh krajih, mladih, ki so s trebuhom za kruhom oziroma v iskanju boljšega življenja odhajali v tujino, predvsem Ameriko, ter tistih, ki so umrli v prvi in drugi svetovni vojni oziroma po njej iz teh krajev.

Vsaki od družin je v knjigah posvetil nekaj strani, pri čemer je posebej poudaril, da ne gre za družinsko deblo, čeprav je izhajal iz lastne družine in iz tega raziskoval naprej. »Lahko pa je to spodbuda drugim, ki jih to zanima, da raziščejo preteklost svoje rodbine.« V zapisih iz župnijskih kronik je naletel tudi na številne zanimivosti o posameznih ljudeh, kar ga je še dodatno spodbudilo k nadaljnjemu raziskovanju. V Stari Oselici se je po njegovih besedah zvrstilo več kot trideset vikarjev oziroma župnikov in vsak je na svojstven način zapisoval različna opažanja pri faranih. »Iz teh kronik je mogoče razbrati dobra in manj dobra dela vaščanov, pisali so tudi o vaških posebnežih ... Vse to je bilo zelo zanimivo prebrati, objaviti pa ni mogoče vsega, že zaradi spoštovanja do njihovih potomcev, ki ne morejo odgovarjati za svoje prednike.« Včasih pa je v teh kronikah dobil tudi potrdilo za zgodbe, o katerih se je širil ljudski glas. »Tako se je recimo med ljudmi govorilo o homeopatu Juriju Humarju in njegovih ozdravljenjih, zaradi česar so se ga ljudje kar malo bali. Štiri leta je bil župnik tudi v Stari Oselici in je bilo zelo zanimivo prebrati vse o njem.«

Čeprav je bila Stara Oselica zelo zaprt kraj, pa je vedno imela bogato duhovno in kulturno življenje. Za prvega so skrbeli župniki, za slednjega učitelji. »Ljudje so bili zelo verni; danes je izjema, če kdo gre k maši, včasih pa, če kdo ni šel k maši,« je poudaril Bogataj. Stara Oselica je bila do tridesetih let prejšnjega stoletja celo svoja občina in tako središče okoliških vasi.

V Kamniku bodo odprli novo galerijo Dika

Jasna Paladin

Kamnik – V središču Kamnika, na Maistrovi ulici 14, bodo v torek, 1. avgusta, ob 19. uri odprli novo galerijo, ki bo velika pridobitev za likovne ustvarjalce, saj v mestu manjka primernih razstavišč. Galerijo so uredili člani Društva Senožeti Radomlje. »Zaradi pomanjkanja prostorov smo bili doslej omejeni predvsem na dogajanje v Radomljah in občasno v Domžalah; sedaj pa smo pridobili možnost koriščenja manjše priložnostne galerije v starem mestnem jedru Kamnika.

Galerija se bo imenovala Dika po naši pokojni članici, katere svojci so želeli, da ta prostor živi naprej svoje likovno in kulturno življenje. Odločili smo se, da bomo sprejeli izziv in v tej več kot dvesto let stari hiši poskrbeli za to, da bo odražala kulturni, družbeni in likovni utrip Kamnika in okolice. Pripravili smo načrt dogodkov do konca tega leta, od nekaj likovnih razstav preko družbeno satiričnega performansa pa vse do obogatitve etnološko-turistične ponudbe s posebno razstavo oblačilne dediščine,« pravi predsednica društva Danica Šraj. Galerijo bodo v torek odprli s samostojno razstavo likovne umetnice Alenke Sušnik iz Kamnika.

Koncert Mance Izmajlove in Natalie Kirillove

Kranjska Gora – V soboto, 29. julija, bo ob 21. uri v dvorani Vitranc brezplačen koncert slovenske pevke, mezzosopranistke Mance Izmajlove in solistke državnega akademskega ruskega narodnega ansambla Rusija Natalie Kirillove v spremstvu pianista Dmitrija Maltseva.

Operna pravljica Rdeča kapica

Kamnik – V soboto, 29. julija, bo ob 10. uri na Grajski terasi Starega gradu nad Kamnikom operna pravljica Rdeča kapica z Evo Černe in Klemenom Torkarjem.

Ruski teden začeli z razstavo

V Ljudskem domu v Kranjski Gori je od ponedeljka na ogled razstava likovnih del v Sloveniji živečega ruskega slikarja Nikolaja Mašukova.

Marjana Ahačič

Kranjska Gora – S slovesnim odprtjem razstave likovnih del, kratkim predstavitvenim filmom in nastopom ruske vokalne skupine Rulada se je v ponedeljek v Kranjski Gori v Ljudskem domu začel tako imenovani Ruski teden, ki ga bodo zaznamovale številne kulturne, družabne in umetniške prireditve. V sredo je bil tako na Trgu olimpijcev v Mojstrani nastop Triglavskih zvonov in skupine Talisman, v petek pa bodo Rusi sodelovali na gasilski veselici v Ratečah. Jutri bo na trgu pred cerkvijo v Kranjski Gori koncert zbora delegacije Ruske pravoslavne cerkve in koncert mešanega pevskega zbora KD Odmev Kranjska Gora. Ruski teden se bo zaključil s tradicionalno slovesnostjo ob Ruski kapelici v nedeljo dopoldan.

Nikolaj Mašukov je po slovesnosti ob odprtju razstave v Ljudskem domu z veseljem podpisoval knjige ljubiteljem njegove umetnosti.

Nikolaj Mašukov je stari znanec Zgornjesavske doline, saj je pogosto razstavljal v kranjskogorskem hotelu Lek, ob tem je tudi avtor knjige Pravljice izpod Vršiča, za katero je napisal tako zgodbe kot ustvaril ilustracije. Lani, ob stoletnici Ruske kapelice, so jo ponovno izdali v rusko-slovenski verziji. V Sibiriji rojeni Mašukov že vse od leta 1994 z ženo Mašo Bersan, prav tako slikarko, živi in ustvarja v Sloveniji; dom sta našla v vasici Ljubno nad Peračico v občini Radovljica, kjer so to poletje njegova likovna dela, razstavljena v galeriji Avla v prostorih radovljiške občinske uprave. V Ljudskem domu v Kranjski Gori so na ogled Mašukovova dela iz cikla Strast.

ZAVOD ZA KULTURO BLED, CESTA SVOBODE 11, BLED

Likovna kolonija mladih

Samo Lesjak

Kranj – Kranjska Galerija Bala do 3. avgusta gosti razstavo slik 1. likovne kolonije učencev osnovnih šol.

Likovno kolonijo, ki sovpada z letom turizma OZN, na temo vedute mesta Kranja je organiziralo Makedonsko kulturno društvo sv. Ciril in Metod iz Kranja ob svoji 25-letnici delovanja. Enodnevna kolonija se je odvijala v starem delu mestnega jedra Kranja pod strokovnim vodstvom Boga Dimovskega. Na razpis se je odzvalo pet osnovnih šol: iz Kranja OŠ Matije Čopa z mentorico Tatjano Logar in OŠ Simona Jenka z mentorico Romano Renko ter OŠ Vodice z mentorico Darinko Klopčič, OŠ Jurija Vega iz Moravč z mentorico prof. likovne umetnosti Inge Ivartnik in OŠ Medvode z mentorico Mojco Pintar. Nastalo je štirinajst izvirnih likovnih izdelkov v različnih tehnikah, z materiali, ki jih je priskrbelo makedonsko kulturno društvo: svinčnik, oglje, pasteli, voščenke, akvareli, tempera ... V kreativnem procesu so učenci prikazali svoj umetniški talent, obilo marljivosti in neposreden ustvarjalni zagon, medtem ko jim je staro urbano mestno jedro nudilo velik motivni izziv za nastanek odličnih likovnih izdelkov.

Makedonsko kulturno društvo z organizacijo kolonije prispeva k rasti in razvoju umetniškega talenta ter likovnih aktivnosti mladih ustvarjalcev, ki so se v času razgibane kolonije med seboj spoznavali, si ogledali galerije in muzeje – razvil se je spoštljiv, pozitiven odnos do umetnosti ter do ohranjanja zgodovinske in arhitekturne tradicije samega mesta. Kot pravi vodja projekta Boge Dimovski, je spodbuden začetek prve tovrstne kolonije ob uspešno zaključenem dogodku prerasel v željo, da le ta postane tradicionalna.

Mladi ustvarjalci prve likovne kolonije so prikazali svoj umetniški talent. / Foto: arhiv razstave

Kar trije kolesarski dnevi

Že danes zvečer bo po ulicah Šenčurja potekal kolesarski kriterij, kolesarski konec tedna pa se bo nadaljeval v Kranju, kjer bo jutri nočni kriterij, v nedeljo pa najprej dirka Po ulicah Kranja, za konec pa še devetinštirideseta Velika nagrada Kranja – Memorial Filipa Majcna.

Vilma Stanovnik

Šenčur, Kranj – Za uvod v kolesarski konec tedna bo Kolesarsko društvo Šenčur danes pripravilo tradicionalno prireditev, kolesarski kriterij po ulicah Šenčurja 19. Veliko nagrado Šenčurja. Dolžina kroga je 1,3 kilometra, trasa pa poteka po ulicah Šenčurja: Pipanova–Beleharjeva–Stružnikova–Velesovska. Nastopile bodo ženske, mlajši mladinci (21 krogov) in starejši mladinci (30 krogov), kolesarji do 23 let in elite (65 krogov). Prvi start bo ob 16.30. V času tekmovanja bo na trasi popolna zapora ceste.

Kolesarski praznik v Kranju sta predstavila direktor Kolesarskega kluba Kranj Matjaž Zevnik ter predsednik kluba in organizacijskega komiteja Zvonko Zavrl. / Foto: Gorazd Kavčič

Najprej nočni kriterij

Na zaporo cest opozarjajo tudi organizatorji iz Kolesarskega kluba Kranj, ki v jubilejnem letu, ko praznujejo šestdesetletnico kluba, pripravljajo tradicionalne kranjske kolesarske dirke. Začelo se bo jutri, v soboto, ob 18.30, ko se bodo pomerili najmlajši kolesarji, ki še ne tekmujejo. Prijavite jih lahko kar na startu na Slovenskem trgu. Ob 19. uri se bo začela prva dirka na mednarodnem nočnem kriteriju, ko se bodo najprej pomerili mlajši mladinci, starejše mladinke, ženske do 23 let in elite. Naredili bodo dvajset krogov, dolžina kroga je osemsto metrov, krog pa bo potekal po središču Kranja: Koroška cesta–Stritarjeva ulica–Gregorčičeva ulica–Stara pošta–Koroška cesta. Nato bodo nastopili starejši mladinci, ki bodo vozili trideset krogov, za konec pa še moški do 23 let in elite, ki bodo vozili petdeset krogov, start pa bo predvidoma ob 20.30.

Dirke celo nedeljo

Nedeljski spored se bo začel že ob 8. uri, ko se bodo na dirki Po ulicah Kranja najprej pomerili najmlajši dečki in deklice. Proga bo krožna in bo potekala na relaciji Koroška cesta–Slovenski trg–Gregorčičeva ulica–Maistrov trg–Prešernova ulica–Poštna ulica–Cesta 1. maja–Savska cesta–Ljubljanska cesta–Kroška cesta. Dolžina kroga je 3,3 kilometra, najmlajši pa bodo vozili dva kroga. Pet krogov bodo vozili deklice A, dečki A in B ter mlajše mladinke, devet pa mlajši mladinci, starejše mladinke ter ženske do 23 let in elite. Predvidoma ob 10. uri bodo nato startali mladinci, ki bodo prevozili 15 krogov. Za konec nedeljskega dopoldanskega sporeda bo še dirka za podjetja in organizacije, ki se bo začela ob 11.30, prijavljeni pa bodo prevozili po pet krogov.

Vrhunec kranjskega kolesarskega praznika bo nedeljska dirka za Veliko nagrado Kranja – Memorial Filipa Majcna, ki se bo začela ob 13.30. Start in cilj bosta na Koroški cesti pred hotelom Creina. Člani bodo prevozili 13 krogov, dolgih 12,1 kilometra, trasa pa je: Koroška cesta–Slovenski trg–Gregorčičeva ulica–Maistrov trg–Prešernova ulica–Poštna ulica, Cesta 1. maja–Župančičeva–Likozarjeva–C. Staneta Žagarja–Oldhamska–Bleiweisowa (rondo)–Koroška cesta–Stara cesta–Kolodvorska cesta–Ljubljanska cesta–Pot za krajem–Drulovka–Savska loka, Ljubljanska cesta–Jelenov klanec–Koroška cesta. Dirka, ki je vpisana v koledar UCI, kategorija 1.2 naj bi se končala okoli pol šestih zvečer.

»Ponovno se pripravlja lep kolesarski konec tedna, ki ga bomo v soboto popestrili z večernim koncertom Andreja Šifrerja. Vložili smo veliko truda, zahvaliti pa se moram tudi sponzorjem in vsem drugim, ki nam pomagajo pri pripravi in izvedbi tako veliko prireditve,« je povedal predsednik Kolesarskega kluba Kranj in predsednik Organizacijskega komiteja Zvonko Zavrl, direktor Kolesarskega kluba Kranj Matjaž Zevnik pa je prepričan, da bo prireditev zelo zanimiva tudi za obiskovalce.

»Zelo zanimiv bo že sobotni kriterij, ki vedno poteka v res pravem nočnem vzdušju, pod reflektorji. To je res pravi spektakel in tudi letos pričakujemo, da bo tako. V nedeljo bo pestro ves dan, od dopoldanskega dogajanja do Velike nagrade Kranja, ki poteka po znanem kranjskem krogu. Prijavljenih je okoli sto trideset kolesarjev iz sedmih držav, najbolj vroča ekipa pa je gotovo Sangemini, ki trenutno zmaguje na dirkah, na katerih nastopa tudi naša ekipa. Konkurenca bo dobra kot vedno, seveda za to kategorijo dirke,« je povedal direktor Matjaž Zevnik.

Prvenstvo v odbojki na mivki

Danes in jutri v Kranju potekala državno prvenstvo v odbojki na mivki.

Vilma Stanovnik

Kranj – Ta konec tedna bo v Kranju potekalo Sberbank državno prvenstvo v odbojki na mivki. Tradicionalno prizorišče na ploščadi pred kranjsko občino je že zaživelo, saj se je odbojkarski konec tedna začel z včerajšnjim rekreativnim turnirjem mešanih trojk.

Na prvenstvo se je prijavilo 25 moških in 19 ženskih ekip, od katerih bo osem uvrščenih neposredno na turnir. Danes bodo odigrali medsebojne obračune v štirih skupinah po tri ekipe in proti večeru še četrtfinala, jutri pa polfinala in boje za končne uvrstitve. Ženski finale bo jutri ob 20.30, moški pa ob 21.30.

»V Ljubljani je bil ravnokar odigran močan mednarodni turnir evropskih serij CEV Masters za moške in CEV Satellite za ženske, ki je dober napovednik največjih favoritov za naslov državnega prvaka. Enemu moškemu in enemu ženskemu paru se je uspelo uvrstiti v polfinale, vendar so nato oboji, tako Jan Pokeršnik in Nejc Zemljak kot Tjaša Jančar v paru s Tjašo Kotnik, zasedli četrto mesto. Poleg njih sta na turnirju nastopila še po dva slovenska para v moški in ženski kategoriji – in vse bomo videli tudi na turnirju v Kranju, kjer bodo njihovi apetiti zagotovo večji. Jan Pokeršnik bo naslov državnega prvaka poizkušal odvzeti starejšemu bratu Danijelu, ki igra v paru s Tadejem Boženkom, oboji pa bodo morali računati s prvakoma izpred nekaj let, Jernejem Potočnikom in Vidom Jakopinom. Pri dekletih bosta letošnji dominantni par Tjašo Jančar in Tjašo Kotnik poizkušali presenetiti Nina Kontrec in Mojca Pene,« je v imenu organizatorjev iz Odbojkarskega kluba Triglav pravi Miro Ambrožič.

Nogometaši Triglava danes v Krško

Jože Marinček

Kranj – Tekme tretjega kroga v prvi slovenski nogometni ligi Telekom bodo nogometaši odigrali v treh dneh. Prvi se bodo na igrišče danes podali nogometaši Krškega in Triglava. Pogled na lestvico pove, da se bosta srečala šesti in sedmi, a je med njima klub temu dve točki razlike. Krško je zmagalo na tekmi v prvem krogu, ko je Triglav igral neodločeno. Toda Kranjčani se tudi v Krško na Stadion Matije Gubca odpravljajo dobro razpoloženi. »Dokazali smo, da lahko enakovredno igramo proti vsaki ekipi v Sloveniji. Maribor je državni prvak in najboljša slovenska ekipa v tem trenutku, mi pa smo bili večji del tekme vsaj enakovredni. V tem tednu smo popravili stvari, ki so nas stale točke ali vseh treh, in pripravljeni smo na uspešno nadaljevanje sezone,« je pred tekmo v Krškem povedal vratar Elvis Džafič.

Drugi bodo tekmo jutri odigrali nogometaši Maribora in velenjskega Rudarja. Tekma bo v Ljudskem vrtu, kjer je Maribor v sredo z 1 : 0 v tretjem krogu kvalifikacij za ligo prvakov premagal islandsko moštvo Hafnarfjordur. V nedeljo so na sporedu kar tri tekme. Prva ob 16.50, ko bosta na zelenico Stadiona Stožice stopila Olimpija in Aluminij. Ob 18. uri se bo na nogometnem igrišču športnega centra v Dravogradu začela tekma med nogometaši Ankarana Hrvatini in Domžal. Favoriti tega srečanja so prav gotovo nogometaši Domžal, ki so trenutno na četrtem mestu tekmovalne razpredelnice in imajo v svoji vrsti izredno razpoloženega strelca Petra Franjiča. Domžale so včeraj odigrale v Nemčiji tudi prvo tekmo tretjega kroga kvalifikacij za ligo Evropa z nemškim Freiburgom, ki pa se do zaključka naše redakcije še ni končala. Ob 20. uri se bo začela še zadnja tekma tretjega kroga. V Celju se bodo pomerili nogometaši Celja in Gorice.

Zadovoljni s pripravami

Vilma Stanovnik

Kranjska Gora – V hotelu Špik te dni partner alpskih reprezentanc HIT, d. d., gosti naše alpske smučarke in smučarje. Na Gorenjskem imajo odlične pogoje za kondicijske priprave, kmalu pa jih čaka odhod na južno poloblo. Ženska ekipa se bo odpravila v Argentino, moška ekipa za hitre discipline pa bo pred odhodom v Čile obiskala še italijanski Stelvio.

»Vesel sem, da so naše ekipe pripravljene, da so dekleta in fantje nasmejani in da komaj čakajo nadaljevanje priprav. Mi pa že komaj čakamo na oktober, ko se začne svetovni pokal. Verjamem, da bodo tako kot lani imeli tudi letos kaj pokazati in da se bomo v prihodnje pogovarjali tudi o dobrih rezultatih,« je povedal predsednik zbora in odbora za alpsko smučanje Iztok Klančnik.

»Tu mi je zelo všeč, sem tudi blizu doma, dvajset minut stran. Čeprav smo konec julija, ko bi moralo biti zelo vroče, so pogoji zdaj super. Dež je prinesel hladnejše temperature, kar nam pri treningu zelo ustreza. Vse treninge delam po programu skupaj z drugimi dekleti. Lažje mi je bilo tudi zato, ker smo veliko spreminjali okolje, vmes smo bili tudi na morju,« je med drugim povedala Maruša Ferk, s pripravami pa so zadovoljni tudi Tina Robnik, Ana Bucik, Meta Hrovat, Boštjan Kline, Tilen Debeljak, Klemen Kosi, Miha Hrobat in Martin Čater.

Mladi risi na pripravah na Bledu

Bled – Na prvem reprezentančnem zboru v novi sezoni se je zbrala slovenska moška izbrana vrsta do dvajset let. Mladi hokejisti namreč prvi začnejo z intenzivnimi pripravami, saj jih tekme svetovnega prvenstva čakajo že v decembru. Slovenski mladi risi se bodo pripravljali v Ledeni dvorani na Bledu, kjer jih čaka šest treningov na ledu, opravili pa bodo tudi testiranje fizične pripravljenosti. Na Bledu se bodo ponovno zbrali v četrtem tednu avgusta, ko bodo poleg treningov odigrali tudi dve prijateljski tekmi U20 z reprezentanco Poljske. Tretji reprezentančni zbor je predviden v času novembrskega klubskega premora, v sklopu katerega bodo slovenski hokejisti gostitelji mednarodnega turnirja na Bledu, kjer bodo merili moči z reprezentancami Francije, Italije in Madžarske. Zaključno dejanje slovenske izbrane vrste U20 bo od 9. do 15. decembra letos na Bledu, ki bo gostitelj svetovnega prvenstva IIHF Divizije I Skupine B. Naši se bodo na prvenstvu pomerili z Italijo, Litvo, Norveško, Poljsko in Ukrajino.

Prvi lipicanec v Ameriko

Vzrejna hiša lipicancev Barbana, ki jo vodita zakonca Nina in Janez Peternel iz Globokega pri Mošnjah, je prvega lipicanca prodala v Ameriko. V torek zvečer so ga v Belgiji natovorili na letalo, v sredo v jutranjih urah je bil že na letališču v New Yorku. Prevoz je bil dražji od vrednosti žrebca.

Cveto Zaplotnik

Globoko – V vzrejni hiši, ki je dobila ime po prvi kobili, Barbani, se že vse od leta 1994 ukvarjajo z rejo lipicanskih konj, trenutno imajo v »hiši« petindvajset konj, med njimi je šest kobil, ostalo so mladi konji in delovni kastrati (za vožnjo s kočijo). Zadnjih deset let prodajajo konje izključno v tujino, večinoma v Nemčijo, Švico in Avstrijo, sicer pa tudi na Švedsko, Finsko, Francijo in Belgijo. Vsako leto jih prodajo najmanj pet, letos so doslej prodali že dva v Nemčijo in pred dnevi prvega konja preko »luže« in zunaj območja Evrope, v Združene države Amerike. »Lipicanec je v Ameriki prestižni konj, a ker je tam njihova ponudba bolj skromna, se kupci ozirajo za tovrstnimi konji tudi drugje po svetu,« pravita Nina in Janez Peternel in dodajata, da je prodaja konja v Ameriko rezultat kakovostne vzreje, ugleda, ki so si ga pridobili po Evropi in tudi zunaj nje, ter stikov z ameriškimi rejci in njihovim rejskim združenjem. Ameriški kupec si konja ni ogledal »v živo«, a so mu v Barbani pripravili več videofilmov, na katerih so mu ga predstavili v različnih situacijah – v privezu, na prostem, med tuširanjem ... »Pri takšnih kupčijah je največji problem prevoz. Pri prodaji odraslega konja stroški prevoza še ne presegajo vrednosti konja, pri žrebcih pa so višji od njegove vrednosti. V našem primeru so dvakratno večji,« pravi Janez in dodaja, da si od prodaje prvega konja v Ameriko obetajo še kakšen posel, morda tudi zato, ker je Slovenija postala bolj prepoznavna, odkar je Trump predsednik in njegova soproga Melania prva dama ZDA.

Janez Peternel: »Težko smo se poslovili od žrebca Pluta, a tega smo že navajeni, vzreja in prodaja lipicancev je naša dejavnost. Veseli pa smo, da gre v dobre roke in v državo, kjer so lipicanci morda celo bolj cenjeni kot pri nas v Sloveniji, v domovini lipicanca.«

Nina in Janez Peternel ob žrebcu Plutu, ki je zdaj že v New Yorku.

A preden je štirinajst mesecev stari žrebec z zanimivim imenom 007 Pluto Betalka krenil na pot v Ameriko, so v vzrejni hiši morali opraviti vse formalnosti in pridobiti ustrezne »papirje«, med njimi tudi zdravstveno spričevalo, kar je bilo glede na to, da je šlo za prvo uradno prodajo konja v ZDA, kar zahtevno opravilo. Kot pravita Nina in Janez, so se na republiški upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin zelo potrudili in hitro pripravili obrazec. Na željo kupca so krvne preiskave, ki kažejo na zdravje konja, opravili v nemškem laboratoriju, rezultati so bili negativni, kar pomeni, da je žrebec zdrav in da nima bolezni, ki bi lahko ogrozile prodajo. Pluta so že nekaj dni pred odhodom k novemu lastniku v New York izločili iz črede, v poletni vročini so ga tudi večkrat na dan osvežili z vodo, a petkovega kopanja v bližnji Savi se zaradi nevarnosti morebitnih poškodb ni udeležil.

Žrebec Pluto se zaradi možnosti morebitnih poškodb ni udeležil petkovega kopanja v Savi, zato pa so v vodi uživali drugi Peternelovi konji. / Foto: Milan Malovrh

Peternelovi so pomagali prodati v Ameriko še deset let starega lipicanca z imenom Maestoso Valdamora, last Milojka Strajnarja iz Gorenj pri Divači, konja, ki ga je treniral znani lipiški jahač Alojz Lah. V ponedeljek so v prikolico naložili oba, domačega žrebca in odraslega lipicanca, in z njima ponoči krenili na pot do belgijskega letališča v Liegu. »Na daljših poteh konje vedno vozimo ponoči, takrat je na cestah manj prometa in ni vročine. S sabo vzamemo za vsak primer še nekaj krme, dogajanje v prikolici pa spremljamo tudi s pomočjo kamere,« pravi Janez. V torek okrog desetih zvečer sta konja z avionom poletela v New York, tam sta bila že v jutranjih urah, kjer pa sta na letališču John Kennedy ostala še v karanteni – žrebec tri dni, odrasli konj, ki je namenjen v Michigan, pa poldrugi mesec.

Združenje rejcev lipicanca Slovenije je žrebca po imenu 007 Pluto Betalka lani ocenilo za enega najboljših, za kar je rejec Janez Peternel letos na občnem zboru združenja prejel priznanje za izjemne rejske dosežke.

Ugodnejše za donacije, enostavnejše za pavšaliste

Cveto Zaplotnik

Kranj – Do konca julija je v javni obravnavi predlog spremenjenega pravilnika o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost (DDV), ki ga je ministrstvo za finance pripravilo na podlagi spremenjenega zakona o kmetijstvu. Kot pojasnjujejo na ministrstvu, s spremenjenim pravilnikom med drugim določajo ugodnejšo davčno obravnavo za donirano hrano in poenostavljajo ureditev za kmete glede odobritve in veljavnosti dovoljenja za uveljavljanje pavšalnega nadomestila.

Tako bodo zavezanci za donirano hrano lahko prilagajali davčno osnovo (lastno ceno), in sicer tako, da bo njena vrednost štela za nič. Pri nabavi hrane za donacijo bodo ohranili pravico do odbitka DDV-ja, za donirano hrano pa ne bodo obračunali DDV-ja. Vrednost donacije, za katero bo veljala davčno ugodnejša obravnava, naj bi omejili na en odstotek prihodkov, doseženih v preteklem poslovnem letu.

Pravilnik poenostavlja tudi pavšalno ureditev za kmete. Medtem ko po sedanji ureditvi dovoljenje za uveljavljanje pavšalnega nadomestila velja do konca koledarskega leta, bo po novem do preklica davčnega organa, ta pa bo preverjal le to, ali katastrski dohodek kmečkega gospodinjstva znaša vsaj 200 evrov in je hkrati manjši od 7500 evrov. Davčni organ pri odobritvi dovoljenja ne bo več preverjal pogoja glede uporabe predpisane površine zemljišča oziroma števila čebeljih panjev, ampak bo izpolnjevanje tega pogoja preverjal v konkretnih postopkih, pri tem pa bo podatke o zemljiščih in panjih pridobil iz uradnih evidenc.

Vse več ekološkega kmetovanja

Število ekoloških kmetijskih gospodarstev se je lani v primerjavi z letom prej povečalo za štirinajst odstotkov. Količina mesa iz ekološke reje se je lani podvojila.

Cveto Zaplotnik

Kranj – V Sloveniji se krepi ekološko kmetovanje. Po podatkih državnega statističnega urada je bilo lani v Sloveniji 2933 ekoloških kmetijskih gospodarstev, kar je predstavljalo 4,2 odstotka vseh gospodarstev, skupaj s tistimi, ki se preusmerjajo v ekološko kmetovanje, pa jih je bilo pet odstotkov. Število »ekoloških« se je lani v primerjavi z letom prej povečalo za devet odstotkov, leto prej je bilo povečanje šestodstotno, v letu 2014 pa glede na prejšnje leto 14-odstotno.

Površina kmetijskih zemljišč, namenjena ekološkemu kmetovanju, se je lani povečala za 3864 hektarjev, od tega več kot štiri petine predstavljajo trajni travniki in pašniki. Pridelava ekoloških rastlinskih pridelkov je bila deloma večja, deloma manjša, odvisna od vrste pridelkov. Pridelek ekološkega sadja v ekstenzivnih in intenzivnih sadovnjakih je bil zaradi pozebe za 29 odstotkov manjši kot leto prej, nasprotno pa je bil pridelek ekoloških zelenjadnic večji za 13 odstotkov in pridelek žit za 40 odstotkov.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je ob koncu junija objavilo tehnološka navodila za ekološko pridelavo poljščin, ki bodo poljedelcem, ki izvajajo ukrep ekološko kmetovanje, pomagali pri tehnoloških opravilih in varstvu rastlin.

Število goved v ekološki reji je bilo lani za devet odstotkov večje kot leto prej.

V ekološki reji se je povečalo število vseh vrst živali, najbolj perutnine, čebel in kuncev. Število goved je poraslo za devet odstotkov, prav toliko tudi število prašičev. Količina mesa iz ekološke reje se je lani več kot podvojila, največ je k temu prispevala količina govejega mesa. Rejci so lani namolzli 6864 ton ekološkega kravjega mleka, to je 18 odstotkov več kot leto prej, večja je bila tudi prireja ovčjega in kozjega mleka.

Odgovornost je velika, veselje ob uspehu pa tudi

Ema Pogačar je podjetje Conditus, po vsej Sloveniji in Avstriji znano po izdelavi tradicionalnih blejskih kremnih rezin, ustanovila pred osmimi leti. Lani je letni promet podjetja že presegel tri milijone evrov.

Marjana Ahačič

Ema Pogačar je lastnica in direktorica enega najhitreje rastočih podjetij na Gorenjskem in v Sloveniji. Conditus je ustanovila pred komaj osmimi leti in takrat s sodelavko slaščičarko Betko Vahtar začela s proizvodnjo tradicionalnih bejskih »kremšnit«, ki jih je v prvem obdobju sama razvažala kupcem.

Danes ima podjetje več kot tri milijone letnega prometa in v prostorih na platoju Karavanke zaposluje 36 ljudi; skupaj z ekipo njihove trgovine v Beljaku in pogodbenimi sodelavci jih je že skoraj petdeset. Kremne rezine pod blagovno znamko Conditus prodajajo doma in predvsem v sosednji Avstriji, prek trgovskega podjetja Hofer so pred dvema mesecema začeli z njimi oskrbovati celo Innsbruck in Linz.

Zavezani so kvaliteti, zato so ponosni, da je bila prav njihova kremna rezina leta 2015 na milanskem Expu v anonimnem izboru uvrščena med najboljših deset sladic na svetu – ne da bi vedeli, da jo bodo sploh ocenjevali. Ravno prejšnji teden so dobili še priznanje slovenske gospodarske zveze v Avstriji za dobro čezmejno sodelovanje.

Ema Pogačar z najožjimi sodelavci: Sergejo Oman, namestnico direktorice, Rokom Dolžanom, vodjo splošnih služb, in Betko Vahtar, vodjo slaščičarke delavnice.

Zakaj ste se pred osmimi leti odločili ravno za kremne rezine? Verjetno ste kot ekonomistka pred tem podvigom dobro raziskali trg ... Kaj ste ugotovili? Da jih primanjkuje?

»Ne, vsi so jih že delali! A se, kot kaže, nihče ni dovolj potrudil, kvalitetnih je bilo na trgu malo. Pa še nekje sem prebrala, da je to edina sladica iz Slovenije, ki bi se jo dalo prodajati celo na Manhattnu. Atraktivna sladica je, prav gotovo.«

Menda za pravo blejsko »kremšnito« obstaja neki skrivnosten recept ... kako ste ga izbrskali?

»Točno se ve, kaj je prava izvirna blejska »kremšnita«. Zanjo se uporabljajo izključno naravne sestavine, brez umetnih nadomestkov. Postopek izdelave je bolj počasen, naredimo jih kakih dvesto na uro. Takšnih iz praška bi lahko z dovolj stroji izdelali tudi po nekaj tisoč.«

Zakaj imajo ljudje tako zelo radi prav vaše izdelke?

»Prav zaradi popolnoma naravnih sestavin in tradicionalne izdelave. Brez dodatkov, absolutno uporabljamo samo maslo, sladkor, živalsko smetano, moko in jajca iz talne reje.«

Za koga ste jih začeli delati najprej?

»Začeli smo prav skromno. Če bomo redno oskrbovali nekaj gostiln, bom že zadovoljna, sem si mislila. Začeli smo s Kompasom na mejnih prehodih Ljubelj in Korensko sedlo ter v nekaj trgovinah v okviru Mercatorja. Potem je šlo pa kar naprej.«

Ampak vedeli ste, da hočete narediti nekaj posebnega?

»Niti ne, kremna rezina je bila pač zanimiva. Začeli smo samo z ene vrste sladico, ker nismo imeli dovolj finančnih sredstev za širitev v začetni fazi. Prodajali smo izključno po dve skupaj, tako smo potrebovali le eno vrsto embalaže, za kaj drugega ni bilo denarja.«

Tole je pa razmišljanje ekonomistke, ki se je lotila posla s hrano, ne kuharice, ki bi rada svoje dobrote tudi prodajala, kajne?

»Seveda (smeh). Pri poslu nasploh skušam zadeve čim bolj poenostaviti. Tisto, kar delamo, delamo s srcem in dobro. S tem je tudi manj stroškov.«

Sliši se pravljično: pustili ste službo v javni upravi, ki ni več prinašala izzivov, in šli na svoje ter uspeli. Ste vmes kdaj obupovali, ste kaj obžalovali?

»Seveda, ničkolikokrat sem si rekla, kaj mi je pa tega treba. Vedno sem imela solidne, vodilne službe z dobro plačo. Kljub temu me je vleklo na svoje, nisem hotela biti vedno odvisna od tega, da nadrejene prepričam o svojih zamislih in idejah. Odločitev za samostojno pot je bila zavestna ... a k sreči nisem čisto natančno vedela, kaj me čaka. Če bi, si ne bi drznila. Prvega pol leta sem res obžalovala, priznam. Ampak kasneje ... Ko se človek vrže v neki projekt in verjame v to, da ga bo speljal, pač gre.«

Kdaj se je obrnilo na bolje?

»Začetki so vedno težki. Dvema zaposlenima je bilo treba dati plačo. Prihodkov ni bilo. Najtežje je bilo, ko sem si morala izposoditi denar za plače. Potem sem ugotovila, da se moram bolj posvetiti prodaji. Dobili smo nekaj ključnih kupcev, nato je šlo lažje naprej. Pa še nekaj je pomembno: tam, kjer smo začeli s prodajo, nikoli nismo nehali. Dobivamo samo nove kupce, nobenega še nismo izgubili.«

Kaj je bolj pomembno, prodaja ali proizvodnja?

»Oboje. Slab produkt lahko prodaš enkrat. Ko kupec spozna, da si ga izigral, ne bo vzel ničesar več. Če je produkt dober, se sam začne prodajati.«

Pa vseeno: ko greste k potencialnemu kupcu prvič: kaj je tisto, s čimer prepričate?

»Samo z izdelkom. Prideš, pustiš vzorec in naslednji dan pokličeš, da vprašaš, ali so zadovoljni.«

Ne gledajo le na ceno?

»Kje pa! Ne vem, zakaj se je v zadnjih letih v Sloveniji uveljavila neka splošna miselnost, da je vse samo v ceni. Veliko je kupcev, ki cenijo kvaliteto in so zanjo pripravljeni tudi nekaj več plačati. Mislim, da se tega vedno bolj zavedajo tudi trgovci.«

Je stalen napredek nujen za to, da podjetje sploh obstane? Je stagnacija že začetek konca?

»Točno tako je. Ko smo začeli, smo razmišljali, da nas bo v petih letih po zelo optimistični logiki zaposlenih pet. Zdaj nas je 36. Veste, ko prideš na določen nivo, te trg prisili v to, da greš naprej. Če zastaneš, že nazaduješ.«

Kakšna šefinja ste? Stroga?

»S sodelavci se rada pogovorim, upoštevam njihovo mnenje. Odločitev ne sprejemam sama, posvetujem se z ljudmi, ki jim zaupam.«

Obstajajo ženski in moški načini vodenja podjetja?

»Ne, obstaja samo dobro in slabo vodenje. Morda imamo ženske malo več čuta za malenkosti in natančnost – ampak jaz nisem takšna. Za to imam sodelavce, ki so veliko bolj natančni kot jaz in brez katerih ne bi mogla. Veste, največja umetnost je izbrati sodelavce, ki dobro delajo tisto, česar ti ne znaš. Jaz imam sodelavce, za katere vem, da obvladajo svoj posel, in jim tudi popolnoma zaupam.«

Težko najdete primerne kadre?

»Ne, imamo srečo. Več kot je zaposlenih, hitreje se izve, da iščemo novega sodelavca. Običajno zaposleni priporočijo koga iz svojih krogov, družinskih ali prijateljskih.«

Komu trenutno prodate največ kremnih rezin?

»Trenutno trgovskemu sistemu Hofer.«

Ste težko prišli v ta sistem?

»Zelo težko, a nič drugače, kot sicer: prinesli smo vzorce in bili izbrani, ne da bi tisti, ki so izbirali, poznali ime proizvajalca. Hofer izbira zgolj na podlagi kvalitete, kar mi je zelo všeč. In to si štejemo v čast. Kakovost je treba nato stalno dokazovati. Imajo zelo stroge standarde, ki se jih vsi držimo. So pa tudi zelo pošten partner, ki redno plačuje svoje obveznosti.«

Kako se tuje poslovno okolje razlikuje od slovenskega?

»Največja razlika je pri visokih standardih in pri plačilih. Naj razložim na primeru: v vsej dobi, kar delamo z družbo Hofer, so s plačilom zamudili enkrat, za en dan. Ko se je to zgodilo, smo dobili pisno opravičilo, ki so ga podpisali trije direktorji in v katerem so nam pojasnili, da je do zamude prišlo zaradi nadgradnje informacijskega sistema ter da se to ne bo nikoli več zgodilo. In se ni. So strogi, striktni in korektni. Če izpolnjuješ njihove standarde, ni težav. Tak način poslovanja nam je resnično všeč.«

Kje so najbolj strogi?

»Ko smo šli v sistem Hofer, smo morali vpeljati mnogo višje standarde, kot smo jih bili navajeni v Sloveniji. Na primer: jajca morajo biti absolutno le iz talne reje, certificirana z avstrijskim certifikatom. Nekaj časa smo jih morali kupovati celo v Avstriji, zdaj nam jih dobavlja slovenski dobavitelj, ki je pridobil ustrezne certifikate in uredil posebne hleve s talno rejo.«

Drži, da ne obstaja aparat, ki bi ubil jajce in ga dal iz lupine?

»Ne drži. Obstaja, celo o nakupu smo razmišljali, a nam se zdi pomembno, da so naši izdelki res karseda sveži, to pa pomeni, da jajca ubijamo sproti. Sveže pripravljena jajca ne stojijo niti deset minut. Trije delavci dnevno opravljajo samo to delo, torej ubijajo jajca in ločujejo beljake od rumenjakov. To je tudi tisto delovno mesto, na katerem ponavadi testiramo, kdo dovolj zdrži, da je primeren za službo pri nas ...«

Kaj za vsa pomeni meja?

»Je ni. Meja je zame morda le tisoč kilometrov oddaljen kraj, kamor lahko v enem dnevu spravijo kremne rezine. Državna meja pa nikoli ni predstavljala ovire. Tu na Hrušici smo pač našli primeren prostor, lokacija tik ob mejnem prehodu se je izkazala za idealno.«

Avstrijci imajo očitno zelo radi kremne rezine. Kaj pa Italijani?

»V Avstriji smo najprej začeli na Koroškem, nato smo se širili na avstrijsko Štajersko, lani smo začeli s prodajo na Dunaju, kjer so se naše izdelke dobro sprejeli, zato šestkrat na teden vozimo tudi tja. Prodajamo jih pod blagovno znamko Blejska kremšnita Conditus. Tudi v Italijo bomo še šli, sicer pa se oziramo po Nemčiji, Franciji in seveda Hrvaški.«

Jih prodajate tudi na svojem domačem Bledu?

»Seveda, vozimo jih na več lokacij.«

Uspešno poslovno življenje danes zagotovo prinaša tudi veliko stresa. Kako se soočate s tem?

»Conditus zame ni stresen posel, v njem neizmerno uživam. Pravzaprav mi je prihod v službo neke vrste sprostitev. Ne iščem problemov, ampak jih rešujem, ko se pojavijo. Redko pridem domov izčrpana.«

Kaj svetujete mladim, ki stopajo na negotovo pot podjetništva?

»Popolnoma enostavno: skoči v vodo in plavaj. Tudi jaz sem se posla lotila na ta način. Dober občutek je, če si odvisen le od sebe. Vsekakor pa je najbolj pomembno, da si lahko sam izbereš sodelavce, ki jim zaupaš. Ob tem moram poudariti, da imam ob sebi resnično dobre sodelavce, predvsem svojo namestnico Sergejo Oman, vodjo slaščičarske delavnice Betko Vahtar in vodjo splošnih služb Roka Dolžana. Hvala predvsem njim!«

Nihče ni bil pijan

Med poostrenim nadzorom voznikov tovornih vozil in avtobusov so našli več nepravilnosti, nihče pa ni bil pijan.

Ta teden so pod drobnogledom prometnih policistov zlasti vozniki tovornih vozil in avtobusov. / Foto: Gorazd Kavčič

Vilma Stanovnik

Kranj – Ta teden na naših cestah poteka drugi del nacionalne preventivne akcije za večjo varnost voznikov tovornih vozil in avtobusov, ki jo vodi in koordinira Javna agencija RS za varnost prometa. Namen evropsko usklajene akcije je spodbuditi voznike tovornih vozil in avtobusov k doslednejšemu spoštovanju prometnih predpisov. Tokratna akcija in nadzor sta usmerjena predvsem k preprečevanju in opozarjanju na najpogostejše kršitve, ki so jih ugotovili v preteklih akcijah, kot so neuporaba varnostnega pasu, prekoračitev hitrosti, neupoštevanje obveznih počitkov in odmorov ter manipulacije in goljufije pri uporabi tahografov.

Tako so tudi gorenjski prometni policisti v torek v okviru akcije poostreno nadzirali voznike tovornih vozil in avtobusov. Pozorni so bili predvsem na upoštevanje predpisov glede časa trajanja vožnje, obveznih počitkov in odmorov voznikov ter na psihofizično stanje voznikov, tehnično brezhibnost vozil, pritrjenost tovora, preobremenjenost vozil, ustreznost listin in morebitne manipulacije z zapisovalnimi napravami oziroma tahografi.

Preverili so 36 tovornih vozil domačih in 23 tujih prevoznikov, pri dvanajstih pa so bile ugotovljene kršitve v povezavi z dokumenti voznikov, hitrostjo vožnje, preobremenjenostjo vozil in vožnje z drugo voznikovo kartico, s čimer si je voznik, ki je vozil za tuje podjetje, podaljševal delovni čas. Kot je povedal višji policijski inšpektor Bojan Kos, so preobremenjeni tovorni vozili izločili iz prometa.

»Nihče od 78 preizkušenih z elektronskim alkotestom ni bil pod vplivom alkohola,« je še dodal Kos.

Številne nesreče kolesarjev

Kranj – Gorenjski policisti so ta teden obravnavali več prijav nesreč kolesarjev. V eni od prijav gre za nesrečo na Cesti Staneta Žagarja v Kranju in z udeležbo dveh kolesarjev, ki naj bi se zgodila že prejšnji petek, v drugi pa za nesrečo, ki se je zgodila na Bledu. Tam so policisti obravnavali kolesarja, ki je med vožnjo po klancu navzdol padel zaradi neprilagojene vožnje. Pri padcu se je huje poškodoval. V Škofji Loki je voznik z osebnim avtomobilom kolesarju odvzel prednost in povzročil prometno nesrečo z materialno škodo, v Kranjski Gori pa je kolesarka na kolesarski stezi padla med prehitevanjem pešca in se lažje poškodovala. »Razmere na cestah in na kolesarskih stezah so za kolesarje v tem času sicer dobre, manj previdni in dosledni pa so udeleženci, zato so se samo ta mesec znašli že v več prometnih nesrečah z različno hudimi poškodbami. Tako svetujemo kolesarjem, naj hitrost vožnje prilagodijo razmeram na cesti ali kolesarski stezi in svojim izkušnjam. Prav tako naj bodo dosledni pri upoštevanju prometnih pravil. Uporabljajo naj tudi varnostno čelado,« svetuje višji policijski inšpektor Bojan Kos.

Zbirali prostovoljne prispevke

Kranj – Kranjski policisti so obravnavali prijavo o zbiranju prostovoljnih prispevkov pred trgovskim centrom. Prispevke naj bi zbiralo več oseb, šlo pa naj bi za tujce, ki jih še niso izsledili.

Štiblar Kisićeva z zasebno tožbo nad Remškarja

Nekdanji generalni direktor Onkološkega inštituta Janez Remškar zanika, da bi oktobra 2015 preko medijev žaljivo obdolžil svojo naslednico Zlato Štiblar Kisić, ki to zatrjuje v zasebni kazenski tožbi.

Simon Šubic

Kranj – Tik pred sodnimi počitnicami so na kranjskem okrožnem sodišču začeli obravnavati zasebno kazensko tožbo zdajšnje generalne direktorice Onkološkega inštituta Ljubljana (OI) Zlate Štiblar Kisić zoper njenega predhodnika Janeza Remškarja zaradi domnevne žaljive obdolžitve v kvalificirani obliki, saj je bila storjena tudi preko medijev in spleta, zaradi nje pa je zasebna tožilka čutila in delno še čuti hude psihične in fizične posledice. Remškarju, ki očitke kategorično zavrača, grozi denarna kazen ali zapor do enega leta, če ga bo sodišče spoznalo za krivega. Zasebno tožbo bi sicer moralo obravnavati Okrožno sodišče v Ljubljani, a se je to odreklo krajevni pristojnosti, zato je vrhovno sodišče zadevo dodelilo v reševanje kranjskemu sodišču, je razložila sodnica Marjeta Dvornik.

Bistvo tožbe je, da je Remškar kot generalni direktor OI 14. oktobra 2015, dober mesec po njegovi razrešitvi, najprej članom sveta OI, kasneje pa tudi medijem, poslal dopis, v katerem je navedel, da je bilo na podlagi anonimne prijave ugotovljeno in potrjeno s strani revizorja, da je dotedanja pomočnica generalnega direktorja za pravne zadeve Zlata Štiblar Kisić pridobila nad 5000 evrov nezakonitega plačila za nadurno delo. »Takšna trditev je s tem posegla v čast in dobro ime zasebni tožilki, zlasti na njeno dotedanje opravljanje dela in celotno kariero pravnice,« je poudaril pooblaščenec Štiblar Kisićeve, odvetnik Gorazd Fišer. Po njenem takojšnjem javnem demantiju je Remškar dva dni kasneje na spletni strani OI objavil dodatno izjavo, v kateri je zapisal, da si je Štiblar Kisićeva odredbo o nadurnem delu pripravila sama, o čemer da obstajajo dokumenti na OI, pri čemer pa naj bi po navedbah zasebne tožilke vedel, da takšni dokumenti ne obstajajo. Obenem je Remškar tudi vedel, da je za nadurno delo prejela bistveno manjši znesek od zatrjevanih 5000 evrov, da ji je nadurno delo odredil sam ter da odredbe ni pripravila sama, ampak kadrovska služba, podpisal pa jo je sam, je še navedel odvetnik. Ob tem je poudaril, da je medijska gonja v tistem obdobju pri Štiblar Kisićevi povzročila šok, hud stres, ki se je odrazil tudi v nespečnosti, zdravstvenih težavah in hudih bolečinah v prsnem košu. »Zaradi suma, da je doživela srčni infarkt, je povsem zdrava iskala zdravniško pomoč, v nadaljevanju pa je morala opraviti tudi več preiskav,« je še dejal Fišer.

Janez Remškar (desno), ki ga na sodišču brani odvetnik Franci Matoz, trdi, da je v javnem dopisu navedel samo resnična dejstva. / Foto: Simon Šubic

Napisal le resnična dejstva

»Absolutno zanikam storitev kaznivega dejanja,« je zagovor začel zdaj že upokojenec Janez Remškar. »Nikakor je nisem razžalil, saj sem napisal izključno samo resnična dejstva. Resnično si je uredila neupravičeno izplačilo za nadurno delo za okoli 5000 evrov kot strošek delodajalca, sama je seveda prejela nekoliko nižje izplačilo. Res je, odredbo sem podpisal, saj nisem imel nikakršnih razlogov za sum, saj je šlo za vrhunsko pravnico, nekdanjo sodnico in se je štelo, da ve, kaj je pripravila. Šele po prejemu anonimne prijave sem se o zadevi pozanimal in ugotovil, da se je hotela neupravičeno okoristiti. Ko se je še potegovala za generalno direktorico in sodelovala pri moji razrešitvi, sem ukrepal in jo prijavil. To sem bil dolžan storiti, saj je inšpekcija zoper mene uvedla postopek o prekršku,« je odgovoril na tožbo.

Začelo se je z razrešitvijo

Zlata Štiblar Kisić je potrdila, da je z Remškarjem sodelovala povsem korektno do trenutka, ko ga je svet OI razrešil z mesta generalnega direktorja (9. septembra 2015). »Od tedaj sem čutila povračilne ukrepe v smeri šikaniranja in pritiskov, stanje pa se je začelo zaostrovati, ker sem bila po uradni dolžnosti kot pravna pomoč dolžna sodelovati s svetom OI, ki me je zadolžil, da zoper generalnega direktorja ugotavljam določene nepravilnosti, ki so nazadnje dejansko pripeljale do njegove razrešitve,« je razložila.

Vrhunec vsega dogajanja se je zgodil 14. oktobra 2015, ko je svet OI razpravljal o imenovanju vršilca dolžnosti do imenovanja novega generalnega direktorja, tudi sama pa je bila ena od kandidatov, o čemer je po elektronski pošti »korektno« obvestila tudi Remškarja. »Še isti dan je poslal okrožnico vsem članom sveta in zaposlenim OI, predsedniku vlade Miru Cerarju, ministrici za zdravje in vsem drugim ministrom ter sekretarjem na vseh ministrstvih, da sem si odredila in izplačala nezakonito izplačilo ur nad 5000 evrov. Kar je bila laž, saj je šlo le za 3200 evrov, poleg tega ni res, da bi si izplačilo sama odredila. Še isti dan sem demantirala očitke, dokazala, da je odredbe podpisal generalni direktor, da je kadrovska služba pripravila odredbo, jaz pa sem jo izpolnila z urami in vsebino dela, to pa je nato generalni direktor podpisal. Kasneje je še vedno vztrajal pri obdolžitvah, le toliko jih je spremenil, da sem ga jaz zavedla k podpisu,« se spominja. V nadaljevanju je sicer zasebna tožnica priznala, da ji po odredbi – »ki jo vsak tolmači po svoje« – izplačilo nadur ni pripadalo, vendar pa je bila praksa na OI ves čas drugačna, sporna pa so taka izplačila po njenem prepričanju postala šele zaradi nje. Ob tem tudi dodaja, da ne drži očitek, da bi morala vedeti, ali je bilo izplačilo za nadure zakonito ali ne, saj ni kadrovica, zato se je zaradi možnosti izplačila najprej tudi obrnila na kadrovsko službo.

Bila je pritlehna igra

Dva dni kasneje ji je Remškar tudi odpovedal delovno razmerje in zoper njo tudi podal kazensko ovadbo, zaklenili so ji tudi pisarno. »Tretirana sem bila kot največji kriminalec na tem svetu zaradi domnevne anonimne prijave in domnevnega nezakonitega izplačila,« je dejala sodnici. »Šlo je za grdo, umazano, pritlehno igro, maščevanje brez potrebe,« je dodala. Kot je pojasnila, ji je celotno dogajanje pustilo hude posledice, večkrat je izgubila zavest. »Bila sem dolgoletna sodnica, imela sem kariero, ustvarila sem si dobro ime, a če danes vtipkate moje ime na spletu, povsod izpiše, da sem si uredila nezakonito izplačilo nadur. Čutim se ponižano in razžaljeno, nikoli v življenju me ni nihče tako razžalil in ponižal,« je poudarila zasebna tožnica Zlata Štiblar Kisić, ki je zoper Remškarja vložila tudi premoženjsko-pravni zahtevek.

V nadaljevanju so zaslišali nekatere priče, med njimi tudi predsednico sveta OI Darinko Miklavčič, naslednjo obravnavo pa je sodnica Dvornikova razpisala za konec avgusta.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Kangl'ce reševale Železnikarje

S kanglicami v rokah so Železnikarji v težkih časih hodili k premožnejšim domačinom in po okoliških vaseh prosit za hrano. S klekljanjem in kasnejšim razvojem kovinarstva se je prvotna potreba po kanglici izgubila, vzdevek Kanglca pa se Železnikarjev drži še danes. V zgodbo železnikarskih kanglic se je poglobil domačin Martin Pintar, avtor nedavne odmevne razstave kanglic, ki si želi postaviti tudi stalno zbirko.

Martin Pintar je kanglice začel zbirati pred osmimi leti. / Foto: Gorazd Kavčič

Na razstavi je bilo na ogled kar 147 kanglic. / Foto: Gorazd Kavčič

Ana Šubic

Potem ko je leta 2009 na čistilni akciji pod Dermotovim jezom v Selški Sori našel staro bakreno kanglico, se je Železnikarju Martinu Pintarju porodila ideja, da bi kanglice, ki v Železnikih zavzemajo posebno mesto, začel zbirati. Zbral je 25 bolj posebnih primerkov, ob nedavnih Čipkarskih dnevih pa je postavil odmevno razstavo s kar 147 kanglicami, saj so jih prispevali številni domačini, prijatelji in znanci iz širše okolice. Poleg kanglic iz Železnikov in drugih slovenskih krajev so bile na ogled tudi avstrijske, poljske, češke, gruzijske ... Pintar je bil nadvse zadovoljen, da kanglica zopet povezuje ljudi. Odzvali so se vsepovsod, nekateri so mu jih tudi podarili, tako da bo stalna zbirka kanglic, ki jo namerava postaviti, še bogatejša.

Pintar, že od malega ljubitelj starin, se je zbiranja kanglic lotil iz ljubezni do dediščine. Kanglice so namreč nekoč v Železnikih imele velik simboličen pomen. Ko je začelo propadati železarstvo, so se mnogi izselili, zaradi česar se je število prebivalcev v ožjem delu Železnikov v začetku 20. stoletja prepolovilo na tisoč, pravi Pintar: »Vzponi in padci železarstva so bili tesno povezani z nesrečami. Požari, poplave, daljše zaledenitve Sore, epidemije, delovne nesreče in različne bolezni so najbolj prizadele socialno najobčutljivejši del prebivalstva. Tem je na robu obupa v borbi za golo preživetje pomagala le kangl'ca. V hudi revščini so številni prosili miloščine pri premožnejših krajanih. S kangl'co so se odpravljali v okoliške vasi, delovno sposobni so v zameno kaj postorili, drugi za 'Bohlonej'.«

Vzdevka Kangl'ca se ne sramujejo več

Od tu izvira tudi vzdevek Kangl'ca, ki se je prvotno nanašal le na prebivalce starega dela Železnikov: Racovnika, Trnja in zgornjega konca. Ime je bilo včasih zmerljivka, skorajda kletvica, povod za vroča soočenja ..., je razložil Pintar. Danes se ga v Železnikih prav nič ne sramujejo. Klub študentov Selške doline je kanglico umestil v svoj logotip – skupaj s plavžem. Člani rokometnega društva so izdelali maskoto rokometnega plavžka s kanglico, orodjarjem v Domelu pa služi kanglica za prehodni pokal v tenisu ...

Revščino so v začetku 20. stoletja delno lajšale manjše obrti in gradnja železnice skozi Baško grapo, na kar je na razstavi spominjala kanglica Slovenskih železnic, izdana ob 150-obletnici delovanja južne železnice. Pintar ve povedati, da so se Železnikarji od 1903 do 1931 zaman borili za povezavo Železnikov z novo železnico, da bi pospešili industrializacijo in zmanjšali krizo. Je pa potrebo po kanglici zmanjšal razmah klekljanja, s kasnejšim razvojem kovinarske industrije sredi prejšnjega stoletja pa prvotne potrebe po njej ni bilo več, je razložil. Kasneje so kanglice podobno kot drugod uporabljali za prenos mleka, delavci so v njih nosili malice v tovarne, rudnike, kmetje pa na travnike, polja in v gozd ...

Iščejo stare avtohtone kanglice

V Pintarjevi zbirki je velik del emajliranih kanglic, ki so bile v težkih časih dostopne le gospodi. Starejše so bile bakrene ter iz pokositrane ali pocinkane pločevine. »Sedaj iščemo naše najstarejše avtohtone kanglice. Mnoge so prerjavele, luknjasto dno pa so domači mojstri odrezali in ga skupaj z novim obročem zakovičili in zacinili nazaj,« je pojasnil Pintar. Zgodbo železnikarske kanglice je podprlo tudi celjsko podjetje Emo Novum, ki je za razstavo in nastajajočo stalno zbirko pripravilo vzorce, ki predstavljajo faze sodobne izdelave kanglic. Tudi sicer je v Pintarjevi zbirki dobršen del kanglic omenjenega celjskega obrata s 123-letno tradicijo, kjer se skozi različna obdobja pojavljajo oznake levov in napisi Emo Novum, Emo ali AW. Kratica AW označuje začetnici Adolfa Westna, ki je v Celju razvil industrijo emajlirane posode in je pred vojno tudi po Evropi širil podjetje, kjer so izdelovali posodo z logotipom levov, je razložil Pintar.

Zgodbo o železnikarskih kanglicah namerava razvijati naprej. »Verjetno v tujini obstaja še kakšen kraj, kjer so domačini imeli podoben hudomušen vzdevek kot mi. Lahko bi se povezali in naredili skupno zgodbo.«

Reportaža
V Domžalah so odprli največjo razstavo žuželk v Srednji Evropi z naslovom Svet žuželk. **Stran 18**

Zanimivosti
Klemen Dolenc, naj prostovoljec leta 2016 za projekt Pet tekov za pet nasmehov **Stran 19**

MultiKulti
Škofjeločani v mednarodni izmenjavi mladih iz štirih držav o strpnosti in sobivanju **Stran 20**

Od petka do petka

Različnih neeksplodiranih ubojnih sredstev je pri nas še veliko, opozarjajo strokovnjaki. / Foto: Gorazd Kavčič

Vrhunec poletne turistične sezone prinaša tudi gnečo na cestah in mejnih prehodih. / Foto: Gorazd Kavčič

Na visokošolskih zavodih so se začeli vpisi študentov v prve letnike. / Foto: Gorazd Kavčič

Bombo uspešno uničili

Slovensko javnost je ta teden pritegnila 250-kilogramska neeksplodirana bomba iz druge svetovne vojne v Vurberku, ki so jo v torek uspešno deaktivirali.

Jasna Paladin

Neeksplodiranih ubojnih sredstev še veliko

Kar 250 kilogramov težko neeksplodirano letalsko bombo iz druge svetovne vojne so našli v bližini gradu Vurberk. Pripadniki Državne enote za varstvo pred neeksplodiranimi ubojnimi sredstvi so jo v torek s posebno žičnico premestili z mesta ob hiši v trideset metrov oddaljeno jamo za njo, kjer so pripravili vse potrebno za njeno uničenje. Ko so bombo premestili v jamo, so na daljavo ločili zadek z vžigalnim mehanizmom od preostanka bombe, pri čemer je prišlo tudi do eksplozije, ki pa ni povzročila škode. Detonacija, zaradi katere so evakuirali prebivalce območja v oddaljenosti enega kilometra od mesta bombe, kar zajema 120 hiš s 400 prebivalci v kraju Vurberk in 30 hiš s 65 stanovalci na Krčevini, je bila po nekaj urah uspešno zaključena brez posledic na okolje.

Stroške intervencije, ki niso bili majhni, saj je šlo za prvi takšen primer v Sloveniji, bo krila država, ocenjeni pa so na med 15 in 20 tisoč evrov.

Po državi je še vedno veliko ostankov različnih neeksplodiranih ubojnih sredstev, ki so ostali po prvi in drugi svetovni vojni pa tudi vojni za Slovenijo. V Sloveniji so najpogosteje najdene ročne bombe, topovski izstrelki in minometne mine. Največja verjetnost, da bomo naleteli na njih, je na območju severnoprimorske regije, kjer je med prvo svetovno vojno potekala soška fronta. Največ intervencij državna enota za varstvo pred neeksplodiranimi ubojnimi sredstvi opravi spomladi, ko se začnejo kmetovanje in gradbena dela, med katerimi delavci in kmetje največkrat naletijo na neeksplodirana sredstva.

Vrhunec turistične sezone in gneča na cestah

Minuli konec tedna je zaznamovala tudi gneča na cestah in zastoji proti Hrvaški, a to je bil šele prvi od treh prometno najbolj obremenjenih koncev tedna, ko so gneča in zastoji najpogostejši. Po podatkih policije so bile čakalne dobe za prestop meje na mejnih prehodih Gruškovje, Zavrč, Jelšane, Dragonja, Sečovlje, Sočerga, Metlika in Obrežje povsod okoli ene ure, podobno bo tudi ta konec tedna.

Julijski sneg na Kredarici

V začetku tedna so Slovenijo zajela neurja z vetrom, ki so predvsem na severu in vzhodu Slovenije sprožila nekaj zemeljskih plazov in podrla nekaj dreves, meteorna voda je zalivala tudi kleti. Poslabšanje vremena je prineslo tudi izrazito ohladitev in na Kredarici so v sredo zjutraj namerili le dve stopinji Celzija in bili priča tanki snežni odeji, ki pa je sicer hitro skopnela. Sneg je pobelil tudi Kanin.

Začel se je vpis v prve letnike fakultet

Na visokošolskih zavodih so začeli z vpisi v prvi letnik. V prvem roku je bilo na visokošolske programe od 14.833 kandidatov, ki so oddali vlogo, sprejetih 10.899 kandidatov, vlog pa je bilo v prvem roku oddanih manj kot lani. Najvišji delež sprejetih kandidatov glede na prijave ima Univerza v Mariboru (83 odstotkov), sledita Univerza v Ljubljani (70,6 odstotka) in Univerza na Primorskem (70 odstotkov), samostojni visokošolski zavodi in koncesije pa skupaj 76,8 odstotka. Vpisi bodo potekali do 14. avgusta, na višjih šolah pa do 22. avgusta. Tisti, ki v prvem roku niso bili sprejeti na fakulteto, bodo morali počakati na 21. avgust, ko bodo na spletnih straneh prijavnih služb, fakultet in strani ministrstva za izobraževanje, znanost in šport objavljena še prosta mesta. Sam vpis v drugem roku bo potekal od 22. do 29. avgusta, kandidati pa bodo obvestilo o tem, ali so bili sprejeti, dobili najpozneje do 25. septembra.

Lani več posvojitev in manj priznanj očetovstva

Podatki statističnega urada kažejo, da je lani 233 manj moških kot leto poprej priznalo očetovstvo, trije od štirih očetov pa so podali priznanje pred rojstvom otroka, je ta teden poročala STA. Skupno je bilo podanih 11.462 priznanj očetovstva, ugotovljenih pa je bilo sedemnajst očetovstev. Kar 78,5 odstotka očetov je to storilo pred otrokovim rojstvom, kar je najvišji delež doslej. Podatki statističnega urada še kažejo, da so bili očetje ob priznanju stari povprečno 33,3 leta, najstarejši med njimi pa tudi čez šestdeset let. Očetje otrok, rojenih v lanskem letu, so bili povprečno stari 33,5 leta, očetje, ki so priznali starševstvo pred rojstvom otroka, pa so bili nekoliko mlajši, stari so bili 33,1 leta.

Posvojenih je bilo 45 otrok (šest več kot leto poprej), od tega večina iz Slovenije, enajst pa iz drugih držav. Pari so posvojili 26 otrok, sedemnajst otrok pa je posvojil zakonec ali partner otrokovega biološkega starša.

Slovenci v zamejstvu (570)

Šentjakob ostaja dvojezičen

Jože Košnjek

med sosedi

Spor, ki je več kot deset let delil krajane Šentjakoba / St. Jakoba v Rožu in okoliških vasi, je uspešno in razumno rešen. Poskus nekaterih krajevnih politikov, da bi v občini izbrisali javne znake dvojezičnosti in bi nanjo spominjali le krajevni tabli na začetku in koncu vasi ter slovenski napis na župnišču, ni uspel. Zaradi vztrajnosti slovenske Šentjakobske liste in njenega zastopnika, občinskega svetnika Franza Baumgartnerja in razumnega ravnanja socialističnega župana Heinricha Kattniga ter večine občinskih svetnikov je bil dosežen dogovor, sprejemljiv za obe strani. Tako župan kot slovenska lista so za mnenje spraševali odgovorne v deželi in na Dunaju ter tako dali problemu širše razsežnosti. Občina je obdržala tudi zunanje znake dvojezičnosti. Poimenovanj ulic ne bo, ampak bodo ostale stare hišne številke, občani pa bodo lahko še naprej uporabljali dvojezične naslove. Sporno je bilo tudi imenovanje glavnega trga v Šentjakobu. Slovenci so zahtevali, naj se imenuje po ustanovitelju prve slovenske posojilnice in hranilnice na Koroškem Antonu Janežiču, druga stran pa je vztrajala pri 10. oktobru. Občinski svet je tudi na predlog okoliških stanovalcev sklenil, da bo trg enostavno Glavni trg oziroma Hauptplatz. Dvojezični bodo tudi posamezni kažipoti. Posebne dvojezične table z legendami krajev bodo posebej predstavile tudi dva ugledna moža slovenskega rodu, pomembna za Šentjakob in okolico. Že omenjenega Antona Janežiča in duhovnika in narodnega buditelja Mateja Ražuna, ki je leta 1908 v Šentpeter pripeljal šolske sestre in ustanovil sedanjo Višjo šolo za gospodarske poklice. Občinski svetnik Franz Baumgartner je po dogovoru povedal, da je odločitev občinskega vodstva razumna in da je treba biti tudi pri zahtevah zmeren. Če bi Slovenci zahtevali še več, bi lahko ostali brez vsega! V občini Šentjakob se je na zadnjem ljudskem štetju za Slovence izreklo okrog 17 odstotkov občanov, po prvi svetovni vojni pa je bil njihov delež krepko nad 50 odstotkov. Slovenska Šentjakobska lista ima v 23-članskem občinskem svetu dva odbornika.

Na Goriškem v Italiji je dobila slovenščina novo javno priznanje. V tamkajšnji bolnišnici se je mogoče naročiti v slovenščini in z njo opraviti tudi druge storitve. To je tudi uspeh deželnega svetnika Igorja Gabrovca, člana stranke Slovenska skupnost, ki je v zdravstveno reformo dežele Furlanije in Julijske Krajine vztrajno predlagal dopolnila, ki zadevajo uporabo slovenščine.

V Šentpetru pri Šentjakobu bodo ostali dosedanji dvojezični napisi.

Po svetu

Vojna že petdeset let

Se še spominjate šestdnevne vojne med Izraelom in Arabci junija 1967? Veste, da sedmi dan te vojne traja že petdeset let? Da se je vse skupaj začelo pred sto leti (1917)? In prvič zaostrilo pred sedemdeset leti (1947)? Stoletna zgodba brez rešitve ...

Miha Naglič

Pred petdesetimi leti: zmagoviti izraelski vojaki med šestdnevno vojno na Sinaju, junija 1967 / Foto: Wikipedija

Foto: Wikipedija

Nova naselja, ki jih Izrael gradi na zasedenih arabskih ozemljih, nakazujejo namen trajne okupacije teh ozemelj.

Indonezijski predsednik Joko Widodo poziva svoje državljane, naj kar sami obračunajo s prekupčevalci z mamili. / Foto: Wikipedija

Sedmi dan petdesetletne vojne

Vse skupaj se je začelo pred sto leti. »Leta 1917 je bila sprejeta t. i. Balfourjeva deklaracija, za mnoge 'izvirni greh', ki je omogočil nastanek konflikta. Gre za pismo, ki ga je britanski zunanji minister Arthur Balfour 2. novembra 1917 poslal lordu Rotschildu, enemu tedanjih voditeljev britanskih Judov. V kratkem pismu je Balfour obljubil podporo Velike Britanije ustanovitvi nacionalnega doma za judovsko ljudstvo v Palestini (glede na memorandum britanske vlade, ki ga je Svet Društva narodov odobril leta 1922, je ta obsegala območje med Sredozemskim morjem in reko Jordan). Deklaracija je bila napisana pet let, preden je Velika Britanija kot kolonialna sila od Otomanskega cesarstva prevzela nadzor nad tem območjem.« Naslednji korak v tej zgodbi je bil storjen, ko je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela resolucijo št. 181 z dne 29. novembra 1947; po njej naj bi se Palestina razdelila na judovsko in arabsko državo, za Jeruzalem pa je načrt predvideval poseben mednarodni režim. Že 12 dni po sprejetju resolucije so se začeli izgoni palestinskega prebivalstva. »Mesec dni kasneje so judovske paravojaške enote v odgovor na palestinski napad judovskih konvojev in naselbin uničile prvo palestinsko vas. To se je marca 1948 razvilo v operacijo etničnega čiščenja, v okviru katere je bilo z ozemlja, na katerem je bil maja tistega leta ustanovljen Izrael, pregnanih okoli 750.000 oziroma skoraj 90 odstotkov tam živečih Palestincev. Državljanska vojna se je po ustanovitvi Izraela 14. maja prelevila v izraelsko-arabsko vojno (arabske države Sirija, Jordanija, Egipt, Irak in nekatere druge so imele slabo izurjene, slabo motivirane in slabo oborožene enote), v kateri je Izrael še povečal ozemlje. Po vojni je tako obsegal okoli 78 odstotkov Palestine, in ne 56, kot je predvidevala neuveljavljena resolucija. Takratne dogodke (predvsem pregon Palestincev, ki je spremljal nastanek nove države) Palestinci imenujejo nakba oziroma katastrofa.« Po premirju v tej vojni se je razmerje med Izraelci in arabskimi sosedi ponovno zaostrilo spomladi 1967. »5. junija je Izrael sprožil napad na arabske sosede. Z zračnimi napadi na egiptovska letališča je v nekaj urah uničil večino egiptovskih zračnih sil na tleh. Zaradi premoči v zraku je tako lahko ščitil svoje kopenske sile in Sinajski polotok (ter Gazo, ki je bila pod egiptovsko upravo) je zasedel v treh dneh. Po napadu na Jordanijo je Izrael zasedel še Zahodni breg in Vzhodni Jeruzalem (ki sta bila pod jordansko upravo), preden je Jordanija 7. junija privolila v resolucijo ZN za premirje. Potem ko je Egipt dan pozneje sprejel premirje, se je Izrael osredotočil na sirsko strateško Golansko planoto. Po njegovi zasedbi planote je Sirija 10. junija sprejela premirje.« Od takrat traja staus quo, ki ga je vzpostavila izraelska okupacija palestinskih ozemelj. Okupacija?

Je Izrael okupator?

Ejal Sela, izraelski veleposlanik za Slovenijo s sedežem na Dunaju, pravi, da ne gre za okupacijo, kvečjemu za sporno ozemlje. »To ozemlje je predmet spora med nami in Palestinci. Zaseda ga izraelska vojska, ki je zdaj tam suveren. Z izjemo Vzhodnega Jeruzalema to ozemlje ni pripojeno Izraelu in ni del države Izrael. To je uradni status. Za nas gre torej za ozemlje, ki je predmet spora. Zakaj je predmet spora? Leta 1922 se je mednarodna skupnost strinjala, da bi moralo biti celotno ozemlje Palestine domovina Judov.« (Vir: Boris Vasev, MMC RTV SLO) – Sicer pa ne gre več le za okupacijo. Vse večji problem postaja dejstvo, da Izrael gradi na okupiranih ozemljih nove judovske naselbine, in zid, ki sprti strani ločuje. O tem pa drugič.

Ustrelite jih!?

»Bodite neomajni, predvsem s tujimi preprodajalci, ki vstopijo v državo in se upirajo aretaciji. Ustrelite jih, saj je država v položaju izrednih razmer glede narkotikov.« Tako je indonezijski predsednik Joko Widodo pozval državljane, naj kar sami postrelijo tuje prekupčevalce z drogami. Ravna podobno kot njegov filipinski sosed Rodrigo Duterte, ki je dal na izvensodni način pobiti že več tisoč preprodajalcev. V EU na takšne prijeme v naših pravnih državah seveda ne smemo niti pomisliti. Človek pa se ob branju gornjih vrstic nehote vpraša, kakšne ukrepe bi morali uvesti proti naši »medicinski mafiji«, tujim in domačim preprodajalcem zdravil in medicinske opreme, ki ropajo naše bolnišnice in njihove paciente?! Če bo šlo tako naprej, bo kmalu tudi naša država »v položaju izrednih razmer glede narkotikov« ...

Sedemdeset let Gorenjskega glasa (2)

Slava Prešernu in udarnikom

Jože Košnjek

Po štirih številkah v letu 1948 je Gorenjski glas v letu 1949 ujel pravi ritem izhajanja. Za dan izida je bil izbran četrtek. Na štirih straneh je izšlo 52 številk, cena izvoda in celoletne naročnine je ostala nespremenjena: za izvod dva dinarja in za celoletno naročnino 96 dinarjev. Časopis je tiskala Gorenjska tiskarna.

Ob pregledovanju izvodov iz leta 1949 sem ugotovil, da so se v časopisu začele pogosteje pojavljati fotografije. Z njimi so bili opremljeni zlasti članki o udarnikih in udarniških akcijah, o frontnih delovnih brigadah, ki so drvarile po gozdovih, še posebej v Putehofu, današnjem Jelendolu, pod Storžičem in v drugih gozdovih na območju Tržiča in Kranja. Posebne pozornosti je bila deležna stota obletnica smrti dr. Franceta Prešerna. V februarskih številkah sta o njem največ pisala dr. France Kidrič in Črtomir Zorec. Kranjski mestni ljudski odbor je sklenil, da bo vzel v oskrbo hišo, v kateri je Prešeren umrl, in jo obnovil, da bo taka, kot je bila 8. februarja leta 1849. V vežo so postavili pesnikov doprsni kip. Odkrili so ga na praznični dan opoldne. Kip je izdelal kipar Frančišek Smerdu. Tudi osrednja slovenska proslava v spomin na stoto obletnico njegove smrti je bila ob njegovem grobu v sedanjem Prešernovem gaju v Kranju. Med številnimi gosti je bil tudi takratni jugoslovanski minister za znanost in kulturo Rodoljub Čolaković.

Gorenjski glas je leta 1949 in 1950 pisal o ustanavljanju kmetijskih obdelovalnih zadrug, tako imenovanih KOZ, o množičnih zborovanjih v podporo priključitve Koroške Jugoslaviji, na katerih so obtoževali Sovjetsko zvezo, ker naj bi bila kriva, da je Koroško dobila Avstrija. Naši predhodniki iz tistega časa so pisali o tem, da je ameriški pisatelj slovenskega rodu Luis Adamič obiskal Tržič in Dražgoše, kjer je bil že pred drugo svetovno vojno in požigom vasi. Dopisniki časopisa, večinoma posebej izbrani predstavniki krajevnih odborov Osvobodilne fronte (uredništvo je zanje organiziralo posebne sestanke – op. p.), so poročali, da so predvsem večji kmeti nasprotovali načinu odmere kmečkega davka in ustanavljanju kmetijskih obdelovalnih zadrug. Enega od žabniških kmetov, ki naj bi požgal zadružno poslopje, so obsodili na smrt. Časopis je pozival k zbiranju pomoči za Srednjo vas v Bohinju, ki jo je uničil nenaden požar. Leta 1949 so se na primer začeli pripravljati na gradnjo smučarskega doma na Joštu nad Kranjem, v Podbrezjah pa so odprli zadružni dom. Gorenjski glas je leta 1949 vso prvo stran namenil smrti Otona Župančiča.

Gorenjski glas je imel že v prvih letih izhajanja redne rubrike, v katerih je poročal o novorojenih, poročenih in umrlih, o dežurnih trgovinah, lekarnah in trafikah, o izgredih, še posebno tistih, na katerih so posamezniki 'bentili' nad oblastjo. V posebnih rubrikah sta bila kultura in šport, še posebej nogomet. Na tekme kranjskega Udarnika, ki se je leta 1949 preimenoval v Korotan, je prišlo tudi 1500 ljudi. Za tekmo s klubom Gregorčič z Jesenic poročevalec piše, da je bila tekma zvečer in je bila luč tako slaba, da je sodnik komaj kaj videl. Uvedena je bila tudi rubrika Pisma bralcev. V njej beremo tudi o tem, kako je občan ogovoril peka s tovarišem, ta pa mu je odgovoril, da je pekovski mojster in da nista skupaj krav pasla.

Gorenjski GLAS

NAŠ PREŠEREN

Posebne pozornosti je bila v Gorenjskem glasu deležna stota obletnica smrti dr. Franceta Prešerna.

Reportaža

Večina žuželk še neznanih

V Domžalah so odprli največjo razstavo žuželk v Srednji Evropi z naslovom Svet žuželk, na kateri je na ogled skoraj 50 tisoč različnih vrst, med njimi tudi endemit – domžalski jamski hrošček simon. Čeprav med živalskimi vrstami prav žuželke največkrat prezremo, ta razstava dokazuje, da gre za živali, ki imajo v naravi izjemno vlogo.

Razstavo Svet žuželk sta predstavila Gregor Torkar in Stanislav Gomboc. / Foto: Primož Pičulin

Jasna Paladin

Domžale – V svetu živi na desetine milijonov živalskih vrst, povprečno izobražen človek pa jih zna našteti le kakih sto. Žuželk še toliko manj, čeprav med živalmi po številu vrst kraljujejo. Sodijo namreč med najbolj obsežno živalsko vrsto. Strokovnjaki pravijo, da jih je po statističnih ocenah v svetu med tri in osem milijonov, po optimističnih ocenah pa celo trideset milijonov vrst, od tega pa je večina neznanih, torej znanstveno neopisanih.

V Sloveniji je v sklopu Nature 2000 zavarovanih dvanajst vrst metuljev in štirinajst vrst hroščev. / Foto: Primož Pičulin

Bioindikatorji, ki opozarjajo na napake človeka

»Žuželk je veliko več vrst, kot so strokovnjaki še nedavno ocenjevali, vendar so mnoge med temi že danes za zmeraj izgubljene – večina predvsem zaradi spreminjanja narave po meri človeka. Glavna naloga našega zavoda, ki smo ga ustanovili pred sedmimi leti, je promocija narave, naravne dediščine in biotske pestrosti – še posebej pa smo se posvetili žuželkam. Prav žuželke nam namreč lahko zelo veliko povedo o stanju kopenskih ekosistemov, saj so neke vrste bioindikatorji – skupina, ki nam (predvsem metulji) pove, ali je v naravi prižgana kakšna rdeča luč ali ne – dajejo nam znak, da nekaj ne delamo dobro v okolju, v katerem živimo. Prav na to želimo opozoriti s to pregledno učno razstavo. Ljudje žuželke v svojem okolju namreč pogosto kar prezremo ali le površno opazimo,« pravi Gregor Torkar, direktor zasebnega zavoda EGEA, ki je prejšnji teden v središču Domžal (v prostorih nekdanje banke nad priljubljeno otroško trgovino v SPB-ju) na kar 500 kvadratnih metrih površin uredil pregledno, poučno in zelo zanimivo razstavo Svet žuželk, ki zaradi svoje pestrosti (na ogled je kar okoli 50 tisoč različnih vrst žuželk) velja za največjo v Srednji Evropi.

Žuželke so se razvile iz rakov

Razstava, katere koordinator je agronom, entomolog in ljubiteljski zbiratelj, a tudi v tujini cenjen strokovnjak za žuželke Stanislav Gomboc iz Kranja, je razdeljena v več sklopov. V vhodni avli je na ogled nekaj vitrin, ki prikazujejo življenjsko okolje žuželk – cvetoči celinski travnik, gorski travnik in celinski listopadni gozd, ter »arhitekturne mojstrovine« žuželk, kot so osirji, čebelnjaki, mravljišče in termitnjaki. Posebej so predstavljeni razvojni krog pri žuželkah, življenjska okolja, kot so mlaka, travniki, kamnišča in prodišča, gozdovi, grmišča, obdelovalne površine, jame idr., razlike med spoloma, endemiti (tudi domžalski hrošček simon, ki domuje v Železni jami, odkril pa ga je jamar Simon Robič), največje žuželke pri nas (veliki nočni pavlinček, žagarica, egipčanska kobilica, bogomolka, rogač in kačji pastir) in v svetu, hišne žuželke (molji, ščurki, uši ...). Predstavljen je tudi izvor žuželk in njihova delitev po sistemskih skupinah, kjer izvemo, da so žuželke genetsko bližje rakom kot pa pajkom; izhajajo namreč iz morja, na kopnem pa so se prilagodile na nove razmere. Razstavo bogatijo tudi številne risbe in fotografije, predvsem pa na stotine primerkov žuželk, ki dokazujejo neverjetno pestrost te živalske vrste.

Največ jih domuje na hrastu

Sprehod po razstavi nas obogati z vrsto zanimivosti. Nekateri metulji čez krila merijo zgolj dva milimetra in živijo med dvema povrhnjicama lista. Večina novih vrst žuželk k nam pride z okrasnimi rastlinami, turizmom in prometom, in čeprav večini ne zadiši, če jih omenimo kot hrano, Stanislav Gomboc zatrjuje, da zagotovo ne obstaja nihče, ki jih še ne bi jedel. Nekatere vrste so namreč za naše oči premajhne, a zato stalno prisotne v hrani. »V glavi zelja denimo živi ogromno resarjev. Poleg tega so žuželke prihodnost prehrane. Razmnožujejo se zelo hitro, malo onesnažujejo in so hranilno veliko bolj bogate kot denimo sesalci, ne nazadnje pa tudi ne čutijo bolečine tako kot vretenčarji, ker nimajo tako razvitega živčnega sistema,« razlaga Gomboc, ki je prava enciklopedija zanimivosti o žuželkah. Pravi še, da se do odraslih primerkov razvijejo le do štirje odstotki jajčec, vse ostalo konča kot hrana drugim živalskim vrstam. Največji gostitelji žuželk pri nas so hrastova drevesa, kjer lahko živi kar 1500 vrst žuželk. Na Slovenskem (predvsem na Primorskem) lahko najdemo tudi termite, škržati, ki jih navadno povezujemo z dopustom na morju, pa so zaradi sprememb podnebja postali stalnica tudi na Gorenjskem.

Zanimivo je tudi to, da so tudi pri žuželkah samci na videz lepši od samičk, da pa imajo bistveno krajšo življenjsko dobo, saj se pri iskanju samic in dvorjenju hitro izčrpajo in zato zgodaj umrejo.

Razstavo bodo še dopolnjevali

Razstava bo v Domžalah na ogled vsaj do januarja, vsak dan (razen ponedeljkov in praznikov) med 10. in 18. uro, člani zavoda EGEA pa jo bodo še dopolnjevali in po potrebi spreminjali. Pripravljajo tudi različne delavnice, predavanja in programe za vse starostne skupine.

Domžalski endemit iz Babje jame – hrošček simon, ki ga je v 19. stoletju odkril Simon Robič. Ta vrsta hrošča je tudi maskota občine Domžale. / Foto: Primož Pičulin

Samčki so praviloma večji in lepši, a imajo bistveno krajšo življenjsko dobo od samičk. / Foto: Primož Pičulin

Na razstavi Svet žuželk je na ogled okoli 50 tisoč različnih primerkov, tudi nekaj živih. / Foto: Primož Pičulin

Žuželke predstavljajo najbolj obsežno živalsko vrsto v svetu. / Foto: Primož Pičulin

Zanimivosti

Klemen in njegovi srčni maratonci

Klemen Dolenc iz Vrbenj je prejel naziv naj prostovoljec leta 2016 za projekt Pet tekov za pet nasmehov. Osebe z motnjo v duševnem razvoju navdušuje nad tekom, z njimi pa se udeležuje tudi običajnih tekaških prireditev. Trije njegovi varovanci so že pretekli 42 kilometrov Ljubljanskega maratona, prihodnje leto pa ciljajo kar na – New York!

Urša Peternel

»Klemen se mi zdi prijazen in dobrosrčen. Je dober trener. Naučil me je, kako se pripravim na tek in kaj moram narediti, da zdržim celih 42 kilometrov. Izkušnja, ki sem jo pridobil, ko sva tekla 42-ko, je bila res dobra.« S temi besedami je Željko, uporabnik Centra za usposabljanje, delo in varstvo (CUDV) Matevža Langusa Radovljica, opisal svojega trenerja teka Klemena Dolenca. Klemen Dolenc je športnik z velikim srcem, ki je pred štirimi leti začel nad tekom navduševati osebe z motnjami v duševnem razvoju. Pet tekov za pet nasmehov se je imenoval projekt, v katerega je bilo prvo leto vključenih pet oziroma na koncu šest uporabnikov CUDV Matevža Langusa Radovljica, že kmalu pa je projekt prerasel gorenjske okvire in danes v njem sodelujejo osebe z motnjo v duševnem razvoju iz vse Slovenije, vsaj tristo jih je, ki tečejo in zato bolj zdravo živijo. Obenem pa se udeležujejo

Naj prostovoljec leta 2016 Klemen Dolenc / Foto: Gorazd Kavčič

običajnih tekaških prireditev, kjer enakovredno tekmujejo z drugimi ...

Kot je povedal Klemen, se je treninga s prvo šesterico tekačev lotil tako, kot se loti treninga z vsemi drugimi: s kombinacijo hoje in teka. »Takoj sem videl, da so to ljudje, ki v vsako stvar, ki se je lotijo, dajo sto odstotkov sebe ... Ob tem pa vložijo tudi toliko srčnosti, da se tega ne da opisati,« je povedal Klemen, ki je s svojimi varovanci treniral enkrat tedensko, vselej v skladu z njihovimi sposobnostmi, tekli pa so tudi sami. In že takoj prvo leto jih je peljal na več organiziranih tekov, za piko na i tudi na Ljubljansko desetko. In prav vsi so jo brez večjih težav pretekli! Projekt se je nato iz leta v leto širil in lani je bilo na Ljubljanskem maratonu že več kot trideset Klemenovih varovancev, ki so tekli na deset, 21, trije pa kar na 42 kilometrov! »To smo dosegli brez težav in vsi so rekli: še bomo šli!« je povedal Klemen, ki mu v projektu pomagajo tudi prijatelji, k sodelovanju pa mu je uspelo pritegniti tudi donatorje, ki so prispevali tekaško opremo. Klemen je prepričan, da so varovanci kljub omejitvam, ki jim jih je postavila narava, sposobni doseči ogromno, so zelo dojemljivi, predvsem pa so neverjetno srčni. »Dajejo mi takšno energijo, hvaležnost, da se tega ne da opisati! Ko jih gledaš, si rečeš: Življenje je enostavno! Če oni to zmorejo ...« Pa še zdaleč ne gre zgolj za nizanje tekov in uvrstitev na velikih tekmovanjih. Nasprotno, Klemen želi svoje varovance naučiti zdravega

Klemen je za svoje predano prostovoljno delo pred kratkim prejel naziv naj prostovoljec 2016. Vrbnjan je dolgoletni športnik, tekač, kolesar, duatlonec, pred štirimi leti je za svojo petdesetletnico premagal celo ironman. Je tudi trener pri Atletskem klubu Radovljica in vodi svojo tekaško skupino. Dela na domači kmetiji Dolenc, ki se ukvarja s prirejo krav, zadnjih nekaj let izdelujejo tudi odlične jogurte in druge mlečne izdelke. Klemen je oče treh otrok in že dvakratni dedek, sicer pa Človek z veliko začetnico.

načina življenja, preživljanja prostega časa v naravi, ki je po njegovem prepričanju najboljši prostor za gibanje, sprostitev, tudi regeneracijo. Je, skratka, popoln prostor, je prepričan sogovornik, ki je lani s svojo tekaško skupino pripravil tudi dobrodelni koncert na Bledu, na katerem so zbirali sredstva za plačilo startnin varovancev na Ljubljanskem maratonu. Nemalokrat Klemen za svoje varovance prispeva tudi iz svojega žepa, jim kupi tekaške copate, jih po teku pelje na kavo in tortico, jim prinese domače jogurte ... A kot pravi, je to malenkost v primerjavi s tem, koliko so varovanci vrnili njemu s svojo predanostjo, energijo, hvaležnostjo.

Klemen si želi, da bi v tekaško druščino pripeljal še nove in nove člane, uporabnike varstveno-delovnih centrov iz vse države. Eden od velikih ciljev pa je tudi, da bi prihodnje leto vsaj enega od svojih tekačev odpeljal na enega od svetovnih maratonov, newyorškega. To bi bila pa pika na i, je dejal Klemen, ki je prepričan, da si prav vsi ljudje zaslužijo biti vključeni v normalen tok življenja. Tudi osebam z motnjo v duševnem razvoju, tako kot vsakemu rekreativcu, pa tek spremeni življenje. Na bolje!

Izbrala je študij biokemije

Ena od dveh gorenjskih "diamantnih" maturantov je Neža Žerjav z Gimnazije Jesenice. Neža je doma iz Kranjske Gore, šolo uspešno združuje s športom, saj trenira tek na smučeh, odločila pa se je za študij biokemije.

Urša Peternel

Doseči vse možne točke na maturi zagotovo ni mačji kašelj ... Koliko truda si vložila v učenje pred maturo in nasploh vsa štiri gimnazijska leta?

"Pred samo maturo sem reševala stare izpitne pole in ponovila snov, sicer pa sem se vsa štiri leta trudila opraviti šolsko delo sproti. Mantra profesorjev, da se na maturo pripravljaš štiri leta in da je tisti mesec pred maturo premalo, da bi se vse naučil, še kako drži, čeprav se v prvih treh letnikih matura zdi stvar daljne prihodnosti."

Si pričakovala, da boš na maturi zbrala kar 34 točk ali te je rezultat presenetil? Kdaj si pogledata rezultate – že zgodaj zjutraj?

"Ne, 34 točk nisem pričakovala. Ker sem bila že budna, sem jih pogledala ob sedmih, nikakor pa si zaradi neučakanosti ne bi nastavila kakšne budilke."

Kateri predmet si sicer imela najraje na gimnaziji?

"Težko rečem, da bi imela kakšen predmet najraje, ker je to povsem odvisno od dneva. Včasih bolj prija kaj družboslovnega, včasih naravoslovnega, včasih si pri volji za predmet, kjer se pojavi kakšen izziv, spet drugič raje strmiš celo uro skozi okno."

Kako si se na splošno imela zadnja štiri leta, ko si obiskovala gimnazijo? So bila to lepa leta?

"Gimnazijska leta so bila predvsem zelo drugačna od osnovnošolskih in so precej hitro minila."

Kakšni so po tvoji oceni profesorji? Če bi njih ocenjevala z ocenami, kakšno povprečje bi jim dala?

"Težko govorim o profesorjih na splošno, resda pa bi težko kateremukoli izmed njih očitala pomanjkanje karizme, kar je botrovalo temu, da so bile šolske ure pogosto zanimivejše, kot bi jim lahko, glede na učno snov, pripisali. Ker ne poznam objektivnih kriterijev, skupna ocena pa pove bore malo o posamezniku, profesorjem ne morem nameniti številske ocene."

Za kateri študij si se odločila?

"Za biokemijo, ker se mi je zdelo, da me to utegne zanimati."

Če prav vem, si tudi dobra športnica, tekmovala si v tekih ...?

"Res je, treniram tudi tek na smučeh."

Kako pa boš preživela najdaljše, več kot trimesečne počitnice?

"Povsem enako, kot sem lanske, le da bodo za dober mesec daljše."

In kje se vidiš po zaključku študija? Doma, v tujini?

"Ne vem, zdi se mi nemogoče, da bi se a priori odločila, kje bom pristala čez toliko časa."

Neža je pri predmetu slovenščina na splošni maturi dosegla najboljši rezultat v Sloveniji, in sicer 97 odstotnih točk. Pri kemiji je dosegla 99 odstotkov možnih točk, pri fiziki pa 95 odstotkov.

Neža Žerjav / Foto: Gorazd Kavčič

Neža je bila odličnjakinja vsa štiri leta gimnazijskega šolanja, sodelovala pa je tudi pri številnih projektih, na tekmovanjih ... Med drugim je bila v ekipi mladih raziskovalcev, ki so ob tridesetletnici černobilske katastrofe ugotavljali, kakšna je danes prisotnost izotopa cezij-137, radioaktivnega elementa, ki ima razpolovno dobo prav trideset let. Za izvrstno raziskovalno nalogo so na državnem tekmovanju prejeli bronasto priznanje.

MULTIKULTI

Zbližuje mlade iz različnih kultur

Mladi, rasizem in različnost, zgodovinski spomin in strpnost v demokratični Evropi. Tako dolg in zapleten naslov nosi evropski mladinski projekt Erasmus plus, katerega nosilka je Francija. V njem sodelujejo mladih iz štirih mest štirih evropskih držav, iz Slovenije Škofja Loka.

Škofjeloška ekipa, v ozadju Neuviller-la-Roche /Foto: Sabina Gabrijel

Danica Zavrl Žlebir

Sodelujoči partnerji so mesta: Neuviller-la-Roche iz Francije, Màgherani iz Romunije, Penela s Portugalskega in in Škofja Loka iz Slovenije. Letos julija se je po deset mladih iz vsakega od omenjenih mest udeležilo izmenjave v francoskem mestecu Neuville-la-Roche. »Iz Škofje Loke so bili to dijaki tretjega letnika gimnazije, ki se učijo francoski jezik. Ko smo ravnatelju Jožetu Bogataju predlagali udeležbo mladih v tem projektu, je takoj prepoznal dodano vrednost in izbrana je bila skupina, ki je Škofjo Loko zastopala v izmenjavi,« je povedala Sabina Gabrijel z Občine Škofja Loka, ki je skupaj s sodelavcem Jernejem Tavčarjem vodila tedensko izmenjavo v Franciji. »Neuville-la-Roche je kraj v Alzaciji, kako uro oddaljen od Strasbourga, prav na sosednjem hribu pa je bilo v času nemške okupacije koncentracijsko taborišče Natzweiler-Struthof, edino v Franciji. To je prebivalce tako zaznamovalo, da to izkušnjo želijo deliti z mlajšimi generacijami in tako graditi boljši svet.« V to taborišče je bilo odpeljanih okrog 250 Slovencev, med njimi tudi Boris Pahor, ki je o svojem življenju v taboriščih napisal knjigo Nekropola. Ta je bila večkrat nagrajena, njen avtor pa je prejel tudi najvišje priznanje Francije, naslov viteza legije časti.

Cilj projekta je v mladih prebuditi senzibilnost do nestrpnosti in ob navezavi stikov med mladimi iz različnih kultur in okolij tudi spoštovanje različnosti. V pripravi na izmenjavo so se mladi iz Škofje Loke med letom veliko pogovarjali o osrednji temi srečanja. Poglobili so se v čas druge svetovne vojne, se srečali z nekdanjo interniranko, spoznali interniranca v francosko taborišče Struthof, se pogovarjali z dvema ukradenima otrokoma. Tako so bolje razumeli obdobje, ko so nastala koncentracijska taborišča, v katere so nemški nacisti zapirali ljudi po njihovi rasni teoriji manjvrednih ras.

Udeleženci izmenjave so bili: dijaki Andraž Rozman, Ema Podobnik, Katja Beguš, Zala Šink, Tinkara Strel, Leon Tomažič, Aljaž Goljat, Anže Oblak, Ema Podobnik, Ajda Košorok, profesorica francoščine Katja Bernik, ki uči na mednarodni šoli v Ljubljani, z občine pa Sabina Gabrijel in Jernej Tavčar.

»Obisk taborišča Struthof nam je dal avtentično izkušnjo, kaj so nacisti s tem želeli doseči,« nam v pogovoru povedo Katja Beguš, Ajda Košorok, Andraž Rozman in Zala Šink, dijaki tretjih in četrtih letnikov Gimnazije Škofja Loka. »To območje, ki je bilo pred drugo svetovno vojno lep letoviški kraj, je danes spominski park, v taborišču pa je muzej. Plinske celice, krematorij, v celicah se je gnetlo več kot dvajset zapornikov, imeli so tudi tesno samico, znotraj taborišča so bile postavljene vislice, na katerih so pogosto vsem na očeh usmrtili katerega od zapornikov. Bilo je pretežno moško taborišče, taboriščniki so kopali granit, pozneje so tu gradili tudi letala. Na taboriščnikih so izvajali tudi medicinske poskuse. Znana je tudi zgodba o judovskih okostjih, s katero so antropološko hoteli dokazati manjvrednost, ki so jo pripisali judovski rasi, v primerjavi z nemško raso, ki so jo nacisti dojemali kot večvredno. Zbirka naj bi bila nastanjena v Anatomskem inštitutu strasbourške univerze v priključeni Alzaciji, našli naj bi jo šele več desetletij po drugi svetovni vojni, kar se zdi nedoumljivo.« Na mlade je obisk taborišča, kjer so v muzejskem delu predstavljeni znani taboriščniki, med njimi tudi Boris Pahor, naredil velik vtis in razumeli so, da je pri ljudeh, živečih v okolici, pustil strah, da bi se tako huda izkušnja ponovila. »Cilj je graditi boljši svet, zato so tu mladi, ki bodo ta sporočila prenesli v prihodnost,« dodaja Sabina Gabrijel. Mladi so ob izmenjavi obiskali Strasbourg, sedež evropskega parlamenta, se s predstavnikom mladinskega sveta pogovarjali o strpnosti, predstavili pa tudi teme, s katerimi so se že doma ukvarjali pred izmenjavo.

Poleg spoznavanja zgodovine je cilj projekta tudi spoznavanje med seboj. »Če pobliže spoznaš drugega človeka, če ga gledaš v oči, ga ne ubiješ. Če spoznaš človeka iz druge kulture, si je ne boš oddaljil in naredil zlobne v svojih očeh. Mladi, ki smo se spoznali na izmenjavi, se ne razlikujemo veliko med seboj, le po govorici,« razmišlja ena od udeleženk, prepričana, da taka druženja razblinijo tudi predsodke, ki smo jih morda doslej gojili do ljudi iz drugih okolij. Da različnost bogati in odpira obzorja, da medsebojno spoznavanje krepi toleranco, spoštovanje, solidarnost, so se naučili mladi udeleženci projekta Erasmus plus. Škofjeloški udeleženci se v šoli sicer učijo francoščino (znajo jo »un peu«, malo, kot je skromno dejala ena od deklet), a v Franciji so se med seboj pretežno sporazumevali v angleščini. Vsi pa v tujih jezikih niso bili tako dobri, a so vseeno našli skupni jezik. Na delavnicah je vsaka od skupin sestavila družabno igro, kjer ne tekmuješ drug proti drugemu, pač pa drug z drugim, so nam povedali. Cilj igrice loških dijakov The Circle of Life (krog življenja) je spoznavanje Evrope in drugih kontinentov.

V znak sodelovanja in prijateljstva so v vasi Nouviller-la-Roche posadili lipo. Škofjeloški predstavnik je bil dijak Leon Tomažič /Foto: Sabina Gabrijel

Udeleženci izmenjave so podpisali tudi listino o strpnosti, poleg tega pa so na dan francoskega državnega praznika (14. julija) v znak sodelovanja in prijateljstva na hribu pod občino posadili lipo prijateljstva. Projekt se nadaljuje tudi prihodnje leto, ko bo srečanje v portugalskem mestu Penela, kjer bodo osrednja tema migracije danes. »Vsaka skupina obravnava tudi eno nacionalno temo. Mi smo se odločili za analizo begunskega centra v nekdanji vojašnici med leti 1991 do 2001. Z delom smo šele dobro začeli, saj smo morali najprej spoznati razloge za nastanek begunskega centra, to je razpad Jugoslavije. Delovanje centra nam je že predstavil nekdanji upravnik Matej Demšar, poiskali pa bomo tudi nekaj ljudi, ki so ostali v Škofji Loki. Zanimala nas bo njihova integracija v lokalno okolje, tudi takratni šolski sistem. To bo izhodišče za obisk Penele aprila na Portugalskem, kot primer dobre prakse, ko bomo obravnavali migracije danes,« napoveduje Sabina Gabrijel. Mladi, ki so bili na izmenjavi v Franciji, želijo projekt nadaljevati. V šoli so jim dejali, da se bo naslednje izmenjave udeležila druga skupina, češ da jim želijo prihraniti delo, saj jih prihodnje leto čaka matura. Toda deseterica je prepričana, da bo zmogla oboje!

Pred vhodom v koncentracijsko taborišče Natzwiller-Struthof / Foto: Sabina Gabrijel

Naši sogovorniki iz izmenjave Erasmus plus / Foto: Primož Pičulin

Na robu

Ogledalo

Lucija

Milena Miklavčič

usode

»Ko sem prebrala knjigo Ogenj, rit in kače niso za igrače sem se zgrozila. ''Hvala Bogu, da pri nas, v naši družini, ni bilo tako,'' sem naprej pomislila. ''Da se ne boš opekla, če boš preveč dajala roko v ogenj,'' se je ponorčeval mož, ki je danes že bivši. Na njegove besede sem se kasneje še neštetokrat spomnila.

O svojih prednikih nisem veliko vedela. Res so bili malo drugačni, saj so se radi zabavali, tudi pijančevali, starši so bili pogosto odsotni, zato smo bili otroci – bratranci in sestrične – zelo samostojni. Pa tudi mi smo, ker smo bili brez večje kontrole, radi kakšno ušpičili.

Vzela sem knjigo in se odpravila na obisk k babici, ki je zadnji dve leti živela v domu za starejše. Zmeraj se mi je zdela zelo krhka, nežna, dobrega srca, ki še sitni muhi ne bi storila ničesar hudega. Če sem jo kot otrok kdaj vprašala, kako je bilo včasih, jo je mama zmeraj prehitela in še preden je odprla usta, ji je ukazala, naj ne meša dreka. Tokrat je bilo drugače. ''Mogoče ti bom pa res jaz povedala nekaj zgodb,'' je končno pristala, potem ko je nekaj časa listala po knjigi. V naslednjih treh urah sem potem doživela največji šok v življenju!

Babičino zgodbo bom povedala točno tako, kot sem jo slišala.

''Moja stara mama je imela pet otrok s tremi različnimi očeti. Kje in s kom je zanosila prvič, ni znala povedati. Domači so potem sklepali, da je tiste reči počela z več moškimi hkrati, in to še takrat, ko še ni vedela, da se lahko iz takšnega početja rodijo otroci. Ostali otroci so bili 'otroci obljub'. Na njeno okno so trkali različni fantje, ki so sicer že imeli 'zabarano' nevesto, a so jo morali do poroke 'šparat'. Samo dva sta očetovstvo tudi priznala. Od enega je dobila v zameno telička, starši drugega pa so ji obljubili, da bo lahko vsako jesen prišla po dve gajbi krompirja. Babica se je pri petintridesetih poročila z vdovcem z desetimi otroki. Tudi njemu je, kljub temu da je bila že stara, rodila dva, ena je bila moja mama. Ta vdovec je bil zelo skope sorte, tako da je bila družina večkrat lačna kot sita, četudi čisto brez potrebe. Otroci iz prvega gnezda so se hitro porazgubili po svetu, najmlajši otrok je šel že s petimi leti služit za pastirja.

Podobna usoda je doletela tudi babičino sestro Angelco. Prvega otroka je rodila že pri šestnajstih letih. Vse sorte ji je obljubljal neki furman, ki je z avstrijske Koroške prihajal po vino v gostilno, kjer je delala. Bil je poročen, doma je imel devet otrok in še vsaj toliko postrani. Sina ni nikdar priznal ali kakorkoli skrbel zanj. Teta je o svoji bolečini nezakonske matere velikokrat pripovedovala. Zmeraj se je jokala in me svarila, naj se izogibam poročenih moških, ki hočejo od ženske samo tisto pa nič drugega. Tudi ona se je zelo nesrečno poročila. Vzela je vaškega kovača, ki je bil od nje precej starejši. Doma so jo opominjali, naj tega ne stori. Po vasi je šel namreč glas, da je z njim marsikaj narobe. Da imajo domači še kako prav, je spoznala po poroki. Kovaču so dišali mladi fantje. Vsakega vajenca, ki je delal pri njem, je ves čas tudi izrabljal. Teto je pustil nedotaknjeno, se je pa zato lotil njenega sina, četudi je imel komaj osem let. Teta dolgo časa sploh ni vedela, kaj je narobe, zakaj sin kar naprej joka in kriči, ko se mu kovač približa. Nekoč pa moža le zaloti, ko je klečal na fantu, v zrak mu je štrlelo njegovo orodje, fantkova ritka pa je bila marogasta od udarcev z dlanjo. V grozi in ihti je na nakovalu zagrabila kladivo in z njim udarila moža po glavi. Žal je zgrešila, kladivo je pristalo le na rami – in to desni – ter jo usodno poškodovalo, tako da kovač ni več mogel opravljati svojega poklica. Teta je vzela sina in zbežala domov, a se je ubogi otrok pri sedemnajstih obesil. Ni več mogel prenašati vaških zmerljivk, ki so bile zelo krute in brez milosti.

Katarinca, teta po očetovi strani, je med vojno izgubila moža in ostala sama z devetimi majhnimi otroki, desetega pa je nosila pod srcem. Ker je bil njen mož domobranec, ji nihče ni smel ponuditi priložnosti za zaslužek. Beračila je od hiše do hiše, a so se povsod bali oblasti, ki je bila do tistih, ki so šli na roke belim vdovam neizprosni. Tisti bolj srčni in tudi korajžni so ponoči, v zavetju teme, puščali pred njenimi vrati krompir, repo, zelje, moko. Celo župnik je bil strahopetec in je ni obhajal, čeprav je kljub temu redno, malodane vsak dan, trmasto šla k svetemu obhajilu. Takšno ničvredno življenje, polno zaničevanja in ponižanj, pa je tudi njo zlomilo. Začela je piti. Starejši sin, ki je kot zidar pomagal zidati zadružni dom v sosednjem kraju, je stisnil kakšen dinar v sestrino dlan, ki je prevzela skrb za bratce in sestrice. Teta se je iz gostiln vedno pogosteje vračala s kakšnim moškim, ki pa so ji potem na račun onegavljenja zorali njivo ali pokosili travnik, plačali pa so ji tudi s pol mernika pšenice, da jo je spomladi lahko posejala.

V takšnih družinah, v katerih ni bilo čisto nobene ljubezni in spoštljivosti, zgolj udarci, kletvice in laži, sva odraščala tudi midva z možem. To, da me je varal že pred poroko, se mi ni zdelo nič takšnega, saj sem bila tega obilo vajena od doma. Kmalu po rojstvu hčerke, tvoje mame, leta 1958, je mož spoznal drugo in se čez noč preselil k njej. Deset dni sem počakala, da se vrne, a ker se ni, sem ga šla iskat. Na pragu me je pričakala njegova kurba, ki je bila že visoko noseča. Malo je manjkalo, pa bi bruhala. Oba sem poslala k hudiču in ju preklela, potem sem se vrnila domov, pograbila hčerko, stlačila v kovček nekaj oblačil, sedla na vlak, ter se odpeljala v Kranj. Četudi kmečka, sem se zaposlila v Planiki, stiskala zobe in varčevala, da sem lahko deset let kasneje, ko sem dobila stanovanje, imela denar za opremo.

Nekoč mi je sovaščanka, ki je tudi delala v Planiki, zabrusila, da sem ravno tako ničvredna, kot moja žlahta. Šele desetletja kasneje sem razumela, kam je ciljala, kajti stvari, ki so se v naši družini dogajale, so mi bile do takrat čisto normalne.''«

Lucija potem nadaljuje: »Domov sem se vrnila, kot bi ne bila več pri zdravi pameti. Četudi do tistega trenutka sploh nisem vedela, kakšna je bila preteklost mojih prednikov, sem z grozo v srcu ugotavljala, da sem nezavedno podedovala številne vzorce, ki so se mi zdeli normalni. Namesto da bi se jih rešila, sem v njih vztrajala. Tudi moj mož je rad grel še kakšne druge rjuhe, a sem se ob čenčah zmeraj smejala in se norčevala. Po drugi strani se mi je zdelo čisto normalno, da mož nadzoruje moje pogovore, da mora zmeraj vedeti, kje sem, kdaj grem iz službe.

Nikoli se nisem vznemirila, če sem ga ujela, ko se je v kopalnici po tihem pogovarjal po telefonu, z veliko razumevanja sem mu oproščala pozne prihode domov zaradi zadrževanja za šankom, očitki, da premalo seksava po 'njegovo', so me premamili, da sem mu ustregla, če sem mu le lahko, skupaj z njim sem spremljala pornografske internetne strani, pridružila sem se mu na svinganju onstran Karavank ... Takšno življenje se mi je zdelo normalno in običajno. Za čudaške pa sem imela tiste ženske, ki so se zaradi varanja metale na trepalnice.

Ob soočenju s kruto realnostjo sem doživela živčni zlom. Več kot štiri mesece je trajalo, da sem se upala pogledati v ogledalo. Še več kot enkrat toliko pa je trajalo, da se pri tem nisem sama sebi zdela umazana. Zamerim mami, ker mi je toliko stvari skrivala, res ji zamerim! Zdaj, ko vem resnico, ko vem, kdo in kakšna sem, bom lažje začela znova.«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Simon Tadej Volbenk Grahovar in Dizmova bratovščina

Peter Colnar

V Tržiču se je 25. julija 1709 rodil slikar miniaturist Simon Tadej Volbenk Grahovar. Študiral je v Gradcu, od leta 1739 pa je bil deželni uradnik v Ljubljani. Kot eden od najuspešnejših slikarjev svojega časa je dosegel, da je v Spominski knjigi Dizmove bratovščine za njene člane naslikal 198 podob grbov s slikovno ponazorjenimi gesli. Knjigo sedaj hrani Arhiv Slovenije.

Grahovarjeve miniature so nastale v obdobju 1740–1744, ob tem je naredil tudi veliko drugih nabožnih sličic na pergament in urezal nekaj slik na bakrene ploščice. Pri delu sta se mu pridružila tudi sin Nikolaj (1750–1810) in hčerka Nikolaja (1742–1814), prav tako slikarja. Nikolaja se je pozneje odločila za samostansko življenje v Gradcu in tam umrla kot redovnica.

Tudi ob delu tržiškega slikarja se lahko seznanimo z dogajanjem o stanju in povezavah tedanjih umetnikov, ki so izhajali predvsem iz plemiških družin, to je o Dizmovi družbi. Začelo se je leta 1688, ko je Wolfgang Sigismund pl. Künpach, tedanji upravitelj rudnika živega srebra v Idriji, ustanovil laično družbo plemenitih mož, »plemičev po krvi ali po zaslugah«. Njihov namen je bil delati v javno dobro, »za ohranitev zaupanja in za pospeševanje lepih in poštenih navad«, kot so zapisali. Ni šlo za še eno od cerkvenih družb, kakršnih je bilo v tistem času veliko, ampak bolj za nekaj takega, kot so današnji rotarijanci ali lionsi.

V skladu z duhom tedanjega časa so dizmovci častili pobožnost. Za zavetnika so si izbrali sv. Dizmo, spreobrnjenega razbojnika, ki je bil križan skupaj s Kristusom. Posvetil ga je sam Kristus, veljal pa je za priprošnjika umirajočih. V ljubljanski stolnici so si dizmovci naročili in plačali lastni oltar in grobnico, ki stoji desno od glavnega oltarja.

Število članov družbe sv. Dizme je bilo sprva omejeno na 26, kasneje pa se je ta meja zvišala na 51. Da je le šlo za ekskluzivno druščino, priča zapis, da medse niso sprejeli nikogar, ki »ni plemenitega stanu ali ni graduiral (akademski naslov) oziroma ni v kaki ugledni službi«. V Dizmovo bratovščino so bili vključeni pomembni slovenski izobraženci tistega časa, njeni člani pa so postali jedro leta 1698 ustanovljene Akademije delovnih (Academia operosorum). Tri leta kasneje so bili tudi med ustanovitelji prvega glasbenega združenja na Slovenskem (Academia philharmonicorum).

Kmalu po ustanovitvi družbe sv. Dizme je začela nastajati spominska knjiga. Vsak član se je predstavil s celostransko ilustracijo, v katero je bil vključen na vrhu latinski rek in izbrano nemško člansko ime, v sredini osebni ali družinski grb z življenjskim motom člana, spodaj pa še lastnoročni podpis. S faksimilirano izdajo spominske knjige ljubljanske plemiške družbe sv. Dizme smo dobili vpogled v življenje plemstva na Slovenskem.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- **V Šmartnem pri Cerkljah na Gorenjskem se je 25. 7. 1850 rodil pisatelj Jakob Bedenek.**
- **Na Olševku pri Kamniku se je 26. 7. 1854 rodil čebelar Jakob Virjent. Čebelarstvo je pospeševal z nekaterimi spremembami starega panja, ki je nato dobil po njem ime virjent.**
- **V Radovljici se je 26. 7. 1898 rodil strokovni publicist, urednik in čebelar Vlado Rojec.**
- **V Nasovčah pri Komendi se je 29. 7. 1835 rodil ljudski umetnik, mlinar in rezbar Lovrenc Erzar.**

Pod pariškim nebom ...

Alenka Bole Vrabec

mizica, pogrni se

... je eden izmed francoskih šansonov, s katerimi se je proslavila Juliette Gréco, francoska šansonjerka in igralka, ki ji radi rečejo tudi 'kraljica eksistencializma'. Rojena je bila v Montpellieru 7. februarja 1927 in je letos praznovala devetdesetletnico. Prepevala je, odkar pomni. Pri desetih letih je kot pevka zmagala na šolskem pevskem tekmovanju. Oče, ki je bil policijski komisar, po rodu s Korzike, je kmalu zapustil družino. Mati se je zgodaj pridružila francoskemu odporniškemu gibanju in 1943 je Gestapo zaprl mater, Juliette in njeno sestro. Juliette so po treh tednih izpustili, njeno mater in sestro pa so odpeljali v koncentracijsko taborišče Ravensbrück, od koder sta se po vojni vrnili. Po vojni se je Juliette skromno preživljala s pevskimi nastopi. Leta 1946 sta s prijateljico odprli diskoteko v kleti, imenovano Le Tabou. Gostje so bili pogosto Jean Paul Sartre, Marlene Dietrich in Orson Welles. Nekega večera je Juliette stopila na mizo in zapela. Sartre jo je povabil k sebi na obisk, ji dal zbirko pesmi in rekel, naj si dve odbere. Mladenka dolgih črnih las, kot z ogljem obrobljenih oči in s čutnim glasom je pesmi odbrala. Uglasil ju je takrat zelo znani Joseph Kosma. Led je bil prebit. Pozneje so zanjo pisali besedila še Albert Camus, avtorica romana Dober dan, žalost, Françoise Sagan, Jean Cocteau, Jaques Prévert in drugi. Njena velika ljubezen je bil črnski trobentač Davis Miles. S tretjim možem in svojim pianistom Jouannestom živi na deželi blizu Pariza. Na glasbenih odrih je kultna ikona, ki se je lani podala na poslovilno turnejo, a jo je zaradi bolezni morala prekiniti. Vsem, ki so ljubili in še ljubijo njeno petje, je namenila zbirko zgoščenk s 300 najboljšimi francoskimi šansoni s preprostim naslovom Merci (hvala).

Pariška porova juha s krompirjem

Za 4 osebe potrebujemo: *700 g pora, 250 g krompirja, ki se ne razkuha, 2 šalotki, 60 g masla, 1 žlico olja, 1 lovorov list, 400 ml čiste zelenjavne juhe, 350 ml mleka, sol, poper, muškatni orešek, zmlet muškatni cvet, 150 ml smetane, 6 koščkov bagete, pol šopka drobnjaka.*

Por očistimo, ga po dolgem prerežemo, beli in svetlo zeleni del pa narežemo na 1 cm široke koščke. Krompir olupimo, ga zrežemo na kocke, šalotko sesekljamo.

30 g masla damo v lonec, segrejemo in popražimo šalotko, da postekleni. Dodamo krompir in por in popražimo. S škarjami zarežemo lovorov list in ga z juho in mlekom dodamo v lonec. Sol, poper in muškatni orešek dodamo po okusu. Pokrijemo posodo in kuhamo 30–35 minut. Smetano stepemo in damo na hladno. Rezine bagete narežemo na kocke in jih prepražimo na mešanici preostalega masla in olja. Nato jih povaljamo v ščepu zmletega muškatnega cveta (macis). Previdno, ker je okus zelo močan. Drobnjak drobno narežemo.

Juho potegnemo z ognja in iz nje vzamemo lovorov list, s paličnim mešalnikom pa zdrobimo krompir in por, da je juha brez vsakršnih koščkov. Juho še enkrat segrejemo, zavreti ne sme. Nato vmešamo stepeno smetano in po želji še začinimo. Nalijemo v skledice, posujemo z drobnjakom in kruhovimi kockami.

Kot nalašč za hladen poletni dan!

Pa dober tek!

Kranj nekoč in danes

Ob Koroški cesti je stala strnjena zazidava pretežno enonadstropnih poslovno stanovanjskih hiš. Hiše so se vrstile od nekdanjega hotela Stara pošta do Janševe hiše, ki je s svojo vogalno obliko zaključila ta niz. Ta je bil prekinjen s stransko Poštno ulico, ki je povezovala Koroško cesto z Gregorčičevo ulico. Poštna ulica je služila tudi za dostop do stanovanjskih hiš, ki so stale ob tej ulici, in pa do nezazidanega terena južno od nje. V stavbah ob Koroški cesti so bila pritličja, namenjena za trgovine, gostinske in poslovne prostore. Tako je bila pred rušitvijo tega kompleksa v Janševi hiši trgovina Merkur oprema, v pritličnem objektu je imela prostore poslovalnica Kompas, v Gorjančevi hiši pa trgovina Slovenijašport in Mlečna restavracija. Tudi stavba Stare pošte je vse do rušitve v letu 1967 ostala namenjena gostinstvu. V nadstropjih omenjenih objektov so bila pretežno stanovanja. Na mestu porušenih objektov so v letu 1970 začeli graditi novo veleblagovnico Globus. / Avtor: Alojz Premrov

Nove knjige (392)

Kako biti Parižanka

Miha Naglič

»Beri na glas vsak večer v postelji. Tudi pijana: Ne boj se staranja. Kot pravi pregovor, ne boj se ničesar, razen strahu samega. – Najdi svoj parfum pred tridesetim rojstnim dnevom. Nosi ga naslednjih trideset let. – Ko govoriš. Ko se smeješ. Barve tvojih dlesni naj nihče ne vidi. – Izberi kakšno stvar, ki jo vsi obožujejo: opero, mucke, jagode ... in jo preziraj. – Če imaš le en pulover, naj bo iz kašmirja. – Nosi črn nedrček pod belo bluzo. Kot dve pavzi v notnem zapisu. – Treba je živeti z nasprotnim spolom. Ne proti njemu. Razen med ljubljenjem. – Bodi nezvesta. Prevaraj svoj parfum, a le na hladen dan. – Kultura je kot sveža hrana: poskrbi za rožnato polt. – Zavedaj se svojih plusov. Zavedaj se svojih minusov. Neguj jih na skrivaj. A se ne zaljubi vanje. – Ne naprezaj se. Vse, kar delaš, mora biti videti preprosto, lahkotno in sproščeno. – Preveč ličil. Preveč barv. Preveč dodatkov. Dihaj. Olajšaj. Zmanjšaj. – Tvoja podoba naj ima vedno eno zanemarjeno malenkost. Ker hudič je v podrobnostih. – Ti si sama svoja junakinja. – Sama si ostriži lase. Ali prosi sestro. Seveda poznaš razvpite frizerje. A so le tvoji prijatelji. – Vedno bodi fukabilna. V nedeljo zjutraj v pekarni, ko kupuješ cigarete sredi noči ali ko čakaš otroke pred šolo. Kdo ve ... – Brez sivih las. Ali vsi lasje sivi. – Moda vlada svetu. Parižanke vladajo modi. Je to res? Koga briga. Svet potrebuje legende.« (Str. 3)

Kaj naj porečem na gornje »aforizme« in na tole knjigo sploh? Svoj čas mi je bilo dano, da sem dobri dve leti živel v Parizu. Pa moram takoj priznati, da sem to mesto komaj kaj spoznal in enako velja tudi za Parižanke. Ko hodiš po Parizu, se sprašuješ, kaj vse se dogaja za fasadami in okni njegovih hiš. Zdaj pa pomislite, da ima tudi vsaka Parižanka svoje »okno« in da je le skozenj mogoče pogledati vanjo. Sicer pa je v Parizu forma (fasada) pomembnejša od vsebine. »Delati-se-kot-da« (faire la frime) je tako in tako glavna pariška poza; če je ne obvladaš, v tem mestu nikamor ne prideš. To mi je razložila ena od Parižank, ki pa ni bila »tipska«, bila je tudi sama bolj marginalna. V Parizu je bistveno to, da si izbereš svojo vlogo (ali pa si vanjo že izbran) in jo nato igraš. Nikogar ne zanima, kaj v resnici si, ocenjujejo te po tem, kako igraš svoj vlogo ... In to je knjiga o mnogoliki vlogi Parižank(e).

A. Berest, A. Diwan, C. de Maigret in S. Mas, Kako biti Parižanka vedno in povsod, prevedla Goga Gordana Sredojević, Totaliteta, Ljubljana, 2017, 256 strani

ZVEZDE V MLAJU

... so igrivo zasijale v Layerjevi hiši na premierni videoprojekciji nove skladbe glasbenika Tomaža Štularja, ki ustvarja pod imenom Bordo. Tokrat je moči združil z umetniško likovno ustvarjalko Marušo Štibelj, ki je pesem odela v domišljijski svet kolaža.

Samo Lesjak

Kranjski vokalist Tomaž Štular, čigar glas v sebi združuje energično prodornost ter čustveno pretanjenost, že več kot dve desetletji sledi svoji poti glasbenega ustvarjanja. Še zlasti Tomaževo dolgoletno delovanje v skupini The Tide je na domači pop-rokovski glasbeni sceni pustilo globok pečat, skladbe njihovih štirih albumov pa so prešle tudi naše meje – vse do Amerike in naprej. V zadnjem obdobju se je Tomaž odločil za samostojno pot pod umetniškim imenom Bordo in na ta način še bolj izpopolnjuje svoj glasbeni izraz, obenem pa ostaja zvest sinergiji, ki nastaja v sodelovanju z ostalimi glasbeniki in umetniškimi ustvarjalci, za njegov prepoznaven zvok pa skrbi izkušen producent Peter Penko.

Po uspešnih radijskih skladbah z močno družbenokritično noto Odplešiva ter Predalec za nas, ki v svoji biti delujeta kot klic k medsebojni ljubezni, sprejemanju drugačnosti in pravici do svobodnega izražanja lastnih načel, ki sta nastali v sodelovanju s kitaristom Janezom Šterom, in zadnjim duetom z naslovom Osamljen in bos s pevko Tino Marinšek je Bordo tokrat napravil nov korak na svoji raznovrstni poti s skladbo Zvezde v mlaju, ki ji že lahko prisluhnete na naših glavnih radijskih postajah – ali pa si jo enostavno zavrtite na spletu. Pri njej se je Tomaž povezal z mlado uveljavljeno likovno umetnico Marušo Štibelj, ki je na svojevrsten način poskrbela, da pesem o neskončni moči ljubezni in zaupanja dobi malce drugačno vizualizacijo, kot so je sicer vajeni gledalci običajnih videospotov. Poznata se že nekaj časa, Tomaž je iskren kompliment njenemu izvrstnemu ustvarjanju podal tudi na sami premieri skladbe v Layerjevi hiši, kjer se je zbrano občinstvo v intimnem vzdušju lahko prepustilo popolni kombinaciji glasbe in podob na platnu. Kolaži, ki odsevajo veliko mero Marušine domišljije, so poskrbeli, da so Zvezde v mlaju dobile povsem nove dimenzije človeške igrivosti, obenem pa so jim dodale čutno vizualno noto.

Zvezde v mlaju so torej popolna skladba za poletne noči, katerih neskončnost širnega vesolja ponuja prostor in možnost za združitev dveh src oziroma rečeno v jeziku Bordoja: Nad zvezdami ni nič. Pod njimi pa ob teži čustev beživa in se ponovno srečava.

V igrivem soju zvezd neskončnega vesolja: Maruša Štibelj in Tomaž Štular / Foto: Primož Pičulin

Domišljijski svet, ustvarjen iz plasti kolažne animacije / Foto: Primož Pičulin

VRNILA SE JE V SLOVENIJO

Maša Likosar

Marina Martensson, švedska pevka in kantavtorica slovenskih korenin, ki občinstvo navdušuje z džezovsko obarvanimi pop melodijami in unikatnimi priredbami znanih pesmi v zanjo značilni posebni čustveni interpretaciji, je v dobrem tednu na Gorenjskem nastopila dvakrat. Najprej v Tržiškem muzeju, včeraj pa smo ji lahko prisluhnili še v Kranju v sklopu Poletja na Maistrovem trgu. Mi smo ji prisluhnili v Tržiču.

Dekle bi zlahka vzeli za svojo in bi ji namesto švedska rekli slovenska pevka. Njeni stari starši so se iz Slovenije preselili na Švedsko, kjer je Marina odraščala. Poje od sedmega leta starosti, tudi šolanje je bilo glasbeno usmerjeno. Izdala je že dva albuma, prvega leta 2009, takoj naslednje leto drugega. Marina je prehodila dolgo pot, da je našla svoje korenine. Septembra leta 2013 je prišla v Slovenijo. Tu je nameravala ostati le tri mesece, a se na Švedsko ni vrnila, in kot pravi, se verjetno tudi nikoli ne bo. V Sloveniji se počuti mnogo bolje, sproščeno in srečno. Trenutno ustvarja svoj tretji album. V svoji glasbeni karieri je sodelovala tudi s Tinkaro Kovač in Aniko Horvat, slednja je bila celo njena učenka – Marina namreč poučuje petje v Ljubljani. Pred leti smo jo lahko spremljali tudi v oddaji Slovenija ima talent, ko se je žirija šova že takoj odločila, da jo pošlje naravnost v polfinale.

V Marininem triu nastopata poleg nje, ki poje in igra kitaro, še Miha Koren s kontrabasom in David Morgan z bobni. Marina je tudi tekstopiska. Vse pesmi, ki jih poje, so nastale izpod njenega peresa. V petek je poleg svojih odpela še pesmi Beatlov, Beyonce in Elvisa Presleyja v zelo posebni in čisto osebni interpretaciji, ki je daleč od originalov, saj skladbe obarva z izrazito džezovsko noto.

Marina Martensson je Švedinja slovenskih korenin.

GG naročnine
E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975***
Gorenjski Glas
www.gorenjskglas.si

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Evro na evro palača. Težko vam bo, ko boste morali dati denar od sebe. In to ravno sedaj, ko ste že mislili, da vam gre bolje. Naj vam bo v tolažbo, da denar ne gre v nič, ampak v koristen namen. Od tistih, od katerih to najmanj pričakujete, boste obdarjeni.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Prijatelji vam bodo pripravili presenečenje, ki ga še dolgo ne boste pozabili. Vse to bo ravno ob pravem času, saj nujno potrebujete malo pozornosti. Ker je delo na prvem mestu, vse prevečkrat pozabite na razvedrilo, kar seveda ni prav.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Težavam, ki se vam obetajo na ljubezenskem področju, se ne boste izognili, ampak se boste z njimi spoprijeli. Kaj kdo hoče in kaj ne, je stvar dogovora. Ne jezite se za vsako malenkost in življenje začnite živeti na bolj preprost način.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Naveličali ste se že stalnih finančnih kriz, a do sedaj še niste bili nikoli pripravljeni česa narediti v to smer. Včasih je treba upoštevati nasvete, čeprav ne zdijo nesprejemljivi, a je pač treba nekje začeti. Odločitev pa je vaša.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Vso pozornost v vsakem dnevu sproti boste posvetili zgolj sami sebi. Seveda boste deležni raznih očitkov, za kar pa vam ne bo mar, saj boste vi že poznali svojo resnico. Vedno moramo sebe imeti najraje. Čaka vas presenečenje.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Ves teden boste nemirni in napeti. Različni ljudje vas bodo neprestano spravljali v slabo voljo. Šele kasneje se boste postavili po robu in začeli drugače gledati na določene situacije. Pri financah bodite zelo pazljivi, da vam ne bo kasneje žal.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Pred vami bodo jasni cilji in vso svojo energijo boste usmerili za izpolnitev svojih ciljev. Vse to vam sploh ne bo težko, saj vas bo vlekla naprej želja po korenitih spremembah. Skrbi, ki si jih boste delali zaradi denarja, bodo odveč.

Škorpijon (24. 10.–22. 11.)
Polni boste energije in pripravljeni boste storiti vse, da dosežete svoj cilj. Svoja čustva vse preveč skrivate, saj ste prepričani, da vam je usojeno, da ste vedno znova razočarani. Nekdo vas bo končno le prepričal, da se motite.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
O nekem dogodku si boste ustvarili svojo predstavo, a vse bo veliko bolj preprosto, kot ste si mislili. Konfliktu, ki se ga bojite, se boste izognili na eleganten način. V ljubezni imate vse v redu. Glejte, da tako tudi ostane.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Zaradi preobilice dela boste naredili nekaj napačnih zaključkov, posledice pa bodo plaz hudih besed v domačem okolju. Na koncu ne bo nič kaj hujšega, saj boste z dobro voljo hitro postavili stvari na svoje mesto.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
V naslednjih dneh bodite zelo previdni pri denarnih zadevah. Ker se boste izmikali jasnim dejstvom, bo denarnica prej prazna, kot boste pričakovali. Na delovnem področju vas čakajo spremembe, vendar to ne pomeni, da se lahko nehate truditi.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Takoj se morate znebiti notranjih strahov. Strah vam vsako težavo naredi še hujšo in večjo. Oseba nasprotnega spola vas bo povabila na daljšo pot. Odzovite se pozitivno, saj vam to prinaša veselje. V kratkem se vam nasmehne sreča.

Jaz, baraba tretjič

Zadnji dnevi julija in prvih nekaj dni avgusta so letos rezervirani za tiste, ki najbolj nestrpno pričakujejo junake animirane komedije Jaz, baraba 3. Vrača se genialni super zlobec Gru in njegovi zvesti Minioni. Predpremierne projekcije težko pričakovane risanke se bodo s pestrim spremljevalnim programom začele v nedeljo, 30. julija, in bodo trajale vse do četrtka, 3. avgusta, ko film prihaja na redni spored slovenskih kinematografov. Risanko si bo mogoče ogledati tako v sinhronizirani (2D in 3D) kot tudi izvirni (2D) različici. V kranjskem Cineplexxu bodo prihod filma pričakali z aktivnostmi v otroškem kotičku, kjer bodo najmlajše čakali pobarvanke in baloni.

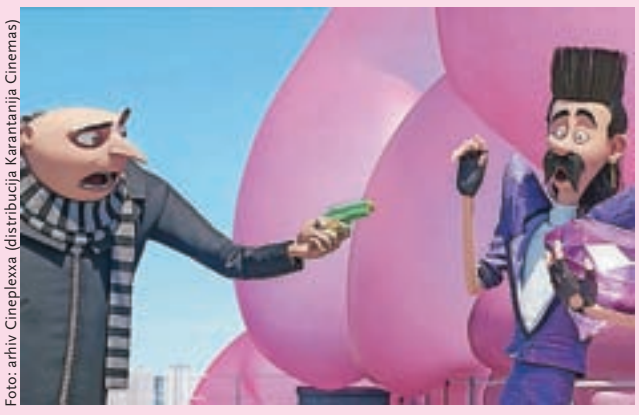
Foto: arhiv Cineplexxa (distribucija Karantanija Cinemas)

Kmečka ohcet v Bohinju

Najprej jutri pripravljajo tradicionalno Vasovanje Pod lipo v Srednji vasi, ki ga bodo začeli s koncertom citrarke Tanje Zajc Zupan. Ko se bo zmračilo, pa bodo na sceno prišli folklorniki Kulturnega društva Bohinj. V soboto, 29. julija, pa Pod skalco v Ribčevem Lazu Kmečko ohcet, kasneje pa veselico z ansambloma Lunca in Storžič.

LAŽJI SUDOKU

6	7		5		4		2	
		3				7		
	8			6			9	
3			7	4	9			2
9	1						4	7
7			2	1	3			8
	2			7			3	
		4				5		
	6		9		5		8	

Rešitev:

6	7	1	5	9	4	8	2	3
4	9	3	1	8	2	7	6	5
2	8	5	3	6	7	4	9	1
3	5	8	7	4	9	6	1	2
9	1	2	8	5	6	3	4	7
7	4	6	2	1	3	9	5	8
5	2	9	4	7	8	1	3	6
8	3	4	6	2	1	5	7	9
1	6	7	9	3	5	2	8	4

TEŽJI SUDOKU

3	9		2		5		4	
5	7			4			9	1
				9				
7				1				4
	8	3				9	6	
9				3				2
				2				
6	3			8			7	9
	1		3		7		5	

Rešitev:

3	9	1	2	7	5	8	4	6
5	7	2	6	4	8	3	9	1
4	6	8	1	9	3	7	2	5
7	2	6	8	1	9	5	3	4
1	8	3	4	5	2	9	6	7
9	4	5	7	3	6	1	8	2
8	5	7	9	2	4	6	1	3
6	3	4	5	8	1	2	7	9
2	1	9	3	6	7	4	5	8

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

V gozdu se dogajajo neverjetne stvari: drevesa se sporazumevajo med seboj. Ljubeče skrbijo za svoj naraščaj in negujejo stare, betežne sosede. Drevesa imajo občutke, čustva in spomin. Zveni neverjetno? Gozdar Peter Wohlleben je v čudovite zgodbe o neslutenih zmožnostih dreves vključil tudi najnovejša znanstvena spoznanja in lastne izkušnje. To je ljubezensko pismo gozdu.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

19,90 EUR + poštnina

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

GORENJSKI GLAS	PAVOVKA	NAŠ SLIKAR (ROMAN)	ŠTORKLJA	PREŽVE-KOVALEC TOBAKA	KRAJ PRI OPATIJI	CELJE	AMERIŠKI VESOLJEC (EDWIN)	GORENJSKI GLAS	ŽENSKA, KI JI JE UMRL MOŽ	REJNIŠTVO	NAŠ IGRALEC (PRIMOŽ)	MOKROTA	ŠPELA LUKNER	REKA V KOLUMBIJI	NAŠI PLAVALKI (ALENKA IN NATAŠA)
STRELICA				11				NAŠ SKLA-DATELJ (CIRIL)							
PRODAJNI PROIZVOD								VRATNI IZREZ NA OBLEKI / ENOLOG							8
PREVARA (ZASTAR.)						DVOJAČA / AFRIŠKA KRAVJA ANTILOPA							RIHARD JAKOPIČ / VOJAŠKA ZVEZA		
INKOVSKI VLADAR					DIVJI GOLOB / PEVEC HRIBAR							POMOŽNI HOTELSKI DELAVEC / ROLADA			
NACE JUNKAR			ZGODNJE VINO / ZOBOVJE				3			ZELENICA					
VODNA PREGRADA		17		REDOVNICA / OTOČJE V ALEUTIH					AMERIŠKA IGRALKA (LINDA)	ČISTILNI PRAŠEK (POG.)	ŠOLSKA KAZEN / DNEVNI METULJ				
SOZVOČJE TONOV						NAŠA PESNICA (MAJDA)	VSTAJA, UPOR							STRUPENA MORSKA RIBA	RUSKI PISATELJ (IVAN)
GORENJSKI GLAS	ŽIVAL S PERUTMI	VRSTA JADRNICE / DREVESNI ZAJEDAVEC					ITAL. NOGOMETNI KLUB	MODEL VOZILA CITROEN					MARKO ILIČ / IME PREBI-VALCA PO KRAJU		
OKRASNO DREVO						14		GLASBENIK MOZART / ST. PLOŠČ. MERA							
TOK ZA PUŠČICE / VRSTA, SORTA				OKROGLA KOVINSKA PLOŠČICA / ZGORNJA OKONČINA						ZNAMKA ČEŠKIH KAMIONOV / EVA TURK				2	
GORENJSKI GLAS	TEKMO-VALKA V ŠPORTU	PESNIK IN PISATELJ (DAVORIN)	PLENILEC	UGO TOGNAZZI	OKRASEK (NAREČNO)	MALO-KRVNOST	RAPER VUČKOVIČ / MAJHEN RAK				10		DRŽAVA V AFRIKI	GLASBENIK DEDIČ / LETALO					ITALIJAN-SKI PEVEC / KALCIJ		
POLETNA SOLATA								15			NAOČNIKI						KANTON V ŠVICI			16		
KONTRA NAPAD	1										KARTA PRI TAROKU / SVOJINA, LASTNINA						SESTAVIL: F. KALAN	SUROVINA ZA ČOKO-LADO, KAKAO				
KRAJ NA PRIMOR-SKEM				REKLO, PREGOVOR / MIK, DRAŽ				IZUMITELJ TESLA	DEČEK S ČUDEŽNO SVETILKO / JUDOV SIN												
LUKNJAČ					JUDOVSKI SVEČNIK / POTOMEC BELCA IN ČRNKE							PIRE-NEJSKI VELETOK	OTTO TISCHLER / PISATELJ FLISAR		6						
ANTI-BIOTIK										ZID / NASLADA OB TUJEM TRPLJENJU											
NICK NOLTE			OKRASNI GRMI / KIRKINA DOMOVINA			4	KRAJ NAD REKO / TVOR							DOBITEK PRI TOM-BOLI	ANGLEŠKA IGRALKA (FRANCE-SCA)						
IGRALKA SAVINA				RIM. IME BOFINJE LETE / NEZNANEC							SKUPINA PTIC V LETU / IDILIČ-NOST										
PLETENA KOŠARA, LOCANJA						UROŠ LAJOVIC			UMETNA TKANINA / ANGL. PES-NIK (ALEX-ANDER)		12										
SREDO-ZEMSKA RASTLINA					13	DUNAJSKI NOGOMET-NI KLUB						RUŠA / JADRANSKI OTOK									
NAŠ VIOLINIST (IGOR)													NIKELJ / ŠPORTNIK, KI IGRA TENIS								
MESTO V BRAZILIJI																					
PISATELJ ZOLA													5		TRSKA	NALIVNO PERO (ŽARG.)					
ATANAZIJ ISAKOV MENORA PELOTAS TERAMICIN		BIVŠI AMERIŠKI TENISAČ (PETE)	NAŠ SMUČARSKI CENTER / SANITARIJE																		
VRATNICA PRI GOLU																					BOSANSKI KRALJ
1. IN 4. VOKAL				GRŠKA ČRKA	IME VEČ KRAJEV V SLOVENIJI																
ČAROVNIK						GRŠKI ŠPORTNI KLUB / ŠINJEK															
ZIMSKO VRHNJE OBLAČILO		9								VINKO TUŠEK / KIRURŠKA IGLA											
IGRA S KARTAMI													ANGLEŠKI GLASBENIK (BRIAN) / ALEŠ VALIČ								
ALEKSAN-DRIJSKI ŠKOF					7																
STOJAN AUER				KAVELJ, KLJUKA																	

Strastni ljubitelj narave Peter Wohlleben na podlagi najnovejših znanstvenih spoznanj, ki jih podkrepi z opažanji in izkušnjami z živalmi iz prve roke, osvetli neznani svet: zapletene vedenjske vzorce živali v gozdu in na domačem dvorišču, njihovo čustveno življenje in zavest. In tako bralcu postane jasno, da so nam živali veliko bliže, kot smo bili prepričani. Čudovita, poučna in osupljiva knjiga!

194 strani; 200 x 125 mm; mehka vezava
Cena knjige je

19,90 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Avtorica v knjigi s 350 stranmi piše o najbolj skritih, intimnih dejanjih spolnosti naših prednikov, o življenju dekel in hlapcev, o otroštvu dedov in babic, zidavi hiš po 2. svetovni vojni in o okoliščinah, v katerih so se včasih rojevali otroci. Zanimive so zgodbe o tem, kako in zakaj so se ljudje sovražili, se ženili, umirali. Posebno poglavje je namenjeno dedu Luki, ki je bil znana žirovska legenda. Redna cena knjige je 30 EUR. Če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je cena le 25 EUR + poštnina.

25 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Nagrade: 3-krat knjiga La nonna La cucina La vita, Čudoviti recepti moje none

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 9. avgusta 2017, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	

www.gorenjskiglas.si

DRUŽABNA KRONIKA

ZMAGA ODŠLA NA MALTO

Na Bledu je prejšnji teden potekalo mednarodno pevsko tekmovanje za otroke, najstnike, mladino in odrasle Blejski zlati mikrofon. Letošnje tekmovanje je bilo četrto, veselijo pa se že petega, ko bo tekmovanje jubilejno. Obljubljajo pravo scensko poslastico.

Alenka Brun

Sandi Vovk, producent in direktor festivala, razloži, da tokratni festival ni takšen, kot je bilo včasih tekmovanje za Prvi glas Gorenjske. »V želji, da bi otrokom omogočili, dali možnost nastopanja, smo potem organizirali festival za slovenske otroke, osnovnošolce, za otroke do 15. leta starosti. Imenoval se je Zlati mikrofonček, kasneje pa smo prvič organizirali Blejski zlati mikrofon, kjer je bila udeležba že mednarodna in z več kategorijami.« Na Blejskem zlatem mikrofonu se tako na enem mestu predstavljajo tako najmlajši otroci kot najstniki, mladina kot odrasli, mlajši od štirideset let. Letos so nastopili zaradi izjemne udeležbe potekali celo v šestih starostnih skupinah.

Blejski zlati mikrofon 2017 je gostil 66 pevcev iz štirinajstih držav, mednarodna strokovna žirija je bila desetčlanska. Vovk nadaljuje, da priprave na tovrsten festival potekajo vse leto, pevce v tujini izbirajo tudi na gostovanjih, nekaj najboljših jih na festival povabijo, za slovenske pevce in pevke pa pripravijo avdicijo.

Med končnimi zmagovalci po kategorijah smo letos videli največ hrvaških in romunskih pevskih talentov, podelili so tudi nekaj posebnih priznanj, absolutna zmaga je šla v roke Malti. Veliko nagrado festivala grand prix je tako prejela štirinajstletna Christina Magrin, junior grand prix oziroma veliko nagrado med najmlajšimi pa desetletna Elisa Muscat.

Predsednica žirije mezzosopranistka in profesorica petja Irena Yebuah Tiran je bila članica tovrstne žirije prvič in kot večina je bila nad organizacijo festivala navdušena. Kar se njenega ocenjevana nastopov tiče, jo morda niso pritegnili toliko močni glasovi in visoki glasbeni toni kot sama zgodba, pevčeva interpretacija izbrane pesmi. Žirantka iz Splita, uspešna pevska pedagoginja Teana Kovačević je tudi ocenjevala nastop kot celoto, pri tehniki petja pa ji je bližje bolj moderen pristop, in ker je naklonjena soul glasbi, so ji mogoče zato ljubši bogati glasovi z razponom. Žal ji je bilo, da po festivalu ni mogla ostati na Bledu še kakšen dan ali dva.

Vodenje letošnjega Blejskega zlatega mikrofona so zaupali dinamični in nasmejani Barbari Božič.

Ireno Yebuah Tiran smo že srečali v vlogah žirantke.

Teana Kovačević in tekmovalka Ana Skumvač

Od vseh pevcev in pevk se je iz Slovenije Blejskega zlatega mikrofona 2017 udeležilo kar lepo število izvrstnih pevcev in pevk, največ do sedaj.

Mihail Andrian Cosmin iz Romunije je slavil v svoji kategoriji. Na odru so bili fantje v manjšini.

Christina Magrin je osvojila glavno lovoriko, zapela pa je pesem Bridge over troubled water.

VRTIMO GLOBUS

Justin Bieber že povsem izčrpan

Justin Bieber (23) je odpovedal nadaljnje koncerte svoje svetovne turneje. Kot razlog je navedel nepredvidene okoliščine. Njegov predstavnik razloga ni navedel, je pa poudaril, da ima pevec rad svoje oboževalce in jih ni želel razočarati. Po nekaterih virih naj bi bil preveč izčrpan za nadaljevanje turneje. Bieber je na poti že šestnajst mesecev, nastopil je na šestih celinah v več kot sto petdesetih šovih.

Tatovi obiskali dom Hilary Duff

Tatovi so vlomili v dom ameriške igralke **Hilary Duff (29)** in se okoristili za več sto tisoč dolarjev. »To je za vsakega stresna in strašna izkušnja, toda Hilary je vesela, da so njena družina, hišni ljubljenčki, osebje in hiša v redu,« je povedal njen predstavnik, ki pravi, da se njena varnostna ekipa ukvarja z incidentom. Igralka je bila v času ropa s sinom na obisku pri nekdanjem možu v Kanadi.

Umrla soproga Franka Sinatre

V enaindevetdesetem letu starosti je umrla **Barbara Sinatra,** soproga legendarnega pevca Franka Sinatre. Umrla je naravne smrti po nekajmesečnih zdravstvenih težavah. V zadnjih trenutkih je bila obdana z družino in prijatelji. Sicer pa se je gospa Sinatra pred poroko s slavnim pevcem, ki je umrl leta 1998, ukvarjala z manekenstvom in nastopala v šovih. Za seboj je pustila sina iz prvega zakona.

Zakonca prvič skupaj snemata film

Zakonca **Sofia Vergara (45)** in **Joe Manganiello (40)** v New Yorku snemata prvi skupni film z naslovom Stano in Queens. Film govori o možu, ki je zaradi napake v mladosti ostal brez košarkarske kariere in svoje ljubezni ter se po sedemnajstih letih življenja v zaporu vrne v Bronx. Kakšni sta njuni vlogi, zaenkrat ni znano.

Najboljše burgerje v Kranju streže Maja Peklenik. Prihaja z Mlake in je dijakinja Škofijske klasične gimnazije. Privoščila si je že dopust v Biogradu, zdaj pa jo čaka delovno poletje. Če ima kaj prostega časa, najraje poprime za knjigo in se potopi v svet zgodb. / Foto: Tina Dokl

Rdeča zvezda!

K pisanju me je spodbudil nastop slovenceljke pred nedavnim v Ljubljani. Komunisti so pod rdečo zvezdo ob koncu druge svetovne vojne izšli kot zmagovalci. Bilo bi zanje zelo veličastno, če ne bi prav komunisti pod rdečo zvezdo skupaj s fašisti pod kljukastim križem povzročili druge svetovne vojne s tem, ko so (dve pošasti) skupaj napadli Poljsko. Tudi naši komunisti pod rdečo zvezdo so bili ob napadu fašistov na Kraljevino Jugoslavijo 6. aprila 1941 kolaboranti fašistov.

Ko je Hitler 26. aprila obiskal Maribor, so mu naši komunisti družno s 'folksdojčerji' in drugimi simpatizerji navdušeno vzklikali in ga častili. Prav na isti dan 26. aprila 1941 so se v Vidmarjevi vili v Ljubljani sestali komunistična in druge stranke ter ustanovili Protiimperialistično fronto (PIF). Torej 27. aprila 1941 ni bila ustanovljena Osvobodilna fronta (OF), kakor so nas nekoč učili in še danes učijo narobe šolani učitelji. Predlagam, da se dela prosti dan 27. april ukine in preimenuje v dan lažnivega kljukca.

Na prvomajski paradi 1941. leta v Trbovljah so skupaj paradirali fašisti in komunisti. Še en dokaz več, kdo je bil pravi kolaborant fašistov.

Veliko prijateljstvo (kolaboracija) se je končala 21. junija 1941, ko sta se dva največja krvnika (Stalin in Hitler) spopadla in je nato imperializem podprl rdečo zvezdo do zmage (beri svobodni svet). Takrat se je tudi pri nas šele začel upor proti okupatorju, v katerem je sodelovalo več zavedenih Slovencev nekomunistov kakor 'ta rdečih'.

V uporu so levji delež prispevale kmetije, ki so oskrbovale partizane s hrano in ostalim. Ko so 4. avgusta 1941 padli prvi partizani pod Storžičem, so bili oboroženi s puškami, ki jim jih je priskrbel moj oče, ki niti slučajno ni bil komunist.

Moja mama (tična) je vedno rekla, mi smo pomagali ljudem. Rdeča zvezda je bila iz dneva v dan bolj krvavo rdeča predvsem zaradi komunistične revolucije, nato povojnih pobojev in nasilja nad drugače mislečimi.

Na kmeta, ki je med vojno dal praktično vse, kar je imel, je povojna komunistična oblast čez noč pozabila, še več, na vsak način ga je hotela uničiti: odvzem zemlje, obvezna oddaja lesa, mesa, mleka in siljenje kmetov v obdelovalne zadruge. Nikoli ne bom pozabil, kako sem deset let star otrok vlekel žago, ko smo sekali les za obvezno oddajo. Ko sva les pripeljala s konjema v dolino (na Slap v tovarno Lepenka Tržič), je mama za kubični meter prejela 500 dinarjev in s tem denarjem kupila en kilogram sladkorja na črnem trgu (za kmeta ni bilo živilskih kart).

Danes, 26 let po osamosvojitvi, še vedno capljamo za evropskimi državami predvsem zato, ker se takrat nismo osvobodili komunizma. Naš delavec dela komaj za tretjino evropske plače. Verjemite mi, poznam razmere, saj sem bil tri leta zaposlen v Avstriji. Nič niso pametnejši od nas, še manj pridni, poznajo red, ki velja za vse enako brez privilegijev, tudi njihovi 'brambovci' so morali utihniti in dati prednost razvoju in napredku.

Kaj pa pri nas? Najbolj rovarijo tisti, ki so se pred 26 leti osamosvajali s figo v žepu.

Znesek, ki gre v sto tisoče evrov letno, dajemo davkoplačevalci tistim privilegiranim za vrednote zato, da eni in isti hodijo na njihove prireditve (beri od golaža na golaž) in s tem podaljšujejo sprtost in sovraštvo med državljani.

Tudi dr. France Bučar ni dovolil, da se obsodi komunizem rekoč: samo preko mojega trupla. On je že vedel, zakaj. Njegovo dveletno delovanje v UDBI ob koncu in po vojni ni bilo tako nedolžno, prav gotovo ni lupil krompirja.

Če je bil takrat, ko je Kokrški odred zverinsko umoril zakonca Hribar z gradu Strmol politkomisar odreda, naj ugotovijo zgodovinarji. Priča, da je to gnusno delanje storil Kokroški odred, je bila ga. Vilma, takrat in po vojni zaposlena v gradu Strmol, prispevek je pred leti izhajal v Gorenjskem glasu.

Prav zaradi rdeče zvezde je bilo po svetu umorjenih in pobitih na milijone in milijone ljudi, zato je skrajni čas, da se obsodi in da gre na smetišče zgodovine. Z njo pa vsi tisti, ki jo še častijo.

Samo v letošnjem letu nas je nesposobna vlada zadolžila za dodatni dve milijardi (beri dva tisoč milijonov), še en dokaz več, da vse to, kar počnejo rdečezvezdniki, ne pelje nikamor. Zadolžili in razprodali nam bodo tako željno lastno državo Slovenijo.

Treba se bo že enkrat za vselej odločiti, ali bomo še kar naprej kot hlapci hodili (beri capljali na mestu) za rdečo zvezdo ali se odločili za normalno pot blaginje in napredka skupaj z narodi Evrope.

Vsi vi, častilci rdeče zvezde, ste zadrti starokopitneži, zavirate normalni razvoj države Slovenije, povzročate državi nepotrebne stroške in ustvarjate napetosti med ljudmi.

Najbolj skrb vzbujajoča (in žalostna) je izjava slavnostnega govornika v Dražgošah, da ne potrebujete sprave.

Joža Meglič-Tič

Pismo županu Bleda

Kam drugam, če ostane samo nedeljski popoldan. Na Bled seveda.

Kolona jeklenih konjičkov se je začela kopičiti že na samem izvozu z avtoceste v Lescah. Nihče se ni pritoževal, kljub temu da smo proti cilju lezli po polžje. Končno na cilju. Napasli smo oči in napolnili želodčke za ceno 45 evrov.

Z nama je potoval šestletni fantič, ki pri svoji starosti in domišljiji tudi rad sanja o dinozavrih. Izkoristili smo priložnost in se nazaj grede ustavili še v parku otroških sanj. Presenečenje; na parkirnem prostoru samo trije avtomobili, z našim vred. Ob jezeru pa gneča, da je bil pravi loterijski zadetek za parkirno mesto. Kako je to sploh mogoče, saj je bilo samo nekaj kilometrov stran pravo mravljišče ljudi vseh starosti. Prepričan sem, da je bilo med njimi veliko kratkohlačnikov, ki bi bili raje v svetu pražival, kot pa da so se »morali« čuditi blejskim lepotam!

Odgovor je bil jasen tisti trenutek, ko sem kupil tri vstopnice. Ja, gospod župan, 45 evrov za dva odrasla in enega otroka (18+18+9=45). Bravo blejskim občinarjem, ki se strinjajo s tako politiko in odganjajo, pravzaprav prikrajšajo veliko otrok, staršev, dedkov in babic. Lastniku parka bi že zdavnaj morali stopiti na prste – očitno ima predolge. Na lastne oči sem videl več avtomobilov različnih registracij, ki so se odpeljali takoj, ko so videli cenik vstopnic … So znali obrazložiti otrokom, zakaj ne bodo mogli doživeti obljubljenih sanj? Verjetno so jim povedali, da je tu zelo nevarno, kajti že na vhodu čakajo tatovi!!

Spoštovana siva eminenca Bleda, naj vam povem, če še ne veste, da si vsi takih vstopnin ne morejo privoščiti, pa naj bodo domači ali tuji obiskovalci!!

Svoje današnje gorenjske izkušnje sem zaupal znancem, ki so mi takoj povedali, da je za podoben obisk parka v Volčjem potoku treba odšteti 7,5 evra na odraslega, 6,5 evra na upokojenca in 4 evre na otroka. Družinska karta pa znaša 20 evrov. Oglejte si konkurenčni cenik! Po potrebi si nataknite očala! Matematika vam bo povedala, da delate sami sebi škodo. Moralno pa ponižujete otroke, starše, stare starše. Pomislite na prihodke, veliko njih, in kakšen je račun za nekaj ur Vašega Bleda.

Upam, da se bodo enkrat vremena zjasnila tudi zainteresiranim.

Vladimir Ahlin-Premetovc

Nadaljuje se gradnja pločnika Loka–Kovor

Tržič – V teh dneh so se na odseku občinske ceste Loka–Kovor začela gradbena dela, Občina Tržič namreč nadaljuje z gradnjo pločnika. V času gradnje bo promet nekoliko oviran, promet bo potekal izmenično enosmerno, dela se bodo predvidoma zaključila na začetku oktobra. Voznike pozivajo, da upoštevajo postavljeno prometno signalizacijo.

Državno prvenstvo v ročni košnji

Moravče – S četrto tekmo se jutri v Moravčah zaključuje državno prvenstvo v ročni košnji. Razglasili bodo državne prvake v posameznih kategorijah. Predstavila se bo tudi reprezentanca, ki bo v avgustu odpotovala v Švico na evropsko prvenstvo.

Obnova na Brdu

Brdo – Vlada je ta teden na dopisni seji v veljavni načrt razvojnih programov 2017–2020 uvrstila dva nova projekta, in sicer prenovo gradu Brdo ter obnovo in dozidavo hotela Brdo. Na Brdu bo namreč potekala večina dogodkov ob predsedovanju Slovenije Svetu EU leta 2021.

Ob svetovnem dnevu hepatitisa

Ljubljana – Danes je svetovni dan hepatitisa, v UKC Ljubljana je v minulih dneh že potekala akcija testiranja na okužbo z virusom hepatitisa C. Sicer se na Kliniki za infekcijske bolezni in vročinska stanja UKC Ljubljana lahko vsakdo anonimno, brezplačno in brez napotnice testira na okužbo z virusoma hepatitisa B in C vsak ponedeljek med 12. in 14. uro. Letošnja novost je interaktivna aplikacija o virusnih hepatitisih (http://hepy.mf.uni-lj.si), ki poleg informacij o značilnostih virusnih hepatitisov in tveganju za okužbo vključuje tudi nasvete o varnem vedenju.

V Angliji

Spomini na vojne dni (4)

Franc Uršič

Previdno sem prišel do samotne francoske hiše, kjer sta me dva stara zakonca skrila ter mi dala kruh in mleko. Bilo je okrog trinajste ure. Izmučen in v strahu, da sem komaj 200 m stran od bivše nemške čete, oborožen samo z bajonetom in krušno torbico v kateri sem imel osebno lastnino, sem strmel v stopnice, ki so vodile v moje skrivališče. Počasi sem zapadel v dremavico in končno trdno zaspal.

Zavezniški vojak

Po dobri uri me je prebudil črnopolti ameriški vojak, ki me je sunil s cevjo brzostrelke »džonson« ter mi vzel torbico in bajonet. Ukazal mi je z brzostrelko in kretnjami, da moram po stopnicah na plano, kjer sem se znašel med ameriško izvidnico. Počutil sem se nebogljenega med tujimi vojaki in ponavljal, da nisem Nemec. Vodja izvidnice je nekako razumel Jugoslovan s pomočjo tolmačev in moja usoda je bila zapečatena. Dobil sem vse svoje nazaj, razen bajoneta, ponudili so mi cigarete in čokolado ter ukazali, da naj grem z njimi.

Namenili so se proti kolovozu, ki ga je branila težka strojnica in od koder sem ubežal Nemcem. Opozoril sem jih na nevarnost, da smo ubežali nazaj proti skednju, kjer sem se skrival in nato proti nekim kamnolomom in še naprej izven potov, da smo prispeli v njihovo tankovsko enoto.

Okrog pol petih popoldne se je začela strašna borba, kjer so imeli sedem mrtvih in sedemnajst ranjenih vojakov, zajeli pa so okrog osemdeset nemških vojakov. Jaz nisem bil njihov ujetnik, bil sem že zavezniški vojak. 29. 7. 1944, čeprav sem uradno to postal šele 3. 11. 1944 s podpisom v Edinburgu na Škotskem in oblečen v novo angleško vojaško uniformo. V tankovski enoti sem ostal še tri noči, potem pa sta me vodja izvidnice in temnopolti šofer v džipu odpeljala proti pristanišču Cherbourg.

Po slovesu z ameriškim vojakom so me Angleži popolnoma samega zaprli v trajektno dvorano s tremi železniškimi tiri v širino in sto metrov v dolžino. Po nekaj urah je trajekt zaplul v morsko ožino, ki je bila tako valovita, da sem ležal in se držal za železniški tir, da me ni premetavalo. Zbudil sem se v šotorski bolnici, locirani na hipodromu Epsom ob Londonu. V bolnici sem ostal do 16. 9. 1944, kako in kdaj pa sem v njej pristal mi ni znano, ker sem bil tako bolan. Po ozdravitvi so me odpeljali v London na železniško postajo, od koder sem se v oblazinjenem kupeju pripeljal 17. 9. 1944 v Edinburgh na Škotskem, kjer sem se v kraju Woodhously pridružil ostalim Slovencem, več kot 1500 nas je bilo, ki smo bili vojni ujetniki. V taboriščni kuhinji sem imel znanca iz Kamnika Ivana Debevca, ki je bil nekoč krojač. V času, ki sem ga preživel v taborišču sem se rad javljal, da sem šel pomagat kmetom spravljat krompir. Angleški vojaki so hitro dojeli, da smo prebežali na njihovo stran, ker se nismo hoteli bojevati za Nemce, ki so nas prisilno mobilizirali, zato so nam izkazovali prijateljstvo, nam dajali priboljške in cigarete in obljubljali, da se bomo kmalu vrnili domov v Jugoslavijo.

V partizanih

Nekega dne so prišli v taborišče jugoslovanskih oficirjev in novačili prostovoljce za vključitev v vojsko. Govorili so o belem ali koruznem kruhu. Bel kruh je pomenil pot na italijansko bojišče in za kralja v četniško vojsko, koruzni kruh pa za pot v Jugoslavijo. Nekdo izmed nas ujetnikov je zavpil: »Fantje, če človek ves svet obteče, najboljši kruh doma se peče, zato naj bo koruzni!« Tako sem s podpisom posebne pogodbe, 3. 11. 1944 stopil v borbo za domovino in partizanstvo in prejel vojaško uniformo in opremo.

V začetku decembra 1944 so nas zavezniki prepeljali v Neapelj, od tam pa v Gravino, kjer se nam je pridružilo večje število primorskih Slovencev, ki so prišli tja iz Italije, južne Francije in Alžirije, bodisi kot bivši mobiliziranci v italijanski vojski, bodisi kot bivši interniranci v fašističnih koncentracijskih taboriščih.

Tuji turisti o Gorenjski

Po mnenju tujih turistov je Gorenjska zelo lepa, domačini pa dovolj dobro govorijo angleško, da se z njimi lahko sporazumejo.

Manca Perdan

Bled – Bled je ena bolj obiskanih turističnih točk na Gorenjskem. Že zastoj na cesti Lesce–Bled o tem lahko pove veliko. Tam se vije dolga kolona vozil s tujimi registracijami in tudi na parkiriščih ni nič drugače. Sprehod ob jezeru je obarvan z govorico raznih jezikov, od nemščine, italijanščine, nizozemščine do angleščine, hrvaščine in še bi lahko naštevali. Zanimalo pa me je, kaj tuji turisti menijo o počitnikovanju pri nas, zlasti na Gorenjskem.

Očarana nad vrtovi, razočarana nad cestami

Bob in Deb Bowers iz Pensilvanije, ene od ameriških zveznih držav, sta v Slovenijo pripotovala prvič. Nastanjena sta na Bledu, pri Hani Stevič, ki je bila na izmenjavi v Ameriki in sta bila njena gostitelja. Pred prihodom v Slovenijo sta bila še na Norveškem, v Franciji in v Benetkah. To je bil njun zadnji dan pred odhodom domov in nad našo deželo sta navdušena. Zadrževala sta se večinoma na Gorenjskem – bila sta v Planici, na Vršiču, na Jezerskem, v Kranju. Bob je povedal, da mu je pri vseh obiskanih evropskih mestih všeč to, da so sredi mesta trgi in polno kavarn, kjer ljudje lahko sedijo, klepetajo in uživajo, pri njih doma pa tega ni. Prav tako sta bila očarana nad vrtovi, saj ima vsaka hiša ali zelenjavni vrt ali sadna drevesa ali vsaj rože. Tudi tega pri njih ni, saj zemlja ni primerna za vzgajanje takih rastlin, je povedala Deb. Presenečena pa sta bila nad našimi cestami, ki so po njunih besedah zelo, zelo ozke. Poskusila sta tudi tradicionalno slovensko hrano, ki se jima je zdela odlična, najbolj pa sta bila očarana nad pokrajino, ki je bolj čudovita, kot sta pričakovala. Povedala sta, da imajo tudi v Pensilvaniji jezera in gore, ki pa po njunem mnenju niso tako lepe kot naše. Povedala sta, da je lepo in osvežujoče tudi to, da pri nas vsi znajo angleško oziroma znajo vsaj toliko, da so se lahko sporazumeli.

Narava lepa, ljudje prijazni

Lisette in Dirk Haasnoot iz Nizozemske sta s sinovi Lucasom, Rubenom ter Boazom nastanjena v kampu Šobec. Lani so dopustovali v Avstriji, kjer so slišali, da je Slovenija zelo lepa, zato so se odločili, da jo letos prvič obiščejo. Tako bodo letos pol dopusta preživeli pri nas, pol pa pri naših severnih sosedih. To je bil šele njihov drugi dan počitnikovanja in Bled je bil prva stvar, ki so si jo ogledali. Za naslednje dni načrtujejo še ogled drugih okoliških znamenitosti ter sprehod po Triglavskem narodnem parku. »Narava tu je zelo lepa, ljudje so prijazni. Če kaj potrebuješ, z veseljem pomagajo,« je povedala Lisette in dodala, da je fino tudi to, ker skoraj vsak zna angleško vsaj toliko, da jih usmeri na pravo pot. Njihovo dopustovanje na Gorenjskem pa otežuje razumevanje tabel in znakov. Pravijo, da bi moralo več napisov biti v angleščini ali vsaj v nemščini. Bili pa so zelo zadovoljni, ko so na parkomatu na parkirišču na Bledu zagledali angleška navodila, so se pošalili.

Pričakovali manj prometa

Sestri Elizabeth in Amanda Sasewski sta zjutraj prileteli iz New Yorka, si najprej malo ogledali prestolnico, nato pa se z vlakom odpravili na Bled, kjer imata rezervirano prenočišče. V Sloveniji sta prvič, zanjo pa sta se odločili, ker je na internetu na mnogih straneh navedena kot ena lepših dežel v tem delu Evrope. Načrtujeta ogled Blejskega vintgarja ter preživeti nekaj dni okoli Triglava, za ostale izlete se bosta odločali sproti. Svojo pot bosta po Gorenjski nadaljevali na Krasu in nato še na Hrvaškem. »V resnici je še bolj zeleno, kot sem pričakovala, tudi voda je zelo čista,« je o Gorenjski povedala Elizabeth. Presenečeni pa sta bili nad prometom, saj sta mislili, da ga bo manj. Do sedaj ju je zelo očarala vožnja z vlakom, arhitektura ter vasice v naših gorah in hribih. »Za enkrat tu ni ničesar, kar bi me odvrnilo, da bi se še kdaj vrnila,« je povedala Amanda.

Deb in Bob Bowers iz Pensilvanije

Elizabeth in Amanda Sasewski in New Yorka

Trg pod gradom kmalu nared

Škofja Loka – Gradbeni delavci v Škofji Loki dokončujejo obnovo Trga pod gradom, kot se po odločitvi občinskega sveta zdaj tudi uradno imenuje. Odprli ga bodo prvi teden septembra in bo v prihodnje prizorišče letnih in zimskih dogodkov.

Trg pod gradom bo kmalu dograjen. / Foto: Primož Pičulin

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 29. 7.
18.25, 20.20 DUNKIRK
13.00, 15.30, 18.00, 20.30 VALERIAN IN MESTO TISOČERIH PLANETOV
20.45 NEKOČ V MESTU VENICE
16.00 SPIDER-MAN: VRNITEV DOMOV
14.00 AVTOMOBILI 3, sinhro.
18.40 OBALNA STRAŽA
16.20 PIRATI S KARIBOV: SALAZARJEVO MAŠČEVANJE

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 29. 7.
17.20, 20.00, 22.40 VALERIAN IN MESTO TISOČERIH PLANETOV
18.30, 21.10 VALERIAN IN MESTO TISOČERIH PLANETOV, 3D
18.20, 20.50 DUNKIRK
15.50, 20.20 NEKOČ V MESTU VENICE
15.30 VOJNA ZA PLANET OPIC
18.10 VOJNA ZA PLANET OPIC, 3D
15.30 DRUŽINSKA BANDA
20.30 SPIDER-MAN: VRNITEV DOMOV
14.10, 16.20 AVTOMOBILI 3, sinhro.
16.00, 22.15 OBALNA STRAŽA
17.50 PIRATI S KARIBOV: SALAZARJEVO MAŠČEVANJE

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 28. 7., in sobota, 29. 7.
19.00 VALERIAN IN MESTO TISOČERIH PLANETOV, 3D

Nedelja, 30. 7.
20.00 VALERIAN IN MESTO TISOČERIH PLANETOVK

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Rekordna ribiška sezona

Ribiči in turistični delavci so z dosedanjo ribiško sezono zadovoljni, saj beležijo rekorden obisk. Ocenjujejo, da se poznajo promocijske aktivnosti na sejmih v tujini.

Andraž Sodja

Ribčev Laz – »Letošnje leto je po obisku ribičev rekordno, prednjačijo pa predvsem Angleži, Švedi oziroma Skandinavci na splošno ter Nemci in Italijani. Praktično so zasedene reke po celi Sloveniji. Kar se tiče prodanih ribiških dovolilnic, točne številke nimam, vendar smo jih do sedaj prodali vsaj 25 ali 30 odstotkov več kot v istem obdobju lani,« je dejal tajnik in čuvaj Ribiške družine Bohinj Marko Gradnik, ki ocenjuje, da se poznajo vse promocijske aktivnosti in udeležba na sejmih v tujini.

Z rezultati so zadovoljni tudi v Turizmu Bohinj, zanje so namreč ribiči ena najpomembnejših ciljnih skupin, kot eno od osrednjih šestih dejavnosti pa je bilo ribištvo posebej omenjeno tudi v sklopu destinacije Julijske Alpe. »Za nas so turistične aktivnosti, povezane z ribištvom, eden najpomembnejših turističnih produktov, s katerim želimo turistično sezono raztegniti v spomladanski in jesenski čas. V ta namen že vrsto lep pripravljamo visoko kvalitetne produkte, eden od takih je na primer tradicionalni festival muharjenja, ki se bo letos v Bohinju odvijal že osmič,« pravi direktor Turizma Bohinj Klemen Langus. Festival muharjenja bo potekal med 23. septembrom in 1. oktobrom, znova pa bo postregel z vrsto izobraževalnih in promocijskih aktivnosti, od izmenjave mnenj in izkušenj ob vezanju muh, muharjenja na izbranih rekah, od Save Bohinjke, Soče, Idrijce do Savinje, predvajanjem filmov o ribolovu, predstavitve starodavnega japonskega muharjenja tenkara in drugo.

Kot je še dodal Langus, z Ribiško družino Bohinj izjemno dobro sodelujejo, saj aktivnosti usmerjajo predvsem v trajnostne oblike turizma, torej tudi v spodbujanje varstva narave, kjer tudi ribiči igrajo osrednjo vlogo. Skupaj pa nastopajo tudi na specializiranih sejmih za ribištvo in muharjenje po vsej Evropi, z dvema projektoma s področja ribištva pa se bo Turizem Bohinj še letos prijavil tudi na razpise Ribiškega sklada.

Rekordno ribiško leto v Bohinju / Foto: Gorazd Kavčič

Nogomet igrajo tudi poleti

Nogometni klub Velesovo v poletnih mesecih organizira brezplačno vadbo nogometa. Ne ustavi jih niti slabo vreme. Med nogometaši tudi dekleta.

Aleš Senožetnik

Velesovo – V poletnih mesecih, ko v klubih ni treningov, Nogometni klub Velesovo dvakrat tedensko organizira nogometne urice za fante in dekleta. Navdušenih mladih nogometašev niti slabo vreme ne ustavi. Kljub dežju jih je v času našega obiska kakšnih 15 vseeno zavzeto brcalo žogo. »V dežju še raje igram kot v soncu. Sproščen trening imamo, ker pa smo tukaj različnih starosti, lahko starejši mlajšim še malo pomagamo, včasih pa se tudi mi od njih česa novega naučimo,« pravi 16-letni Jan Markelj, ki se redno udeležuje nogometnih uric. Med udeleženci pa je vselej tudi nekaj deklet. V NK Velesovo so namreč daleč naokoli znani tudi po dobrem delu z nogometašicami. Dvaindvajsetletna Laura Slemc sicer igra v članski ekipi, v poletnem času pa pomaga pri treningu mlajših deklet. Kot pravi, jih v poletno sproščenem vzdušju trenira med pet in deset. Ena izmed njih je tudi 12-letna Ines Rozman, ki trenira že štiri leta. »Nogomet mi je všeč, rada igram, pa vse več deklet ga trenira, tako da to ni več samo fantovski šport,« pravi Ines.

»Nogometne urice obiskuje okoli dvajset fantov in deklet, ki tako dvakrat tedensko igra nogomet in se zabava,« pravi trener Uroš Beton, sicer vodja mladinskega programa v NK Velesovo.

Dvakrat tedensko se lahko otroci in mladostniki udeležujejo nogometnih uric v Velesovem.

Pogoj je veselje do nogometa

»Edini pogoj je veselje do nogometa, drugo znanje ni tako pomembno. Načeloma so urice namenjene mladim med šestim in 15. letom starosti, a se nam pridružijo tudi starejši. Večinoma so domačini, dobrodošli pa so tudi otroci iz drugih občin,« pravi predsednik kluba Darko Klinc. Urice so namenjene mladim, ki že trenirajo, da vzdržujejo svoje znanje in kondicijo tudi v poletnih mesecih, ko pravih treningov ni, pritegniti pa želijo tudi mlade, ki bi se šele začeli ukvarjati z nogometom, zato so dobrodošli prav vsi.

S čolnom po Zbiljskem jezeru

Zbiljsko jezero je umetno jezero, nastalo leta 1953 po zajezitvi Save ob izgradnji hidroelektrarne Medvode. Uveljavilo se je kot turistično središče, ki ponuja možnosti čolnarjenja, posedanja ob jezeru, opazovanja labodov ...

Maša Likosar

Zbilje – Zbiljsko jezero je privlačna točka za turiste, predvsem ob koncu tedna se lokal na obrežju napolni do zadnjega kotička. Predsednik Turističnega društva Zbilje Iztok Pipan je v tem času na dopustu, zato smo se za informacije obrnili na upravitelja čolnarne in reševalca iz vode Bojana Tratnjeka. Kot je dejal, je prav čolnarna zelo pomembna za društvo. Patent zbiljskega čolna je zaščiten, člani turističnega društva jih izdelujejo sami. Trenutno oddajajo štirinajst čolnov, poleg tega dve kolesi, tri supe in eko barko. Cena najema čolna znaša sedem evrov na uro. Poskrbljeno je za varnost, vedno je na pomolu prisoten nekdo, ki je usposobljen za reševanje iz vode. Društvo oddaja ob jezeru tudi manjšo kočo, kjer je možno pripraviti praznovanje rojstnega dne, prirediti piknik ali pa se enostavno zabavati. Žal pa ob jezeru ni mogoče kampirati ali postaviti šotora. V naslednjem letu nameravajo zgraditi pot okoli jezera, tako bo poskrbljeno za rekreacijo, saj bo pot dolga več kilometrov. Načrtujejo tudi postavitev stavbe, kjer bi imeli delavnico za izdelavo in popravilo čolnov.

Člani turističnega društva sami izdelujejo zaščitene zbiljske čolne. / Foto: Maša Likosar

Jezero zaradi alg ni najbolj primerno za kopanje, a predvsem domačini se kljub temu radi ohladijo v njem. Letos sicer alg še ni v preobilju, ker so jih lani precej pokosili, so pa v porastu, kar se vidi po zeleni barvi. Zaradi alg je na jezeru veliko labodov, ki se prehranjujejo z njimi in so zaradi tega močno koristni. Labodi so tudi popestritev za jezero, ljudje jih radi občudujejo, fotografirajo in hranijo s kruhom. Ob jezeru in na njem lahko vidimo še mnogo drugih živali, predvsem pa je bogato z ribami. Prevladujejo rdečeoke, pogosti so kleni, podusti, šarenke, ščuke in krapi. Na jezeru je dovoljen športni ribolov. Turistično društvo Zbilje je junija organiziralo dvodnevni dogodek z naslovom Pesem ob vodi. Nastopili so domačin Blaž Slavko Avsenik skupaj z ostalimi študenti s Konservatorija za balet in glasbo Ljubljana ter vokalna skupina Sorške Kresnice. Zadnji teden v avgustu pa bo ob Zbiljskem jezeru tradicionalna Zbiljska noč. Kot vsako leto tudi letos pričakujejo štiri do pet tisoč obiskovalcev. Na Zbiljski noči bodo nastopili Jan Plestenjak, Mambo kings in Jelena Rozga.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

IZOLA KOPALNI IZLET: 31. 7., 2. 8., 3. 8., 4. 8.; **MORJE: MURTER ALL INCLUSIVE:** 8.–15. 8., 15.–22. 8., 22.–29. 8., 26. 8.–3. 9., 2.–9. 9., 10.–19. 9., 12.–20. 9.; **DUGI OTOK POLNI PENZION S PIJAČO PRI OBROKIH:** 11.–18. 8.,18.–25. 8., 25. 8.–1. 9.; **MEDŽUGORJE:** 28.–30. 10.; **MANDARINE:** 6.–8. 10.,13.–15. 10.. **www.rozmanbus.si.**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLETI

Na Svete Višarje

Britof, Predoslje – Društvo upokojencev Britof Predoslje vabi na izlet na Svete Višarje, ki bo v sredo, 9. avgusta, z odhodom ob 7. uri. Prijave do zasedbe mest sprejema Tone Oblak po telefonu številka 04 20 41 633 ali 031 494 422.

Kolesarski izlet

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v torek, 8. avgusta, na kolesarski izlet Kranj–Škofja Loka–Medvode–Podreča–Kranj. Odhod bo ob 8. uri izpred nekdanje trgovske šole na Župančičevi ulici.

Na Pohod v Rogašovce

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 3. avgusta, na pohodniški izlet v Rogašovce na Goričkem. Odhod s posebnim avtobusom bo ob 7. uri izpred Globusa. Hoje bo približno tri ure, izlet je lahek, pohodniški. Vrnitev v Kranj je predvidena do 19. ure.

Na Planino pod Golico

Preddvor – Pohodniki Društva upokojencev Preddvor se bodo podali na pot v torek, 1. avgusta, na Planino pod Golico. Dobijo se ob 7. uri na grajskem dvorišču v Preddvoru, od tam se bodo z osebnimi avtomobili odpeljali do izhodišča.

PRIREDITVE

Anina nedelja na Sv. Joštu nad Kranjem

Kranj – Župnija Kranj Šmartin vabi v nedeljo, 30. julija, na Sv. Jošt nad Kranjem, na praznovanje Anine nedelje. Ob 10. uri bo v cerkvi sv. Jošta maša, po njej pa prijateljsko druženje pred Smučarskim domom. V obnovljeni kapeli Marije Snežne na Sv. Joštu pa bo maša na praznik Marije Snežne v soboto, 5. avgusta, ob 17. uri.

Gusarska zabava

Jesenice – Jutri, v soboto, 29. julija, bo od 15.30 do 18. ure na Kopališču Ukova Gusarska zabava. Za vesele gusarske dogodivščine bodo poskrbeli animatorji Vesele pande. Nekaj atrakcij zabave: velika napihljiva gusarska ladja s toboganom, največje lego kocke na svetu, hoja po vrvi čez bazen, ustvarjalne delavnice, gusarske igre brez meja, krst za prave gusarje, gusarska predstava za otroke in iskanje skritega zaklada. Vstopnine ne bo.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 29. julija, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Da bi bili vsi eno. Pogovor bo povezoval Zmago Godina.

OBVESTILA

Medgeneracijske prireditve

Kranj, Cerklje – V Medgeneracijskem centru Kranj bo danes, v petek, 28. julija, ob 18. uri družabni večer ob igri taroka. V torek, 1. avgusta, bo ob 9. uri vadba Z dihanjem do boljšega zdravja, ob 10.30 pa vesele urice angleščine. V Domu Taber v Cerkljah bo danes, v petek, 28. julija, ob 10.15 ustvarjalna medgeneracijska delavnica, v ponedeljek, 31. julija, pa bo ob 19. uri telovadba za vse generacije. Zbor bo v recepciji doma.

Napitki in obroki za poletne dni

Kranj – V ponedeljek, 31. julija, se bo ob 18. uri v poslovni hiši TELE-TV in GTV – Gorenjske televizije, Oldhamska cesta 1a, Jožica Ramšak z ostalimi soustvarjalci iz Prerojen.si predstavila kot kuharica. Skupaj z njo boste lahko pripravljali osvežujoče napitke in lahkotne obroke za vroče poletne dni. Več informacij lahko dobite po telefonu številka 041 289 632 (Jožica).

PREDSTAVE

Vaški učitelj

Rateče – Danes, v petek, 28. julija, bo pri Kajžnkovi hiši v Ratečah filmska projekcija v sklopu Filmskega festivala. Ob 21.30 bo na sporedu slovenski igrani film Vaški učitelj.

Upornik brez razloga

Jesenice – V Kolpernu na Stari Savi si v torek, 1. avgusta, v okviru Poletja na Stari Savi v Torkovi kinoteki ob 20. uri lahko ogledate film Upornik brez razloga. Vstopnine ne bo.

GG naročnine
E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

OTROCI NAS POTREBUJEJO
Povabljeni k solidarnosti!
Karitas
Zbiramo šolske potrebščine za 12.000 otrok v stiski. Darujete lahko s poslanim SMS sporočilom s ključno besedo ZVEZEK ali ZVEZEK5 na 1919 in darovali boste 1 ali 5 EUR.
Prispevajo lahko uporabniki Telekoma Slovenije, A1, Telemacha, Izimobila in T-2.
www.karitas.si
BREZPLAČNA OBJAVA

Nagrajenci nagradne križanke, ki je bila objavljena v Sotočju dne 14. julija 2017 z geslom: ALJAŽEVA POT OD DOMA DO DOMA, prejmejo knjigo Hči varuha spominov: **Jelka Sušnik** iz Medvod, **Marinka Kristanc** iz Smlednika in **Miha Topličar** iz Medvod.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu dne,11. julija 2017, je bila **Občina Škofja Loka**. Geslo križanke je bilo: MEDNARODNI CIKEL KONCERTOV. Izžrebani nagrajenci, ki prejmejo stekleničko za vodo in CD Škofjeloški pasijon, so: **Vilma Knific** iz Kranja, **Marija Kuralt** iz Cerkelj in **Mirko Poličar** iz Naklega.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu dne 14. julija 2017, je bil **Zavod za turizem in kulturo Kranj**. Geslo križanke je bilo: POLETJE V KRANJU. Nagrajenci: 1. nagrado: organizator za prtljažni prostor, ki ga podarja KIA, prejme **Leon Fic**, Gorenja vas, 2. in 3. nagrado: vstopnici za koncert Magnifica v Letnem gledališču Khislstein, pa prejmeta **Špela Marinšek**, Kropa in **Janez Likozar**, Kranj.

Nagrajencem čestitamo!

Alpetour vas obvešča, da tudi letos povezuje Gorenjsko in Ljubljano s Slovenskim in Hrvaškim primorjem vsak dan od junija do septembra.

Z AVTOBUSOM SE ODPELJITE IZ ŠKOFJE LOKE, KRANJA ALI LJUBLJANE V KRAJE SLOVENSKE IN HRVAŠKE ISTRE VSE OD KOPRA, PIRANA, PORTOROŽA DO POREČA, PULE ALI PREMANTURE.

Prevozi se izvajajo z udobnimi in klimatiziranimi avtobusi.

Dodatne informacije o voznih redih in cenah prevozov najdete na spletni strani **www.alpetour.si** ali na avtobusnih postajah.

Pošljite nam poletno razglednico s svojim imenom in priimkom in s pripisom »Z avtobusom na morje« na naslov: **Gorenjski glas, d. o. o, Bleiweisova cesta 4, 4000 KRANJ in si prislužite brezplačno povratno avtobusno vozovnico po izbiri. Nagrajenca bomo objavili v naslednji petkovi številki Gorenjskega glasa.**

Alpetour, PA d.o.o., Ulica Mirka Vadnova 8, 4000 Kranj

ALPETOUR Potovalna agencija

Part of Arriva – a DB company

Povratno vozovnico za vožnjo z avtobusom na morje prejme **Igor Sajovic** iz Kranja. Čestitamo! Za rezervacijo poti in ostale informacije se oglasite na najbližji Alpetourjevi poslovalnici na Jesenicah, Radovljici, Tržiču, Kranju, Škofji Loki ali Ljubljani.

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

ODDAM

V BLIŽINI Radovljice oddam 1-sobno stanovanje v hiši, delno opremljeno, tel.: 051/208-844 17002391

K3 KERN d.o.o. NEPREMIČNINE
Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
GSM 051/320 700,
E-pošta: info@k3-kern.si

IŠČEM

MOŠKI išče sobo ali garsonjero v Kranju ali okolici, mesečno plačilo –l -ahko pomagam pri različnih delih, tel.: 070/714-119 17002464

HIŠE

PRODAM

STAREJŠO, dvostanovanjsko hišo v okolici Podnarta in skuter Yamaha, odličen, tel.: 041/209-066 17002446

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta: info@fesst.si
Internet: www.fesst.si

POSESTI

PRODAM

ZAZIDLJIVO parcelo z odprto lopo 409 m², in parcelo 190 m², s stavbo 105 m², tel.: 051/611-253 17002436

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

SKLADIŠČE v Kranju na Kidričevi, 18 m², tel.: 031/549-008 17002441

domplan
Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, **F:** 04/20 68 701
M: 030 641 621, **I:** www.domplan.si
E: domplan@domplan.si
V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

FIAT Uno 1.0, letnik 1996, prevoženo 83.000 km, tel.: 041/847-500 17002440

OPEL Astra, letnik 1998, registrirana, v dobrem voznem stanju, tel.: 04/53-18-664 17002445

OPEL Corsa, registrirana, dobro ohranjena, resni kupci, cena po dogovoru, tel.: 031/430-884 17002448

OPEL Corsa 1.4 16 V, srebrna, let. 2008, 228.000 km, enyoj oprema, pravkar servis, 3.490 EUR, tel.: 040/567-544 17002454

SEAT Ibiza 1.9 diesel, letnik 2002, bele barve, registriran, tel.: 041/967-554 17002432

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od let. 2000 dalje. Ugrica Blaž, s.p., Drulovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857 17002223

GRADBENI MATERIAL

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 17002217

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

MEŠANA, jesenova in akacijeva drva, možna dostava, tel.: 041/672-704 17002447

SUHA bukova in mešana drva, lahko razžagana in z dostavo, tel.: 031/826-621 17002371

SUHA bukova drva, možna dostava, tel.: 04/25-03-043, 041/220-840 17002423

SUHA, metrska ali razžagana, bukova, hrastova in mešana drva, tel.: 031/635-437 17002438

SUHE smrekove, jesenove in jelševe plohe, tel.: 031/271-151 17002428

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

SVETLO furnirane vezane plošče dim. 90 x 13 x 1,8 cm in sprednje dele (fronte) kuhinjskega pohištva – lužen hrast, različnih dimenzij po več deset kosov, tel.: 041/582-166 17002459

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

ŠTEDILNIK, 2 plin + 2 elektrika, cena 100 EUR, in stol za tuš kabino, tel.: 04/25-61-960, 040/666-285 17002465

GLASBILA

IŠČEM

IŠČEM – prosim za klavirsko harmoniko, če jo kdo ima, da mi jo podari. Hvala, tel.: 041/419-888 17002426

HOBI

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936 17002220

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, strogi unikati, različne oblike, motivi, velikosti, izdelane po vaši ideji, tel.: 040/567-544 17002453

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

AGROIZBIRA Prosen Čirče nudi ugodno vse vrste rezervnih delov za program SIP, BCS, sedeže, olja, filtre, kose itd., Agroizbira Kranj, d.o.o., Smledniška cesta 17, 4000 Kranj, tel.: 04/23-24-802 17002178

ENOVRSTNI izkopalnik krompirja na vreteno, kardan Pottinger, ohranjen, tel.: 031/643-725 17002427

GUMI voz, cena po dogovoru, tel.: 040/883-870 17002439

KULTIVATOR z ježi in valjem, širina 210 cm, ugodno, tel.: 01/83-23-939 17002429

SAMOHODNI obračalnik 140 EUR, tov. gume 16 col, mešalec za beton, 1-osno prikolico, 200 EUR, tel.: 041/874-181 17002424

TROSILEC Tehnostroj s poviški za silažo in traktor Torpedo Deutz 75, tel.: 040/334-733 17002450

V AGROIZBIRI Prosen v Čirčah ugodno: akumulatorji Topla, Krpan, Duracell, 12 V 75 Ah, 100 Ah in 150 Ah, Agroizbira Kranj, d.o.o., Smledniška cesta 17, 4000 Kranj, tel.: 04/23-24-802 17002179

KUPIM

TRAKTOR, kiper prikolico in kosilnico, tel.: 031/500-933 17002206

PRIDELKI

PRODAM

DOBER domač dolenjski cviček, možna dostava, tel.: 051/806-921 17002461

JEČMEN za krmo, ugodno, tel.: 041/612-263 17002442

KROMPIR za krmo. Kmetija Matijovc - Jeglič, Podbrezje 192, tel.: 041/538-583 17002444

KUMARICE za vlaganje, Prebačevo 45, tel.: 031/247-805 17002412

LANSKI fižol češnjevec, ekološki, cena 3 EUR/kg, prebran, tel.: 031/274-317 17002435

MALINE, Markuta, Čadovlje 3, Golnik, tel.: 04/25-60-048 17002379

SEME enoletne trave, očiščene in dobro osušene, tel.: 064/253-700 17002466

STROČJI fižol – rumeni maslenec in krompir za krmo, tel.: 040/326-708 17002421

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

2 BIKCA ČB in simentalca, do 300 kg, tel.: 031/512-215 17002443

2 OVCI in 2 kozi za zakol ali nadaljnjo rejo, tel.: 031/772-549 17002422

2 TELIČKI, stari 14 dni, tel.: 041/938-163 17002462

BIKCA ČB in krmni krompir, tel.: 031/360-521 17002456

BIKCA križanca, starega 2 meseca in pol, tel.: 040/823-500, Bled 17002463

BREJE telice, krave in teleta, stare od 2 do 15 mesecev, možna dostava, tel.: 041/211-602 17002469

ČB brejo kravo v 8. mesecu, tel.: 031/292-072 17002449

JAGENJČKE za zakol ali nadaljnjo rejo, stare pol leta, tel.: 040/266-311 17002420

JAGNETA za zakol, tel.: 051/349-068 17002460

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave barve, pripeljemo na dom, tel.: 041/710-113 17002221

NESNICE – rjave, grahaste, črne pred nesnostjo. Brezplačna dostava na dom. Vzreja nesnic Svatina Tibaot Vanja, Babinci 49, Ljutomer, tel.: 02/58-21-401 17002437

PRAŠIČE domače reje, od 30 do 120 kg težke, tel.: 041/294-244 17002431

TELICE ČB, breje 8 mesecev, tel.: 041/910-611 17002451

TELICO CK LIM, staro 13 mesecev, pašna in eko reja, tel.: 031/693-847 17002470

TELIČKO simentalko, staro 4 tedne, tel.: 031/328-365 17002425

TELIČKO simentalko, staro 1 teden, tel.: 04/51-46-958 17002434

TELIČKO ČB, staro 14 dni, tel.: 041/357-944 17002452

VEČ bikcev simentalcev, starih od 3 do 4 mesece, tel.: 041/696-162 17002467

ZAJLJO po 1. kotitvi, cena 14 EUR, tel.: 051/819-044 17002455

KUPIM

ODKUP živine za Avstrijo - Kogler. Plačano v nekaj dneh – nove višje cene. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 17002208

OSTALO

PRODAM

SLAMO v okroglih balah, tel.: 031/585-345 17002457

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

ZAPOSLIMO voznika B kategorije v mednarodnem prometu. Marco's, d.o.o., Zg. Bitnje 245, Žabnica, tel.: 041/633-195 17002458

LOTO

Rezultati 60. kroga – 26. julija 2017
5, 10, 17, 22, 26, 36, 38 in 12

Loto PLUS: **2, 6, 24, 29, 34, 37, 39 in 26**
Lotko: **3 4 2 4 7 1**

Sklad 61. kroga za Sedmico: **1.260.000 EUR**
Sklad 61. kroga za PLUS: **1.420.000 EUR**
Sklad 61. kroga za Lotka: **560.000 EUR**

Če na vaše rolete in okenske police sedajo različni ptički, ki iščejo zavetje pred mrazom, boste s tem priročnikom lahko natančno določili, za katerega ptička gre. Pernati obiskovalci so prikazani v naravni velikosti, zato pri prepoznavanju skoraj ne more priti do pomot.

Cena knjige, ki je lahko tudi lepo darilo, je 9,90 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si Gorenjski Glas

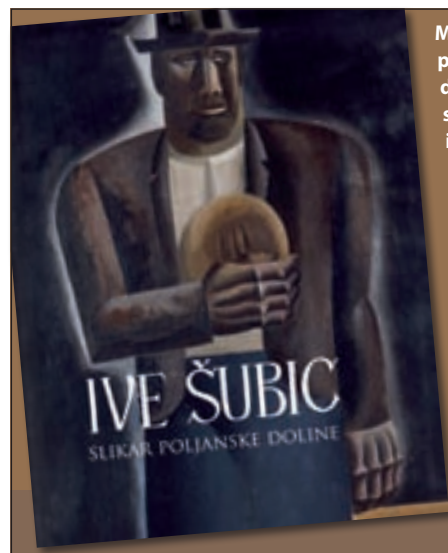

Monografija je prvo poglobljeno strokovno delo o slovenskem slikarju, grafiku in ilustratorju Ivetu Šubicu (1922 – 1989). K sodelovanju so bili povabljeni umetnostni zgodovinarji mlajše in srednje generacije, ki so na umetnikovo delo že lahko pogledali z neko časovno distanco in svežino. Knjiga prinaša šest strokovnih razprav.

Na teme, ki so si jih izbrali avtorji, je vezan tudi obširen korpus celostranskih reprodukcij v sredini knjige, ki loči strokovni del monografije od manj formalnega dela. Vse fotografije so delo Tomaža Lundra, ki je umetnikovo delo spremljal in dokumentiral od leta 1978 dalje.

Redna cena knjige je 50 EUR. Če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le 40 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si Gorenjski Glas

NIKAMED, d.o.o., Kidričeva c. 31, Kranj zaposlimo terenskega komercialista. Nudimo redno zaposlitev in dobre pogoje dela. Kontakt: Aleš Rogelj, tel.: 041/604-413 17002409

MANPOWER, d.o.o., Vodovodna 101, Lj., iščemo proizvodne delavce (m/ž) za delo v Kranju. Zaželena pripravljenost tudi za nočno in turnusno delo. Info in prijave na 01/56-00- 690 ali zaposlitev@manpower.si 17002433

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 17002218

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 17001830

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 17002328

BARVANJE napuščev in fasad do višine 25 m, z lastnimi dvigali – možna izposoja, ugodno. Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166 17002214

BELJENJE, glajenje sten, barvanje ograj, vrat, fasad in napuščev, antiglivični premazi proti plesni ter dekorativni ometi in opleski vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 17002059

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič nudi čiščenje in razrez cistern ter filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in stopnišč, tel.: 041/989-987 17002219

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, 041/557-871 17002181

KERAMIČARSTVO Janez Kleč, s.p., Milje 77, Visoko vam nudi kvalitetno in ugodno polaganje keramičnih ploščic in adaptacije kopalnic, tel.: 051/477-438 17001953

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtanje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419 17002222

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 17001950

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 17002216

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

VSA zakl. dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, zunanje ureditve, tlakovanje, barvanje, kitanje, ometi, Afrim Kryeziu, s.p., Komenskega 5, Kranj, tel.: 070/528-323 17002215

IZGUBLJENO, NAJDENO

IŠČEM

NA POBOČJIH Blejskega gradu se je 19. 7. zvečer izgubila enoletna črna psička pasme veliki koder, ki sliši na ime Ozi. Psička potrebuje redno veterinarsko oskrbo ušes. Najditelja prosiva, da pokliče Bojano na tel. 031/272-933. Nudiva nagrado. 17002408

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE raznovrstne, zanimive ponudbe, z vse države, različnih starosti. Mnogo je samskih fantov, gospodov … Hitra spoznavanja, 031/836-378, www.zau.si 17002182

RAZNO

PRODAM

UGODNO prodam bazen za kopanje, cca 4 m³ vode, iz poliestra, okrogle oblike, lahek, tel.: 041/294-985 17002430

IŠČEM

IŠČEM stare neuporabne pralne stroje, varilne aparate, pipe in železo, tel.: 070/385-956 17002468

GG naročnine
E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

Vsak letni čas prinaša svoje čare in darove. Avtorica je recepte razdelila glede na sestavine, ki so značilne za določen del leta. Na izbiro ponuja kopico domiselnih receptov za sladice, ki jih brez težav pripravijo tudi manj vešči peke. Spomladi se lahko poskusite v ustvarjanju jagodne sladice s kokosom, poleti borovničeve torte, jeseni kakijeve pene in pozimi rožičevega peciva...

152 strani; 210x 210 mm; mehka vezava
Cena knjige je

16 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

ZAHVALA

V 92. letu se je od nas poslovil oče, stari oče, brat, stric in tast

Anton Naglič

po domače Udamovčev Tone z Zgornje Bele

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in sv. maše. Iskrena hvala sodelavcem podjetij Iskra ISD – Plast, IOTC in Avto Močnik. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lep pogrebni obred, cerkvenim pevcem in pogrebni službi. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: sinova Marko in Tomaž ter hčerka Urška z družinama

ZAHVALA

V 94. letu nas je zapustil oče in dedek

Jože Centa

iz Kranja

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in prijateljem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi osebju Doma upokojencev Kranj za dolgoletno oskrbo. Iskrena hvala vsem, ki ste ga obiskovali v DUK, in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hčerka Tatjana in vnuki Dan, William, Marko in Maiya

ZAHVALA

V 95. letu se je poslovila draga mama, stara mama in prababica

Marija Tušek

p. d. Mesarjeva Marica iz Selc

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darove za sv. maše, molitve in spremljanje na njeni zadnji poti. Hvala g. Damjanu Proštu za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem za ganljivo petje ter pogrebni službi Navček. Posebna hvala dr. Habjanu, sestri Valeriji in patronažni službi.

Vsi njeni
Selca, julij 2017

OSMRTNICA

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.

V neizmerni žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je v 85. letu starosti za vedno zapustila naša draga

Jožefa Finžgar

s Kokrice

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, 30. julija 2017, ob 14. uri na pokopališču Kokrica. Žara pokojnice bo na dan pogreba od 9. ure dalje v tamkajšnji poslovilni vežici.
Ohranimo drago pokojnico v lepem spominu.

Žalujoči vsi njeni
Kokrica, 22. julija 2017

Ko pošle so ti moči,
zaprl trudne si oči.
In čeprav spokojno spiš,
z nami še živiš.

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustil

Janez Ziherl

po domače Boštkov Janez iz Srednjih Bitenj

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem za vse tolažilne besede, izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala osebju Splošne bolnišnice Jesenice – Kardiološki oddelek intenzivne nege za ves trud, gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem za ganljivo zapete pesmi, izvajalcu Tišine ter pogrebnemu zavodu Komunala Kranj za organizacijo pogreba. Posebna zahvala gasilskim društvom ter gasilcem PGD Bitnje za častno stražo in ganljive poslovilne besede slovesa.
Iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči vsi njegovi
Srednje Bitnje, 26. julija 2017

ZAHVALA

Oko zaprem,
v spominu vedno znova te uzrem,
nikjer te ni in to boli.
Spomin na tebe večno bo živel,
nikoli zares od nas ne boš odšel.

Z žalostjo v srcu smo se mnogo prezgodaj poslovili od našega dragega moža, očeta, dedija, brata in strica

Marjana Grosa

iz Stražišča pri Kranju

Ob zadnjem slovesu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena pisna in ustna sožalja, besede tolažbe. Hvala za cvetje in sveče, pevcem za lepe pesmi in trobentaču. Hvala vsem, ki ste ga spoštovali, imeli radi ter ga v velikem številu pospremili na njegovo zadnjo pot.

Pogrešali ga bomo: žena Sonja, sin Sašo s Petro, hčerka Marja z Gregorjem, vnukinje Lara, Lučka in Neli ter sestri Irena in Zlatka

Anketa

Z dopusta le z lepimi spomini

Aleš Senožetnik

Čas dopustov je po navadi povezan z oddihom in prijetnimi spomini. A kdaj pa kdaj jo dopustnikom vendarle zagodejo tudi večje ali manjše neprijetnosti. O slabih izkušnjah smo povprašali mimoidoče na kranjskih ulicah.

Foto: Gorazd Kavčič

Nedeljko Boškan, Kranj:

»Na dopust navadno hodim v lastni režiji na slovensko obalo in do sedaj sem imel vedno samo pozitivne izkušnje, tudi letos sem se že vrnil z Obale in tudi tokrat je bilo super.«

Aleksandra Šefran, Kranj:

»Nikoli še nisem imela slabe izkušnje na dopustovanju. Morda le sama nisem tako zahtevna kot kak drug gost, a do sedaj je bilo vedno vse po mojem okusu, ne glede na to, kje sem bila.«

Darinka Stojanovič, Kranj:

»Že več kot štirideset let hodim v Pulj in do sedaj še nisem imela nobene slabe izkušnje. Prav ničesar ni, česar ne bi mogla pohvaliti.«

Anja Štefe, Tržič:

»Sicer grem raje v ''mrzle kraje'' kot pa na morje, a kjerkoli sem potovala, se s kakšnimi večjimi neprijetnostmi do sedaj še nisem srečala. Tudi če kje ni bilo ravno pohvale vredno, se je dalo preživeti.«

Lidija Jolič, Kranj:

»Po navadi sem na dopust hodila z agencijami in vedno so se zelo potrudili. Le v Egiptu se nam je zgodilo, da smo prosili za dve sobi skupaj, pa smo jih dobili na različnih koncih hotela.«

Kolesa za materinski dom

Pri Fundaciji Jureta Robiča so zbrali denar za kolesa in jih pripeljali v Materinski dom Gorenjske.

Vilma Stanovnik

Kranj – Fundacija Jureta Robiča je bila konec leta 2010 ustanovljena z namenom ohranjanja imena svetovno znanega vzdržljivostnega kolesarja, ki je septembra istega leta tragično preminul v nesreči z gorskim kolesom. Jeseni leta 2011 so začeli z akcijo Juhuhu, kolo je tu, v kateri otrokom iz socialno šibkih družin podarjajo kolesa. Prva kolesa so bila razdeljena otrokom Jeseniških šol, v naslednjih letih pa so z zbranim denarjem otrokom podarili že dvajset koles. Tri otroška in žensko kolo je predstavnik Fundacije Jureta Robiča Matjaž Planinšek skupaj z izvršno direktorico Proloco Trade Majo Virnik ta teden pripeljal tudi v Materinski dom Gorenjske. »Ideja, ki je pognala akcijo, sloni na otroštvu Jureta Robiča, ki se je navdušil za tekmovalno kolesarstvo, ko je opazoval kolesarje pri spustu z Vršiča. Tudi on ni imel otroštva postlanega z rožicami in si je prvo kolo kupil sam. Vemo, da so tudi danes velike razlike med otroki, saj imajo nekateri najmodernejša kolesa, drugi pa si jih sploh ne morejo privoščiti. Tako smo začeli sodelovati z regijskimi društvi prijateljev mladine, s pomočjo katerih smo našli pomoči potrebne otroke, ki so hkrati pridni v šoli. Podarili smo jim novo kolo ter jih postavili ob bok vrstnikom. Tokrat smo se odločili, da z akcijo Juhuhu, kolo je tu pomagamo Materinskemu domu Gorenjske, « je povedal Matjaž Planinšek ter dodal, da so denar zbirali na Juretovem kolesarskem izletu. »Da smo lahko kupili kar štiri kolesa, tri otroška in eno žensko so nam pomagali pri Proloco Trade, ki nam vedno ponudijo izredno ugodno ceno,« je še povedal Planinšek, Maja Virnik pa je dodala, da je bil Jure Robič tudi njihov sodelavec in dober prijatelj.

»Ta donacija bo za nas zelo koristna. Ne le za otroke, ampak tudi za ženske, ki so večinoma brez avtomobilov, brez izpitov in tudi brez koles. Tako bodo mame lahko kolesarile skupaj z otroki in šle po opravkih,« je povedala strokovna delavka v Materinskem domu Gorenjske Martina Slak.

Vodja v programih Društva za pomoč ženskam in otrokom žrtvam nasilja Vilma Regovc se je razveselila novih koles, ki sta jih v Materinski dom Gorenjske v Kranj pripeljala Matjaž Planinšek in Maja Virnik.

Nageljni so najlepši julija

Darinka Mrak z Gabrške Gore je gorenjske nageljne začela gojiti kot samoukinja, danes pa je že prava strokovnjakinja na tem področju.

Darinka je na svoje gorenjske nageljne zelo ponosna.

Manca Perdan

Gabrška Gora – Letos teče že deveto leto, odkar je Darinka Mrak kot samoukinja začela gojiti nageljne. »Nageljne sem si želela vedno, že od otroštva, vzgajam pa jih zadnjih devet let. Prve sem dobila od gospe iz Škofje Loke, potem sem jih začela presajati sama,« je Darinka povedala o svojih začetkih. Gorenjski nageljni so zelo občutljivi; potrebujejo čisti zrak, veliko tekočine, gnojilo, a kar je najpomembnejše, potrebujejo toplo roko in ljubezen. »Z njimi se pogovarjam, božam njihove cvetke in jih gledam, kot da sem vanje neskončno zaljubljena,« pravi in dodaja, da moraš biti pri delu z njimi vesten in vztrajen in da ne smeš ničesar zamuditi. Zaliva jih vsako jutro, po potrebi tudi zvečer, pravi pa, da je treba biti z njimi vsak dan in cel dan. »Vedno me skrbi, da se jim ne bi kaj zgodilo. Toliko truda, toliko odpovedovanja ...«

Darinkine okenske police letos krasijo roza, beli, svetlo rdeči in temno rdeči nageljni. Cvetijo celo leto, najlepši pa so prav v mesecu juliju. Pozimi počivajo v kleti, na hladnem in zračnem prostoru, vsako leto pa jih 13. marca z možem skupaj presadita in tako do naslednje zime zunaj kradejo poglede domačih in mimoidočih. Nanje so ponosni tudi ostali družinski člani. Vsi jih radi gledajo in jih pozimi pomagajo pospraviti. »Mogoče jih bom navdušila, da bi jih tudi sami gojili,« je še povedala Darinka.

vremenska napoved

Danes in jutri bo večinoma sončno. V nedeljo bo spremenljivo oblačno, predvsem popoldne bo možna kakšna ploha ali nevihta. Postopno bo bolj vroče.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
14/27 °C	18/28 °C	19/30 °C

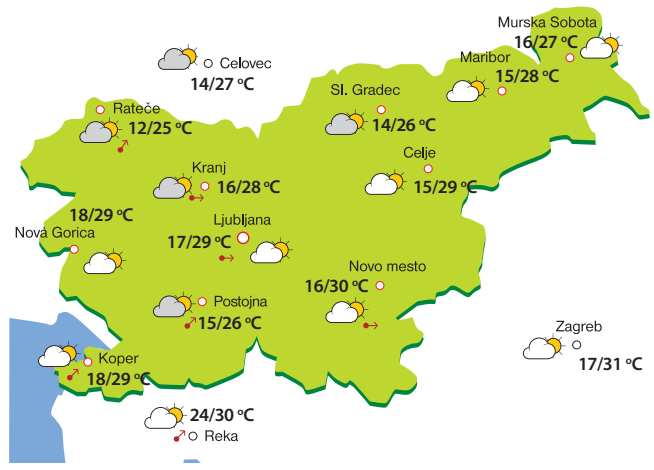

Označevali bodo intervencijske poti

Škofja Loka – Občina Škofja Loka bo avgusta izvedla označitve intervencijskih poti, ki bodo služile hitremu in varnemu posredovanju v primeru naravnih in drugih nesreč v večstanovanjskih objektih v Podlubniku, na Tavčarjevi ulici in v celotnem Frankovem naselju. Vzpostavitev intervencijskih poti je nujen preventivno-varnostni ukrep, ker je zaradi nedovoljeno ali napačno parkiranih vozil pogosto nemogoče izpeljati intervencije ali te izvedejo z zamudo.